

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

BREZOVA REBER

2025 - 2034

Štev.: 07 – 09/25

VSEBINA

0	UVOD.....	7
1	SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	8
1.1	OPIS NARAVNIH RAZMER.....	8
1.1.1	<i>Lega</i>	8
1.1.2	<i>Relief.....</i>	8
1.1.3	<i>Podnebne značilnosti.....</i>	9
1.1.4	<i>Hidrološke razmere.....</i>	10
1.1.5	<i>Matična podlaga in tla</i>	10
1.1.6	<i>Krajinski tipi in gozdnatost</i>	10
1.1.7	<i>Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote</i>	11
1.1.8	<i>Živalski svet</i>	13
1.2	POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV.....	13
1.3	ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA	14
1.4	DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE	15
1.5	DRUGE DEJAVNOSTI V PROSTORU	15
1.6	POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI.....	16
1.7	UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	17
1.8	ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE	17
2	PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	18
2.1	EKOLOŠKE FUNKCIJE.....	19
2.2	SOCIALNE FUNKCIJE	20
2.3	PROIZVODNE FUNKCIJE	22
3	OPIS STANJA GOZDOV	24
3.1	KATEGORIJE GOZDOV	24
3.2	LESNA ZALOGA.....	25
3.3	PRIRASTEK	26
3.4	RAZVOJNE FAZE OZ. ZGRADBE SESTOJEV	27
3.5	TIPI SESTOJEV	28
3.6	OHRANJENOST GOZDOV	28
3.7	KAKOVOST DREVJA	29
3.8	POŠKODOVANOST DREVJA.....	29
3.9	OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA	30
3.10	ODMRLO DREVJE.....	31
3.11	GOZDNI SEMENSKI OBJEKTI.....	31
4	ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA.....	32
4.1	KRATEK OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI.....	32
4.2	GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU	32
4.2.1	<i>Posek</i>	32
4.2.2	<i>Gojitvena in varstvena dela</i>	36
4.2.3	<i>Gradnja gozdnih prometnic.....</i>	37
4.2.4	<i>Opravljen dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov</i>	37
4.2.5	<i>Posegi v gozd in gozdni prostor</i>	37
4.2.6	<i>Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev</i>	37
5	ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV.....	39
5.1	RAZVOJ GOZDNIH FONDОВ	39
5.2	PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI	41
5.2.1	<i>Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev.....</i>	41
5.2.2	<i>Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov</i>	43
6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI.....	44
6.1	SPLOŠNI GOZDNOGOSPODARSKI CILJI	44
6.2	USMERITVE.....	45
6.2.1	<i>Splošne usmeritve</i>	45
6.2.2	<i>Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov</i>	46
6.2.3	<i>Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali</i>	55

6.2.4	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom	55
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	55
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi sestoji	55
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic	55
6.2.8	Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor	58
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih	60
6.3	UKREPI	61
6.3.1	Možni posek	61
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela	61
6.3.3	Ukrepi za krepitev funkcij gozdov	62
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ	64
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	65
9	RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI	68
9.1	UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDOV	68
9.2	NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	69
9.2.1	Rastiščnogojitveni razred 050 – Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	69
9.2.2	Rastiščnogojitveni razred 070 – Gorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	79
9.2.3	Rastiščnogojitveni razred 200 – Varovalni gozdovi	88
9.2.4	Rastiščnogojitveni razred 210 – Gozdni rezervati	93
10	LITERATURA	96
11	NAČRT SO IZDELALI	98
12	PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI	99
12.1	PRILOGA 1: TABELARNI PREGLEDI ZA GGE, RGR IN LASTNIŠTVA	99
12.1.1	Obrazec E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote	99
12.1.2	Obrazec E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda	102
12.1.3	Obrazec E3: Povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva	113
12.1.3	Povzetek stanja in ukrepov na ravni občin	117
12.2	PRILOGA 2: SEZNAM TARIF PO ODSEKIH	122
12.3	PREGLEDNICA/D-TAR: SEZNAM TARIF PO ODSEKIH	123
12.4	PRILOGA 3: SEZNAM PRIRASTNIH NIZOV PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	124
12.5	PRILOGA 4: DODATNE NARAVOVARSTVENE VSEBINE	125
13	PROSTORSKI DEL NAČRTA	126

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih.....	8
Preglednica 2: Krajinski tipi.....	10
Preglednica 3/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin.....	10
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov.....	11
Preglednica 5/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah.....	13
Preglednica 6/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov.....	14
Preglednica 7/D-LS: Razvoj posestne sestave.....	14
Preglednica 8/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila).....	14
Preglednica 9/D-C: Odprtost gozdov s cestami.....	14
Preglednica 10/D-LD: Pregled lovišč.....	15
Preglednica 11/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami.....	18
Preglednica 12/N-SPA: Pregled območij Nature 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov, ki se nahajajo znotraj GGE Brezova reber.....	20
Preglednica 13/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah.....	24
Preglednica 14/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih.....	24
Preglednica 15/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po debelinskih razredih.....	25
Preglednica 16/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah.....	25
Preglednica 17/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge.....	25
Preglednica 18/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih.....	26
Preglednica 19/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah.....	26
Preglednica 20/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev.....	27
Preglednica 21/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst.....	27
Preglednica 22/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev.....	28
Preglednica 23/D-DS: Tipi drevesne sestave.....	28
Preglednica 24/OHR: Ohranjenost gozdov po kategorijah gozdov.....	29
Preglednica 25/K: Kakovost drevja.....	29
Preglednica 26/PŠD: Poškodovanost drevja.....	29
Preglednica 27/OM1: Objedenost gozdnega mladja po višinskih razredih.....	30
Preglednica 28/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah.....	31
Preglednica 29/OD: Odmrlo drevje.....	31
Preglednica 30/D-PL1: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju.....	32
Preglednica 31/D-PL1: Ocena letnega poseka na SVP in primerjava z evidenco.....	32
Preglednica 32/D-PGR: Realizacija poseka po dosedanjih rastiščnogojitvenih razredih.....	33
Preglednica 33: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih 1995 – 2024.....	33
Preglednica 34/D-PL1: Realizacija poseka.....	33
Preglednica 35/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah.....	34
Preglednica 36/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst.....	35
Preglednica 37/PDR: Posek po debelinskih razredih.....	36
Preglednica 38/D-OGDL: Opravljena gojitvena in varstvena dela.....	36
Preglednica 39: Pregled dinamike izgradnje vlak in cest.....	37
Preglednica 40/GFR1: Razvoj gozdnih fondov.....	39
Preglednica 41/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst.....	40
Preglednica 42/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka.....	40
Preglednica 43/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za enoto.....	40
Preglednica 44/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za zasebne gozdove.....	41
Preglednica 45/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za državne gozdove.....	41
Preglednica 46/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem.....	41
Preglednica 47: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev.....	53
Preglednica 48: Pregled kulturnovarstvenih vrednot in podrobne usmeritve.....	54
Preglednica 49/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za enoto.....	61
Preglednica 50/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za zasebne gozdove.....	61
Preglednica 51/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za državne gozdove.....	61
Preglednica 52/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah.....	62
Preglednica 53/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov.....	62
Preglednica 54/EP1: Prikaz prihodka od lesa.....	65
Preglednica 55/EP2: Pregled skupne ekonomike gospodarjenja.....	65
Preglednica 56/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v zasebnih gozdovih.....	66
Preglednica 57/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v državni gozdovih.....	66
Preglednica 58/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi.....	69
Preglednica 59/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek.....	69
Preglednica 60/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	70
Preglednica 61/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	70
Preglednica 62/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela.....	71
Preglednica 63/GFR1: Razvoj gozdnih fondov.....	72
Preglednica 64/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst.....	73
Preglednica 65/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem.....	73
Preglednica 66/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka.....	77
Preglednica 67/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	77

Preglednica 68/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	77
Preglednica 69/D-GZ: Gozdni rastiščni tipi	79
Preglednica 70/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	79
Preglednica 71/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah	80
Preglednica 72/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep po razvojnih fazah	80
Preglednica 73/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela	81
Preglednica 74/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov	81
Preglednica 75/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst	82
Preglednica 76/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem	83
Preglednica 77/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	87
Preglednica 78/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	87
Preglednica 79/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	87
Preglednica 80/D-GZ: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost rastišč	88
Preglednica 81/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	88
Preglednica 82/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah	89
Preglednica 83/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep po razvojnih fazah	89
Preglednica 84/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov	90
Preglednica 85/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst	90
Preglednica 86/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	91
Preglednica 87/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	92
Preglednica 88/D-GZ: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost	93
Preglednica 89/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	93
Preglednica 90/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah	94
Preglednica 91/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep po razvojnih fazah	94
Preglednica 92/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov	94
Preglednica 93/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst	95
Preglednica 92/KHT: Habitatni tipi vezani na gozdne površine enote	125
Preglednica 93/KVP: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine enote	125

PREGLEDNICE V PRILOGAH

Obrazec E1: LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD

Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PSD, D-PGR, PDV, PDR, D-GFR2, EVP, EVGD

Obrazec E3

Obrazec E4

KAZALO GRAFIKONOV

Grafikon 1: Povprečne padavine in temperature po mesecih	9
Grafikon 2: Povprečne padavine in temperature po letih	9
Grafikon 3: Struktura sečenj po vrstah poseka po letih načrta	34
Grafikon 4: Posek po letih veljavnosti načrta v m ³	35
Grafikon 5: Delež skupin drevesnih vrst v poseku po rastiščnogojitvenih razredih	35
Grafikon 6: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo	39
Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	42
Grafikon 8: Razvoj razvojnih faz v preteklosti in za ciljno obdobje	42
Grafikon 9: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov	70
Grafikon 10: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo	73
Grafikon 11: Primerjava dejanske, modelne in ciljne strukture gozdov po razvojnih fazah	74
Grafikon 12: Razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje	74
Grafikon 13: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov	80
Grafikon 14: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo	82
Grafikon 15: Primerjava dejanske, modelne in ciljne strukture gozdov po razvojnih fazah	83
Grafikon 16: Razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje	84
Grafikon 17: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo	90
Grafikon 18: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo	95

KAZALO KART

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote v GGO	8
Karta 2: Lovišča lovskih družin	16
Karta 3: Rastiščnogojitveni razredi	68

POVZETEK

Površina gozdov po oblikah lastništev

Kategorije gozdov v ha	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	10,05	1.673,75	0,00	1.683,80
Gozdovi s posebnim namenom, ukrepi niso dovoljeni	0,00	9,45	0,00	9,45
Varovalni gozdovi	0,00	21,75	0,00	21,75
Skupaj	10,05	1.704,95	0,00	1.715,00

Gozdni fondi po lastništvu in kategorijah gozdov

Kategorije gozdov	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Možni posek			
								% od lesne zaloge			% od prirastka
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	1.683,80	95,6	271,5	367,1	2,68	7,55	10,23	21,8	25,0	24,2	86,7
GPN, ukrepi niso dovoljeni	9,45	0,0	323,2	323,2	0,00	6,39	6,39	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	21,75	0,0	332,6	332,6	0,00	8,82	8,82	0,0	28,5	28,5	107,5
Skupaj vsi gozdovi	1.715,00	93,9	272,6	366,5	2,63	7,56	10,19	21,8	24,9	24,1	86,7
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	10,05	186,1	207,1	393,2	6,61	4,15	10,76	23,7	15,5	19,4	70,8
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	1.673,75	95,1	271,9	367,0	2,66	7,57	10,23	21,8	25,0	24,2	86,8
GPN, ukrepi niso dovoljeni	9,45	0,0	323,2	323,2	0,00	6,39	6,39	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	21,75	0,0	332,6	332,6	0,00	8,82	8,82	0,0	28,5	28,5	108,0
Skupaj vsi gozdovi	1.704,95	93,3	273,0	366,3	2,61	7,58	10,19	21,8	24,9	24,1	86,8

Kategorije gozdov	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³)			Prirastek (m³)			Možni posek (m³)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Skupaj GGE										
Večnamenski gozdovi	1.683,80	160.963	457.230	618.193	45.176	127.093	172.269	35.131	114.297	149.428
GPN, ukrepi niso dovoljeni	9,45	0	3.054	3.054	0	604	604	0	0	0
Varovalni gozdovi	21,75	0	7.233	7.233	0	1.918	1.918	0	2.062	2.062
Skupaj vsi gozdovi	1.715,00	160.963	467.517	628.480	45.176	129.615	174.791	35.131	116.359	151.490
Zasebni gozdovi										
Večnamenski gozdovi	10,05	1.870	2.082	3.952	665	417	1.082	444	322	766
Državni gozdovi										
Večnamenski gozdovi	1.673,75	159.093	455.148	614.241	44.511	126.676	171.187	34.687	113.975	148.662
GPN, ukrepi niso dovoljeni	9,45	0	3.054	3.054	0	604	604	0	0	0
Varovalni gozdovi	21,75	0	7.233	7.233	0	1.918	1.918	0	2.062	2.062
Skupaj vsi gozdovi	1.704,95	159.093	465.435	624.528	44.511	129.198	173.709	34.687	116.037	150.724

Gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Obžetev	ha	0,00	15,55	0,00	15,55
Nega mladja	ha	0,04	25,67	0,00	25,71
Nega gošče	ha	0,00	181,13	0,00	181,13
Nega letvenjaka	ha	0,45	122,85	0,00	123,30
Nega drogovnjaka	ha	0,00	149,15	0,00	149,15
Naravni razvoj biotopov	ha	0,00	26,93	0,00	26,93
Varstvo pred žuželkami	dni	0	20	0	20

Ukrepi za krepitev funkcij gozdov

Funkcija	Ukrep		
	Vrsta dela	Obseg	
Lovnogospodarska funkcija	Košnja travinj	20,00 ha	20 dni
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	Vzdrževanje grmišč in obrečnih pasov, omejkov, protivetrnih pasov in gozdnega roba	1,00 ha	5 dni
	Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozdu	2 kosa	2 dni
	Izdelava vodnega vira	1 kos	2 dni
	Sajenje in zaščita sadik plodonosnega gozdnega drevja, pomembnega za prehranjevanje živali	20 sadik	2 dni
	Puščanje stoječe biomase	-	4 dni
Rekreacijska funkcija	Vzdrževanje stez	-	15 dni
Raziskovalna funkcija	Polna premerba rezervata	9,45 ha	15 dni

0 UVOD

Gozdovi gozdnogospodarske enote Brezova reber so strokovno urejani že od leta 1893. Takratni upravitelj Auerspergovih gozdov dr. Leopold Hufnagl je izdelal ureditveni načrt za gozdove revirjev graščine Brezova reber, kamor so se uvrščali gozdovi revirja Soteska, Sveti Peter in Brezova reber. Od najstarejših načrtov sta ohranjena načrta iz leta 1930 in 1942.

Prvi povojni ureditveni načrt sega v leto 1953, sledili so mu načrti v letih 1963, 1974, 1985, 1995 in 2005. Sedanji načrt (2025) je torej že 14. načrt za obravnavane gozdove.

V arhivu območne enote Novo mesto so ohranjeni le nekateri od teh načrtov in sicer:

Gospodarska osnova za gozdove graščin Soteska, Žuženberg in Višnja gora iz leta 1930,

Gospodarska osnova za revir Brezova reber z veljavnostjo od 1. 1. 1942 do 31. 12. 1951,

Gospodarska osnova za revir Brezova reber z veljavnostjo od 1. 1. 1953 do 31. 12. 1962,

Gospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Brezova reber z veljavnostjo od 1. 1. 1963 do 31. 12. 1972,

Gospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Brezova reber z veljavnostjo od 1. 1. 1974 do 31. 12. 1983,

Gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Brezova reber z veljavnostjo od 1. 1. 1985 do 31. 12. 1994,

Gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Brezova reber z veljavnostjo od 1. 1. 1995 do 31. 12. 2004,

Gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Brezova reber z veljavnostjo od 1. 1. 2005 do 31. 12. 2014 in

Gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Brezova reber z veljavnostjo od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2024.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote je tudi načrt prilagojene rabe naravnih dobrin, potreben za zagotavljanje ugodnega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst na območjih Nature 2000 (SAC Ajdovska planota).

Terenska dela so se začela jeseni leta 2023 in bila spomladi naslednjega leta tudi zaključena. Izdelava načrta je potekala v skladu z Zakonom o gozdovih, Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo ter Navodili za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo.

Okrajšave, ki se pojavljajo v tekstu: **območje**, **GGO** (gozdnogospodarsko območje), **GGE**, **enota** (gozdnogospodarska enota), **KE** (krajevna enota), **GGN** (gozdnogospodarski načrt), **RGR**, **razred** (rastiščnogojitveni razred), **ARSO** (Agencija Republike Slovenije za okolje), **MKGP** (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), **DRSV** (Direkcija Republike Slovenije za vode), **SiDG** (Slovenski državni gozdovi), **ZGS** (Zavod za gozdove Slovenije), **KO** (katastrska občina), **POO** (posebno ohranitveno območje), **POV** (posebno območje varstva), **NVDP** (naravna vrednota državnega pomena), **NVLP** (naravna vrednota lokalnega pomena), **EPO** (ekološko pomembno območje), **KD** (objekt kulturne dediščine).

1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1 Opis naravnih razmer

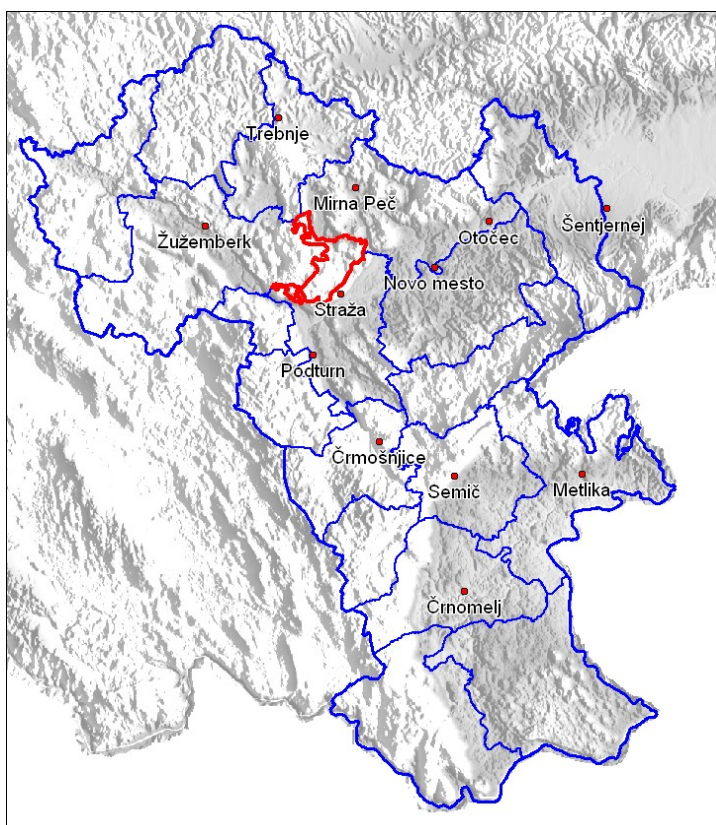
Lega

Enota Brezova reber leži na Ajdovski planoti zahodno od Novega mesta, pretežno v občini Žužemberk, delno pa še v občinah Mirna Peč, Dolenjske Toplice in Straža. Na severu meji na enoto Novo mesto-sever, na jugu na enoto Straža-Toplice, na severozahodu na enoto Trebnje I in na zahodu na enoto Žužemberk.

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra KO	Katastrska občina	Površina KO v GGE v ha	Površina gozda v KO v GGE v ha	Delež gozda ali gozdnatost KO v %
Dolenjske Toplice	1446	Gorenje Polje	162,31	149,27	92,0
Mirna Peč	1450	Golobinjek	305,47	292,91	95,9
Žužemberk	1444	Ajdovec	46,37	46,37	100,0
	1497	Brezova Reber	1.221,47	1.209,11	99,0
	Skupaj		1.267,84	1.255,48	99,0
Straža	1447	Gorenja Straža	17,34	17,34	100,0
Skupaj			1.752,96	1.715,00	97,8

Vse katastrske občine so le delno v enoti.

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote v GGO

Detajlna karta v merilu 1:25.000 je prikazana v kartnem delu enote (Karta št. 1: Pregledna karta).

Relief

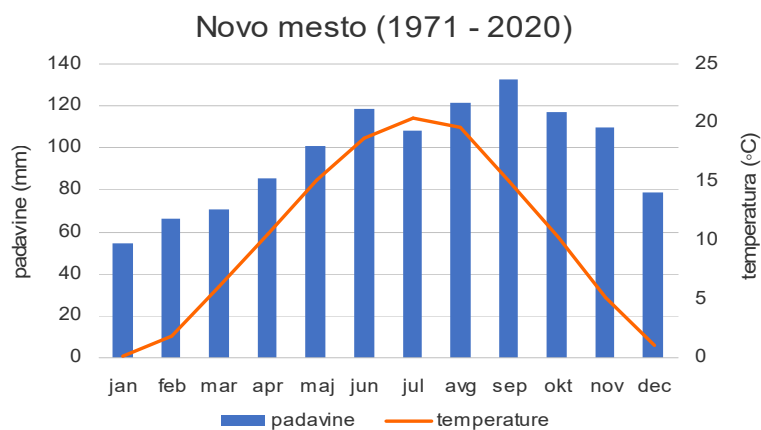
Vrtačasta in valovita kraška planota je blago nagnjena proti severu in severozahodu. Najvišje se dviga v južnem delu v neizrazitih, kopastih vrhovih Plešivice (596 m), Kulovih sel (591 m)

in Srobotnika (592 m). Najnižja točka je Škratovica (200 m) na robu globodolskega kraškega polja. Poleg vrtač in neizrazitih vrhov so pogoste manjše uvale, kotanje, jame in brezna.

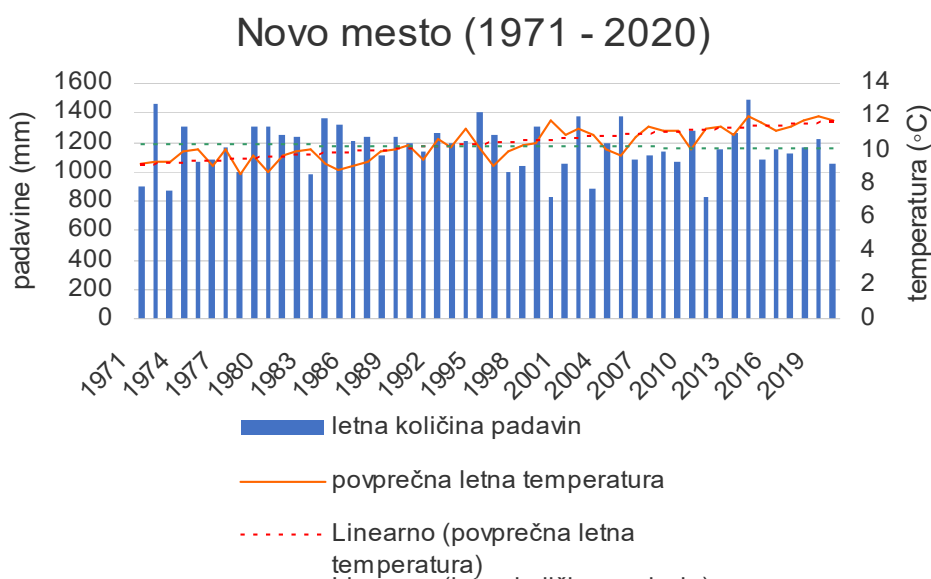
Podnebne značilnosti

Klimatsko območje enote pripada preddinarskemu nižinskemu podnebju. Zaradi pestre oblikovanosti reliefa je v enoti čutiti vpliv več različnih podnebnih območij. Pogosto menjavanje celinskih in mediteranskih klimatskih vplivov povzroča zlasti klimatsko labilnost.

Povprečna letna temperatura zadnjih petdeset let za referenčno postajo Novo mesto je 10,3 °C. V prvem desetletju tega obdobja je 9,4 °C v zadnjem desetletju pa 11,5 °C, kar je zaskrbljivo velik dvig temperature. Povprečna letna količina padavin postavlja enoto v humidno klimatsko območje in znaša 1.166 mm. V prvem desetletju tega obdobja je 1.146 mm, v zadnjem desetletju pa 1.150 mm. Sezonska razporeditev padavin je razmeroma ugodna. Tekom leta nastopata kulminaciji v juniju in oktobru, najmanj padavin pa beležimo v zimskih mesecih in juliju. Nevarnost za gozdove predstavljajo predvsem pozni in zgodnji mraz, moker sneg ter vetrolomi zaradi izpostavljenosti v višjih predelih.

Grafikon 1: Povprečne padavine in temperature po mesecih

Grafikon 2: Povprečne padavine in temperature po letih

Hidrološke razmere

Tekočih voda v enoti ni. Ker je matična podlaga pretežno apnenec, je veliko vrtač, jam in drugih kraških pojavov, saj padavinska voda odteče po podzemnih kanalih proti reki Krki in Temenici. Omeniti velja nekaj kaluž, ki so pomembne kot vodni pojav na planoti visokega krasa in napajališče za živali. Vse ob daljših sušnih obdobjih presahnejo.

Matična podlaga in tla

Matična podlaga

Matična podlaga enote je zelo homogena. Predstavljajo jo beli in sivi plastnati apnenci, ki so nastali v geološki dobi jura. Le majhen del na zahodu enote predstavljajo sivi plastnati in svetli neplastnati dolomiti iz geološke dobe trias.

Tla

Pod vplivom tlotvornih dejavnikov in matične kamenine so se razvili različni tipi tal. Na apnencu so nastala rjava pokarbonatna in humozna tla. V vrtačah so to praviloma globoka tla, na pobočjih srednje globoka in žepasta, po grebenih, vrhovih in na najstrmejših delih pa plitva, skeletna in humozna tla. Ravno obratno kot se globina tal z nagibom manjša se skalovitost veča. Deloma so tu prisotna še srednje globoka in žepasta rjava pokarbonatna tla, ki so se razvila na dolomitu.

Krajinski tipi in gozdnatost

V enoti je zastopana le gozdna krajina, saj je gozdnatost enote 97,8 %.

Preglednica 2: Krajinski tipi

Tip krajine	Površina krajine	Površina gozda	Površina negozda	Gozdnatost	Delež krajine
Gozdna krajina	1.752,96	1.715,00	37,96	97,8	100,0

Karta krajinskih tipov ni izdelana, ker je cela enota v gozdni krajini

Preglednica 3/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina v ha	Delež v %
Površina gozdnogospodarske enote	1.752,96	100,0
Gozd	1.715,00	97,8
Druga gozdna zemljišča		
Daljnovodi v gozdnem prostoru	12,40	0,7
Gozdni prostor		
Lazi in senožeti	5,88	0,4
Infrastrukturni objekti	5,03	0,3
Zaraščanje znotraj gozdnega prostora	0,31	0,0
Negozdni prostor		
Drugo	14,34	0,8

Površina gozdov v enoti je 1.915,00 ha, kar predstavlja 97,8 % gozdnatost. Površina gozdnega prostora je 1.738,62 ha, kjer so poleg gozdov zastopane še košenice, infrastrukturni objekti, zaraščanje v gozdnem prostoru in daljnovod. Zaraščajočih površin v negozdnem prostoru ni.

Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Za določitev gozdnih rastiščnih tipov smo uporabili podrobne fitocenološke karte za enoto B v merilu 1:10.000, katere smo preverili in deloma prilagodili ob terenskih opisih sestojev.

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov

Šifra	Skupina gozdnih rastišč / rastiščni tip	Površina v ha	Delež v %
23	Gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	8,63	0,5
541	Preddinarsko-dinarsko gradново belogabrovje	8,63	0,5
25	Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	1.025,94	59,8
551	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	47,86	2,8
554	Gradново bukovje na izpranih tleh	978,08	57,0
27	Gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in mešani	608,54	35,5
631	Preddinarsko gorsko bukovje	608,54	35,5
30	Javorovja, velikojesenovja in lipovja	28,94	1,7
600	Podgorsko-gorsko lipovje	0,79	0,0
651	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	28,15	1,7
32	Gozdovi in grmišča toploljubnih listavcev	42,95	2,5
561	Bazoljubno gradnovje	42,95	2,5
	Skupaj	1.715,00	100,0

Karta gozdnih rastiščnih tipov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 3: Karta gozdnih rastiščnih tipov).

- **Preddinarsko-dinarsko gradново belogabrovje – *Epimedio-Carpinetum***

Rastiščni tip se pojavlja na nadmorskih višinah med 170 in 350 m, kjer prevladuje gričevnat svet z blago razgibanim reliefom. Pojavlja se pretežno na apnencih in nanosih ilovice. V višjih legah najdemo srednje globoka rjava pokarbonatna tla na apnencih, v nižinah pa globoka izprana rjava tla na nanosih. Oboja so biološko zelo aktivna.

Prevladujejo mešani gozdovi gradna, deloma doba, in belega gabra, katerim so posamično primešani še maklen, češnja, dob, cer, gorski javor in bukev. Zaradi vpliva človeka je močno zastopana tudi smreka, ki se naravno dobro pomlajuje in izpodriva avtohtone vrste, predvsem graden. Bogat grmovni sloj tvorijo navadna kalina, glog, leska, črni trn, navadna trdoleska in gozdni šipek. Zeliščni sloj rastiščnega tipa tvorijo žafran, lipica, trobentica, črnilec, tevje, velecvetna zvezdica in gozdni šaš.

- **Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje – *Hacquetio-Fagetum***

Rastiščni tip se pojavlja na nadmorski višini med 450 in 596 m na srednje strmih do strmih pobočjih in širokih hrbtih. Tla so srednje globoka, izjemoma tudi globoka ali plitva pokarbonatna rjava tla na apnencu ali dolomitu, ki so sveža in biološko zelo aktivna.

Drevesni sloj tvori bukev s primesjo gradna, belega gabra, gorskega javorja in češnje ter umetno vnesena smreka in bori. Grmovni sloj je bogat, poleg drevesnega podmladka ga tvorijo navadni volčin, gozdni šipek, glog, dobrovita, navadna kalina, rdeči dren in leska. V zeliščnem sloju so najpogostejše tevje, svinjska laknica, trobentica, kopitnik, črni teloh in sinjezelene šaš.

- **Gradново bukovje na izpranih tleh – *Hedero-Fagetum***

Rastiščni tip se pojavlja med 200 in 600 m nadmorske višine na položnih pobočjih. Matična podlaga so apnenci z vrsto značilnih kraških pojavov. Na njih so nastala globoka do srednje globoka rjava pokarbonatna tla, ki so rahlo kisle reakcije in biološko srednje aktivna.

Sestoj praviloma tvorita bukev in graden, ki je v tej enoti redko prisoten. Grmovni sloj tvorijo navadni volčin, gozdni šipek, navadna kalina, glog in dobrovita. V zeliščnem sloju se pojavljajo velecvetni čober, dolgolistna naglavka, dlakavi šaš in spomladanska torilnica, kot diferencialna vrsta za geografsko varianto se pojavlja lipica, lahko pa še tevje, zimzelen, kopitnik, svinjska laknica, trobentica, sinjezeleni šaš, borovnica, navadni črnilec in navadna zlata rozga.

- **Preddinarsko gorsko bukovje – *Lamio orvalae-Fagetum***

Rastiščni tip se pojavlja na srednje strmih do strmih pobočjih, vlažnih jarkih in rahlo razgibanih planotah, na nadmorski višini med 450 in 596 m. Porašča srednje globoka do globoka ali žepasta pokarbonatna rjava tla na apnencu, ki so sveža in biološko zelo aktivna.

Sestoj tvori predvsem bukev, posamezno pa so primešani še gorski javor, gorski brest, jelka in smreka. V grmovnem sloju se pojavlja navadni volčin. V zeliščnem sloju so najpogostejše: mnogolistna, deveterolistna in brstična mlaja, velecvetna mrtva kopriva, dišeča perla, glistovnica, volčja jagoda, pegasti kačnik, podlesna vetrnica, trpežni golšec, črnoga, mnogocvetni salamonov pečat, velecvetni čober in Fuchsov grint.

- **Podgorsko-gorsko lipovje – *Tilio cordatae-Aceretum platanoidis***

Podgorsko-gorsko lipovje se pojavlja pretežno na skalovitih tleh, na toplih in vlažnih pobočjih, na nadmorski višini med 200 in 596 m. Porašča rendzine na karbonatih, ki so bazična, sveža, vlažna, močno humuzna in zračna tla. So biološko zelo aktivna in visoko produktivna ob pravilnem gospodarjenju.

Sestoj tvorijo predvsem lipovec, lipa, gorski javor, ostrolistni javor, črni gaber in bukev. V grmovnem sloju se pojavljata širokolistna trdoleska, rdeči dren in bršljan. V zeliščnem sloju pa so najpogostejše: trpežni golšec, mnogolistna mlaja, bodeča podlesnica, navadna ciklama, smrdljčka, koprivolistna zvončica in jelenov jezik.

- **Gorsko-zgornjegorsko javorje z brestom – *Lamio orvalae-Aceretum pseudoplatani***

Rastiščni tip se pojavlja pretežno na osojnih legah v vlažnih jarkih in vrtačah rahlo razgibanih planot, na nadmorski višini med 300 in 596 m. Porašča srednje globoka do globoka tla na karbonatih, ki so bazična, sveža, vlažna, humuzna in zračna. So biološko zelo aktivna in visoko produktivna.

Sestoj tvorijo predvsem gorski javor, gorski brest, ostrolistni javor in veliki jesen. V grmovnem sloju se pojavljata leska in črni bezeg.

V zeliščnem sloju pa so najpogostejše: velecvetna mrtva kopriva, jelenov jezik, kranjska bunika, trpežna srebrenka, pegasti kačnik, navadna pižmica, mnogolistna mlaja, navadna nedotika, navadna podborka, lepljiva kadulja, velika kopriva in smrdljčka.

- **Bazoljubno gradnovje – *Lathyro nigri-Quercetum petraeae***

Rastiščni tip se pojavlja pretežno na nadmorski višini 250 do 500 m na toplih, skalovitih in strmih pobočjih. Tla, ki jih porašča, so plitva do srednje globoka, izrazito žepasta rjava pokarbonatna tla z močno bazično reakcijo. Zaradi sušnosti so biološko slabo aktivna.

Drevesni sloj tvorita cer in graden, prisotni pa so še črni gaber, mali jesen, maklen, topokrpi javor in brek. Grmovni sloj je bogat in ga poleg podmladka drevesnih vrst tvorijo še glog, čistilna kozja češnja, navadna trdoleska, tintovje, rumeni dren, gozdni šipek in robida. V zeliščnem sloju pa so črni grahor, navadni bljušč, sinjezeleni šaš, gozdna lakota, navadna mačina, medenika in hermelika.

Večina enote spada v območje Natura 2000 POO Ajdovska planota s habitatnim tipom (91K0) Ilirski bukovi gozdovi.

Živalski svet

Zaradi dokaj majhne krajinske raznolikosti je vrstna raznolikost živalskega sveta enote majhna. Prevladujejo namreč strnjeni in dokaj homogeni pretežno bukovi gozdovi s primesjo smreke, jelke in plemenitih listavcev. Kljub temu pa ravno ta strnjenost gozda nudi nekaterim živalskim vrstam ugodne življenjske pogoje. Gozdovi enote namreč predstavljajo največji strnjeni kompleks gozdov osrednjega dela območja, ki ga na jugu od roškega masiva ločuje reka Krka in pas kmetijske krajine. Zaradi tega gozdovi enote predstavljajo ustrezen habitat rjavemu medvedu in tudi volku. V enoti je v povprečju letno opaženih približno 10 različnih medvedov in evidentiranih 7 brlogov (odseki 10a, 19a, 19c, 20a, 21b, 22b, 24d). Po določitih Strategije upravljanja z rjavim medvedom v Sloveniji je območje enote uvrščeno v robno življenjsko območje rjavega medveda. V zadnjih letih so pogosta tudi opažanja volkov. V letu 2014 je bil opažen par volkov z dvema mladičema.

Od rastlinojede divjadi je v enoti prisotna srnjad in jelenjad. Gostota srnjadi je v primerjavi z okoliškimi enotami manjša, saj so zanjo življenjski pogoji zaradi strnjenosti gozdov slabši, večja pa je gostota jelenjadi. Gostota jelenjadi se je v zadnjem desetletju povečala. S ciljem zmanjšanja gostote jelenjadi je z lovsko upravljavskimi načrti načrtovan povečan odvzem jelenjadi. Vpliv obeh vrst rastlinojede divjadi na gozdno mladje, kljub temu da je prehranska ponudba za ti dve vrsti v enoti dokaj skromna (prevladuje bukov gozd, malo travniških površin), sicer še ne predstavlja pomembne ovire za pomlajevanje in razvoj gozdnega mladja. Izrazitih zimovališč divjadi v enoti ni, prav tako tudi ne grmišč (z izjemo lesne paše pod elektro daljnovodom), ki bi bili pomembni za prehrano divjadi.

Gozdni kompleks, ki ga na pretežnem delu obdaja kmetijska in gozdnata krajina, ustreza tudi divjemu prašiču. Ravno zaradi kmetijskih površin izven enote pa je divji prašič možen potencialni vir konflikta s kmetijstvom. V dosedanjem obdobju se je z dovolj visokim odstrelom divjih prašičev ustrezno omejevalo številčnost te vrste.

Zaradi apnenčaste matične podlage je v enoti 59 znanih kraških jam in brezen ter nobenih stalnih tekočih vodnih virov. Jame so pomembne za obstoj različnih vrst netopirjev in ostalih vrst, ki so vezane na kraško podzemlje. Poleg izvira Bič so edini vodni viri s strani lovcev zgrajene in vzdrževane luže ter kaluže, ki pa v večini primerov v poletnem obdobju presušijo.

Za ptice, predvsem tiste, ki potrebujejo drevesna dupla in za prehrano živali, ki živijo v mrtvem ali razkrajajočem lesu, je pomembno tudi mrtvo in odmrlo drevje. V enoti je evidentirano 13 m³ mrtvega drevja/ha (pred desetletjem 15 m³/ha), kar predstavlja 3,5 % povprečne lesne zaloge gozdov. Dokaj ugodna je tudi debelinska struktura odmrlega drevja, saj je v povprečju na dveh hektarjih 1,2 drevesa s prsnim premerom nad 50 cm. Ocenjujemo, da je v tem debelinskem razredu premalo stoječega mrtvega drevja.

V enoti je zelo malo negozdnih površin. To so košenice ali pa od lovcev namensko vzdrževane krmne njive za divjad. Obseg teh površin se v zadnjem desetletnem obdobju ni zmanjšal, prav tako pa tudi ni možnosti, da bi se v prihodnje povečal.

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Površina vseh gozdov v enoti je 1.715,00 ha in večina, kar 99,4 %, jih je v državni lasti. V zasebni lasti je le dobrih 10 ha.

Preglednica 5/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda v ha	10,05	1.704,95	0,00	1.715,00
Delež v %	0,6	99,4	0,0	100,0

Preglednica 6/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	90,9	90,9	45,1	45,1
1 do 5 ha	9,1	100,0	54,9	100,0
5 do 10 ha	0,0	0,0	0,0	0,0
10 do 30 ha	0,0	0,0	0,0	0,0
30 do 100 ha	0,0	0,0	0,0	0,0
nad 100 ha	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	100,0	-	100,0	-

Delež zasebnih gozdov je zelo majhen in je na podobnem nivoju kot je bil pred desetimi leti.

Preglednica 7/D-LS: Razvoj posestne sestave

Velikost gozdne posesti	Delež v % Leto 2003	Delež v % Leto 2013	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	89,5	90,9	30	30
1 do 5 ha	10,5	9,1	3	33
5 do 10 ha	0,0	0,0	0	33
10 do 30 ha	0,0	0,0	0	33
30 do 100 ha	0,0	0,0	0	33
nad 100 ha	0,0	0,0	0	33

Zasebnih gozdnih posestnikov (brez solastnikov) je 9, povprečna gozdna posest pa je velika 0,30 ha. Odvisnost lastnikov od dohodka iz gozda in prav tako interes lastnikov za svoj gozd sta zato majhna.

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Preglednica 8/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Delež spravilne razdalje v %					
	ha	%	do 200 m	200-400 m	400-600 m	600-800 m	800-1200 m	nad 1200 m
S traktorjem	1.639,25	96,1	26,6	53,0	18,7	0,5	1,2	0,0
Ni odprto	66,30	3,9						
Skupaj	1.705,55	100,0	26,6	53,0	18,7	0,5	1,2	0,0

Karta cestnega omrežja ter površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 11: Karta cestnega omrežja ter površin potencialno najugodnejših načinov spravila).

Površina večnamenskih gozdov v enoti je 1.683,80 ha, varovalnih gozdov 21,75 ha in gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni, 9,45 ha. Skupna površina, kjer je določen potencialni način spravila in spravilna razdalja, je 1.705,55 ha, kar pomeni, da je 96,1 ha s primernimi vlakami odprtih gozdov. S primernimi vlakami neodprtih gozdov je le 3,9 %. To so posamezni strmi in skaloviti predeli, kjer je spravilo oteženo oziroma zahtevajo terenu prilagojeno tehniko sečnje in spravila.

Večina gozdov ima urejene vlake tako, da je spravilna razdalja pretežno krajša od 600 m. Spravilno razdaljo nad 600 m ima le 1,7 % gozdov. Povprečna spravilna razdalja je 295 m.

Spravilne razmere so zahtevne, saj jih pogojuje razgiban kraški teren s številnimi vrtačami, kotanjami, strmimi pobočji in mestoma močno skalovitostjo. V vseh večnamenskih gozdovih je primerno traktorsko spravilo.

Sistemi vlak v nekaterih oddelkih so potrebni rekonstrukcije in dograditve zaradi sprememb tehničnih lastnosti spravilnih sredstev. Večina novozgrajenih vlak in tudi del obstoječih je primernih za prevoz lesa s polprikolicami.

Preglednica 9/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta ceste	Produktivne v km	Povezovalne v km	Skupaj v km	Gostota cest v m/ha
Gozdne ceste	35,3	0,0	35,3	20,6
Javne ceste	7,2	-	7,2	4,2
Skupaj	42,5	-	42,5	24,8

Zaprthi gozdovi v skladu z Uredbo o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest (Uradni list RS, št. 38/94 in nasl.) v enoti ni. Odprtost gozdov je zelo dobra, saj je povprečna gostota produktivnih cest 24,8 m/ha, kar je za 3,6 m/ha več kot je povprečje za državne gozdove v območju.

Pogoji pridobivanja lesa

Sečnjo v državnih gozdovih je do leta 2016 izvajal koncesionar v glavnem z lastnimi delavci in delno tudi s pogodbenimi izvajalci. Po tem letu s temi gozdovi upravlja družba Slovenski državni gozdovi d.o.o., sečnjo in spravilo pa pretežno izvajajo preko javnega razpisa izbrani izvajalci, deloma pa tudi SiDG s svojimi delavci in delovnimi sredstvi.

Pogoji sečnje so ugodni. Pri krojenju iglavcev se največkrat uporablja poldebena metoda izdelave, pri listavcih pa sortimentna metoda s poudarkom na kombiniranih hlodih.

Strojna sečnja

Zaradi vse dražjega ročnega dela in nuje po zmanjševanju obsega poškodb, nastalih pri delu v gozdu, se povečuje delež strojnega izvajanja vseh faz dela v gozdovih. Terenski in sestojni pogoji v enoti omogočajo izvajanje strojne sečnje na mnogih površinah. Površine, ki ustrezajo tehnološkim in sestojnim pogojem za strojno sečnjo, določimo s podrobnim tehnološkim delom gojitvenega načrta.

Po podatkih evidence so v preteklem desetletju posekali 20.169 m³ oziroma 11,8 % evidentiranega poseka s strojno sečnjo in 38.402 m³ oziroma 22,5 % v kombinaciji z ročno sečnjo.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

Poselitev in prebivalstvo

Enota se dotika naselja Brezova Reber, po katerem ima tudi ime. Krajev v enoti ni, so pa trije stalno naseljeni objekti, in sicer kmetija pri »Nemcu«, stanovanjski objekt pri debeli lipi na Brezovi rebri in gostinski objekt na Frati.

1.5 Druge dejavnosti v prostoru

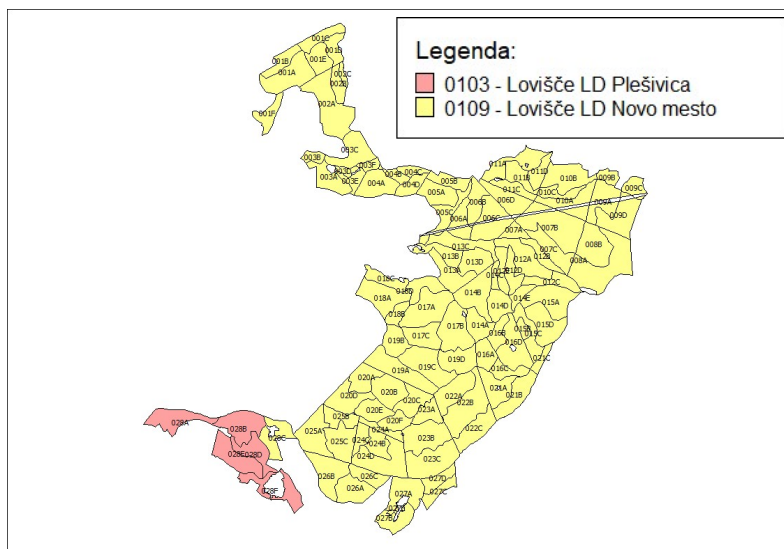
Lovstvo

Preglednica 10/D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča	Površina gozda lovišča v GGE v ha	Delež v %
0103	Plešivica	98,94	5,8
0109	Novo mesto	1.616,06	94,2
Skupaj		1.715,00	100,0

Z lovišči v enoti upravljata dve lovski družini. Večji del enote pokriva lovišče lovske družine Novo mesto, manjši del pa lovišče lovske družine Plešivica.

Gospodarjenje z divjadjo in njenim življenjskim okoljem se izvaja na podlagi določil desetletnega in dvoletnih lovsko upravljalških načrtov. Obe lovišči sodita v Novomeško lovsko upravljavsko območje in sta povezani v Zvezi lovskih družin Novo mesto.

Karta 2: Lovišča lovskih družin

Kmetijstvo

Kmetijskih površin v enoti je zelo malo (travniki pri »Nemcu« in na Frati). Ostale košenice in remize so namenjene izboljšanju prehranskih razmer divjadi in deloma kot lokacije za občasno postavitve premičnih čebelnjakov.

Infrastruktura, industrija in obrt

Razen gozdarske in lovske dejavnosti je v enoti še peskokop Soteska, s katerim do nedavna upravljalo Gozdno gospodarstvo Novo mesto d.d., sedaj pa Eltim d.o.o., in gostinski objekt na Frati. Poleg že omenjenih treh naseljenih objektov sta v enoti še dve gozdarski koči in lovski dom. Od infrastrukture so v enoti le javne in gozdne ceste. Na severu enoto prečka daljnovod.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Pri razvrstitvi gozdov glede požarne ogroženosti smo upoštevali naslednje dejavnike: razvojna faza in zgradba gozda, prevladujoč rastiščni tip, negovanost in gozdna higiena, srednja letna temperatura, srednja letna količina padavin, srednja letna relativna vlažnost zraka, moč in pogostost vetra, periodičnost sušnih obdobj, matična podlaga in vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, pogoji gašenja, objekti v gozdu.

Na podlagi teh meril smo gozdove v enoti razvrstili v tri stopnje požarne ogroženosti:

- ☞ veliko stopnjo požarne ogroženosti (stopnja II) ima 64,65 ha gozdov ali 3,8 %,
- ☞ srednjo stopnjo požarne ogroženosti (stopnja III) ima 272,36 ha gozdov ali 15,9 %,
- ☞ majhno stopnjo požarne ogroženosti (stopnja IV) ima 1.377,99 ha gozdov ali 80,3 %.

Gozdov z zelo veliko požarno ogroženostjo v enoti ni.

Pregledna karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 12: Karta požarne ogroženosti gozdov).

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Oddelki in odseki se glede na številčenje iz prejšnje ureditve niso spremenili. Manjše spremembe so le zaradi prilagajanja na stanje mej v naravi zaradi mej parcel, občin in katastrskih občin. Oddelkov je 28 in imajo povprečno površino 61,25 ha, odsekov pa 111 s povprečno površino 15,45 ha.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

Gozdnogospodarska enota Brezova reber spada v Krajevno enoto Straža-Podturn v okviru Območne enote Novo mesto Zavoda za gozdove Slovenije. Enota v celoti spada v revir Brezova reber, ki ima sedež v Podturnu.

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

V GGN GGE prikazujemo skladno z 39. členom Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20) funkcije gozdov iz GGN GGO 2021-2030. Izločili smo le površine, ki so bile v času izdelave funkcij gozdov območnega načrta opredeljene kot gozdni prostor, medtem ko v času izdelave GGN GGE Brezova reber iz različnih vzrokov niso več v gozdnem prostoru. Vse nove ali posodobljene podlage smo v načrt vključili kot predloge posameznih funkcij, kar je posebej izpostavljeno v obravnavi posamezne funkcije.

Od **ekoloških funkcij** sta na 1. stopnji poudarjenosti zastopani funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (79,8 ha) in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (46,17 ha). Na 2. stopnji poudarjenosti so prisotne hidrološka funkcija (1.615,72 ha), funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (1.449,81 ha) in funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (18,30 ha).

Od **socialnih funkcij** na 1. stopnji poudarjenosti prevladuje zaščitna funkcija (50,47 ha), sledijo še funkcija varovanja naravnih vrednot (14,37 ha), raziskovalna (14,00 ha), poučna (6,59 ha) in estetska funkcija (0,83 ha). Na 2. stopnji so prisotne higiensko-zdravstvena (26,57 ha), estetska (18,51 ha), rekreacijska (12,98 ha) in turistična funkcija (12,98 ha) ter funkcija varovanja kulturne dediščine (0,38 ha).

Od **proizvodnih funkcij** je na 1. stopnji poudarjenosti zastopana samo lesnoproizvodna funkcija (1.656,87 ha). Na 2. stopnji poudarjenosti je zastopana funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin (23,52 ha). Na 3. stopnji poudarjenosti imamo še lesno proizvodno funkcij (21,75 ha). Brez lesnoproizvodne funkcije so negozdne površine v gozdnem prostoru (23,62 ha), gozdni rezervat (9,45 ha) in ekocelice (26,93 ha).

Za vsako funkcijo je izdelan sloj, ki omogoča prostorski oris posamezne funkcije. Funkcije so na kartah prikazane ploskovno (površine večje od 0,25 ha), točkovno in linijsko. Točkovni in linijski objekti v spodnji preglednici niso prikazani, ker nimajo površine, imajo pa v grafičnem sloju določen vplivni radij.

Preglednica 11/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% od gozdnega prostora	ha	%	% od gozdnega prostor	ha	%	% od gozdnega prostora	ha
Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	79,80	4,6	4,6	18,30	1,1	1,1	1.640,52	94,4	94,4	1.738,62
Hidrološka funkcija	0,00	0,0	0,0	1.615,72	92,9	92,9	122,90	7,1	7,1	1.738,62
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	46,17	2,7	2,7	1.449,81	83,4	83,4	242,64	14,0	14,0	1.738,62
Klimatska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	1.738,62	100,0	100,0	1.738,62
Zaščitna funkcija	50,47	100,0	2,9	0,00	0,0	0,0	-	-	-	50,47
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	0,0	26,57	1,5	1,5	1.712,05	98,5	98,5	1.738,62
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,0	12,98	0,7	0,7	1.725,64	99,3	99,3	1.738,62
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,0	12,98	0,7	0,7	1.725,64	99,3	99,3	1.738,62
Poučna funkcija	6,59	0,4	0,4	0,00	0,0	0,0	1.732,03	99,6	99,6	1.738,62
Raziskovalna funkcija	14,00	100,0	0,8	-	-	-	-	-	-	14,00
Funkcija varovanja naravnih vrednot	14,37	100,0	0,8	0,00	0,0	0,0	-	-	-	14,37
Funkcija varovanja kulturne dediščine	0,00	0,0	0,0	0,38	100,0	0,0	-	-	-	0,38
Estetska funkcija	0,83	4,3	0,0	18,51	95,7	1,1	-	-	-	19,34
Obrambna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	0,00
Lesnoproizvodna funkcija	1.655,47	98,7	96,5	0,00	0,0	0,0	21,75	1,3	1,3	1.677,22
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	0,00	0,0	0,0	23,52	100,0	1,4	-	-	-	23,52
Lovnogospodarska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	-	-	-	0,00

Karta funkcij gozdov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 7: Funkcije gozdov).

Naravovarstvene smernice za izdelavo gozdnogospodarskega načrta GGE Brezova reber, ki jih je v mesecu oktobru 2024 izdelal Zavod RS za varstvo narave, OE Novo mesto, so v celoti upoštevane.

Smernice varstva kulturne dediščine, ki jih je v mesecu juliju 2024 izdelal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Novo mesto, so prav tako v celoti upoštevane.

Usmeritve za zagotavljanje in krepitev socialnih in ekoloških funkcij na 1. ali 2. stopnji poudarjenosti so podrobno opredeljene v okviru poglavja 6 in na nivoju oddelka oziroma odseka v obrazcu E4 (opis gozda za odsek).

2.1 Ekološke funkcije

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

1. stopnja poudarjenosti:

- ☞ gozdovi na erodibilni in plazljivi matični podlagi z naklonom nad 35° in naklonom od 25° do 35° v odsekih 27d, 27c, 28d, 28e in 28f,
- ☞ gozdovi na območju ekstremnih rastiščnih tipov v odsekih 19a, 19c, 23b in 23c.

2. stopnja poudarjenosti:

- ☞ gozdovi na erodibilni in plazljivi matični podlagi z naklonom od 15° do 25° v odsekih 1a, 1e, 2a in 2b,
- ☞ gozdovi na erodibilni in plazljivi matični podlagi z naklonom od 15° do 25° ter na območju ekstremnih rastiščnih tipov v odseku 1a,
- ☞ gozdovi na območju ekstremnih rastiščnih tipov v odseku 28d.

3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

Hidrološka funkcija

Območja gozdov s poudarjeno hidrološko funkcijo so opredeljena na podlagi slojev Direkcije RS za vode, dostopne v vodnem katastru v zbirki eVode (2024), in sicer v vodovarstvenih, erozijskih in plazljivih območjih ter ob vodotokih.

V hidrološko funkcijo 1. stopnje poudarjenosti so vključena vodovarstvena območja I. in II. varstvene cone ter gozdovi nad podzemnimi jamami in brezni ter vhodi v jame.

1. stopnja poudarjenosti:

- ☞ gozd ob vodotokih in manjših stoječih vodah v širini ene do dveh drevesnih višin v odsekih 24b in 27d,
- ☞ gozdovi v okolici jam in brezen v odsekih 1a, 2a, 3c, 5b, 6d, 7b, 7c, 8b, 8c, 9d, 11b, 14a, 14e, 15b, 16b, 17a, 17b, 18a, 19c, 19d, 20b, 20e, 20f, 21a, 21b, 22b, 22c, 24d, 25b, 25c in 28a,
- ☞ gozdovi v okolici izvirov v odsekih 11a in 27d.

Predlog 1. stopnje poudarjenosti:

- ☞ gozdovi v okolici jam in brezen iz smernic ZRSVN v odsekih 13d, 14a, 16a, 17a, 20c, 21a in 22a.

2. stopnjo poudarjenosti:

- ☞ vsi gozdovi na apneni podlagi oziroma na kraškem svetu v vseh odsekih v enoti, razen v odsekih 28a, 28e in 28d.

3. stopnjo poudarjenosti:

- ☞ gozdovi v odsekih 19a, 20a, 27c, 28a, 28b, 28c, 28d, 28e in 28f.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

1. stopnja poudarjenosti:

- ☞ gozdovi v okolici jam, brezen in izvirov v odsekih, kot je navedeno pri hidrološki funkciji,
- ☞ gozdovi v okolici koridorjev v odseku 28a,
- ☞ gozdovi v okolici brlogov v odsekih 10a, 19a, 19c, 20a, 21b, 22b in 24d,
- ☞ gozdovi v okolici kalov in kaluž v odsekih 24b in 27d,
- ☞ vzdrževane košenice v strnjenem gozdu v odsekih 3d, 16d, 17b, 20e, 21a, 27e in 28c,
- ☞ gozdni rezervati in ekocelice v odsekih 14a, 17a, 17c, 18c, 21b, 22b, 22c, 23c, 27c, 28d in 28e.

Predlog 1. stopnje poudarjenosti:

- ☞ gozdovi v okolici jam in brezen iz smernic ZRSVN v odsekih 13d, 14a, 16a, 17a, 20c, 21a in 22a.

2. stopnja poudarjenosti:

- ☞ gozdovi in gozdni prostor na območju Natura 2000: SAC Ajdovska planota v odsekih 6b, 6c, 6d, 7a, 7b, 7c, 8a, 8b, 9a, 9d, 10a, 11c, 12a, 12b, 12c, 12d, 12e, 13a, 13b, 13d in od 14 do 28,
- ☞ gozdovi in gozdni prostor na območju EPO (ekološko pomembno območje): Ajdovska planota v odsekih od 4 do 6, 7a, 7b, 7c, 8a, 8b, 9a, 9d, 10a, 10b, 10c, 11a, 11b, 11c, 11d, 12a, 12b, 12c, 12d, 12e, 13a, 13b, 13c, 13d in od 14 do 28.

3. stopnja poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

Preglednica 12/N-SPA: Pregled območij Nature 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov, ki se nahajajo znotraj GGE Brezova reber

Koda	Status	Vrste in habitatni tipi vezani na gozdni prostor
SI3000188 Ajdovska planota	POO	<u>Habitatni tipi</u> (8310) Jame, ki niso odprte za javnost (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)) <u>Sesalci</u> rjavi medved (<i>Ursus arctos</i> *) <u>Metulji</u> črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i> *)

Opomba: Z * so označene prednostne kvalifikacijske vrste in HT.

Klimatska funkcija

1. in 2. stopnje poudarjenosti ni.
3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

2.2 Socialne funkcije

Zaščitna funkcija

1. stopnje poudarjenosti:

- ☞ zelo velik naklon terena na pobočju nad objekti in cesto v odsekih 27c, 28d, 28e in 28f.

2. stopnja poudarjenosti ni.

3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

Higiensko – zdravstvena funkcija

1. stopnje poudarjenosti ni.
2. stopnja poudarjenosti:
 - ☞ gozdovi okoli manjših strnjenih naselji na razdalji do 1 km v odseku 27c,
 - ☞ gozdovi v neposredni okolici peskokopa Soteska v odseku 28f.
3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

Rekreacijska funkcija

1. stopnja poudarjenosti ni.
2. stopnja poudarjenosti:
 - ☞ gozdovi ob Trdinovi pešpoti v odsekih 3a, 3b, 3c, 3d, 3e, 4a, 6b, 6c, 9a, 9b, 9c, 10a, 10b, 10c, 11a, 11b, 11c, 20c in 28c,
 - ☞ gozdovi s kolesarskimi stezami v okolici Frate v odsekih 3a, 3b, 3c, 3d in 3e,
 - ☞ gozdovi ob evropski pešpoti E7 v odsekih 3a, 3d, 3e, 3f, 4a, 28c in 28f,
 - ☞ gozdovi ob Jakobovi poti v odsekih 3a, 3d, 3e, 3f in 4a,
 - ☞ gozdna učna pot Luknja v odsekih 9c in 9d.

Predlog 2. stopnje poudarjenosti:

- ☞ gozdovi ob Gozdarski pešpoti Straža - Frata v odsekih 3a, 3c, 3d, 3e, 4a, 4b, 4c, 4d, 5a, 5b, 5c, 6a, 6b, 6c, 13a, 13c, 13d, 14a, 14b, 14c, 14d, 15b, 15c, 16a, 16b, 16d, 17a, 17b, 18c, 18d, 19c, 19d, 21c, 22a, 22b in 22c.
3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

Turistična funkcija

1. stopnje poudarjenosti:
 - ☞ gozdovi ob evropski pešpoti E7 v odsekih, kot je navedeno pri rekreacijski funkciji,
 - ☞ gozdna učna pot Luknja v odsekih, kot je navedeno pri rekreacijski funkciji.
2. stopnja poudarjenosti:
 - ☞ gozdovi s kolesarskimi stezami v okolici Frate v odsekih, kot je navedeno pri rekreacijski funkciji,
 - ☞ gozdovi v okolici Doma Frata v odseku 3d,
 - ☞ gozdovi v okolici jame Velika prepadna v odsekih 22b in 22c.
3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

Poučna funkcija

1. stopnja poudarjenosti:
 - ☞ gozdna učna pot Luknja v odsekih, kot je navedeno pri rekreacijski funkciji.
2. stopnje poudarjenosti ni.
3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

Raziskovalna funkcija

1. stopnja poudarjenosti:

- ✎ gozdovi na raziskovalnih ploskvah v odsekih 17a, 17c, 24c, 25c in 26c,
- ✎ gozdovi rezervata v odseku 27c.

2. in 3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

Funkcija varovanja naravnih vrednot

1. stopnja poudarjenosti:

- ✎ gozdovi rezervata v odseku 27c, ki je zavarovan kot gozdni rezervat in ima status naravne vrednote,
- ✎ varovalni pas rezervata v odsekih 27a in 27d,
- ✎ gozd v okolici izvira z lužo (Bič) v odseku 27d,
- ✎ gozdovi v okolici jam, brezen in izvirov, kot je navedeno pri hidrološki funkciji.

2. stopnje poudarjenosti ni.

3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

Funkcija varovanja kulturne dediščine

1. stopnja poudarjenosti:

- ✎ NOB spomenik na Frati v odseku 3d.

2. stopnja poudarjenosti:

- ✎ gozd in gozdni prostor v okolici NOB spomenika na Frati v odsekih 3a, 3d in 3e.

3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

Estetska funkcija

1. stopnja poudarjenosti:

- ✎ gozdovi v neposredni bližini spomenika NOB na Frati v odsekih 3a, 3d in 3e,
- ✎ spominska plošča NOB na Frati v odseku 3d.

2. stopnja poudarjenosti:

- ✎ gozd, ki zakriva degradacijske procese ali vizualno moteče elemente v krajini (peskokop Soteska) v odseku 28f.

3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

2.3 Proizvodne funkcije

Lesnoproizvodna funkcija

1. stopnja poudarjenosti:

- ✎ velika večina gozdov v enoti.

2. stopnje poudarjenosti ni.

3. stopnja poudarjenosti:

- ✎ gozdovi v odseku 28e, kjer je možno dolgoročno sekati do 2 m³/ha.

Gozdove brez lesnoproizvodne funkcije predstavljajo gozdni rezervat (27 c) in ekocelice v odsekih 5b, 14a, 17a, 17b, 17c, 18c, 21b, 22b, 22c, 23c, 28d in 28e.

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

1. stopnje poudarjenosti:

- ☞ čebelarska stojišča za premične in stoječe čebelnjake v odseku 18c.

2. stopnja poudarjenosti:

- ☞ območja gozdne čebelje paše v odsekih 1e, 2b, 3c, 3d, 3f, 4c, 4d, 5b, 5c, 6c, 6d, 7a, 7b, 9a, 9c, 9d, 10a, 10b, 11a, 11c, 12d, 12e, 14a, 15a, 15c, 15d, 17a, 18c, 21b, 21c, 23c, 24a, 24b, 25a, 25b, 25c, 27a, 27b in 28d.

3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

Lovnogospodarska funkcija

Gozdov s 1. in 2. stopnjo poudarjenosti ni.

3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Kategorije gozdov

Preglednica 13/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah

Kategorije gozdov v ha	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	10,05	1.673,75	0,00	1.683,80
Gozdovi s posebnim namenom, ukrepi niso dovoljeni	0,00	9,45	0,00	9,45
Varovalni gozdovi	0,00	21,75	0,00	21,75
Skupaj	10,05	1.704,95	0,00	1.715,00

Karta kategorij gozdov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 4: Kategorije gozdov)

V enoti močno prevladujejo državni gozdovi, saj je zasebnih gozdov le dobrih 10 ha, glede kategorije gozda pa prevladujejo večnamenski gozdovi. V gozdove s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni, so uvrščeni gozdovi rezervata Brezova reber (odsek 27c), v varovalne pa gozdovi na strmini v odseku 28e. Oboji so razglašeni z Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 01/13, 39/15 in 191/20).

Preglednica 14/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Gozdni rastiščni tipi	Površina (ha)	Delež (%)
Podgorska bukovja na karbonskih in mešanih kamninah	54100-Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje	8,63	0,8
	55100-Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	44,60	4,1
	55400-Gradnovo bukovje na izpranih tleh	926,41	84,9
	56100-Bazoljubno gradnovje	15,69	1,4
	60000-Podgorsko-gorsko lipovje	0,79	0,1
	63100-Preddinarsko gorsko bukovje	94,47	8,7
Skupaj RGR		1.090,59	100,0
Gorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	55400-Gradnovo bukovje na izpranih tleh	50,91	8,6
	56100-Bazoljubno gradnovje	0,08	0,0
	63100-Preddinarsko gorsko bukovje	514,07	86,7
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	28,15	4,7
Skupaj RGR		593,21	100,0
Skupaj večnamenski gozdovi		1.683,80	100,0
03300-Gozdni rezervati	55400-Gradnovo bukovje na izpranih tleh	0,76	8,0
	56100-Bazoljubno gradnovje	8,69	92,0
Skupaj RGR		9,45	100,0
Skupaj GPN, ukrepi niso dovoljeni		9,45	100,0
03200-Varovalni gozdovi	55100-Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	3,26	15,0
	56100-Bazoljubno gradnovje	18,49	85,0
Skupaj RGR		21,75	100,0
Skupaj varovalni gozdovi		21,75	100,0
Skupaj vsi gozdovi		1.715,00	100,0

Opomba: Opis gozdnih rastiščnih tipov se nahaja v prvem poglavju.

3.2 Lesna zaloga

Preglednica 15/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³
Smreka	2,5	13,6	20,5	24,1	39,3	50,0	13,7	85.667
Jelka	2,1	9,6	21,2	28,1	39,0	39,3	10,7	67.432
Bor	2,8	19,2	23,6	20,2	34,2	1,8	0,5	3.122
Macesen	1,8	9,6	18,6	21,5	48,5	0,5	0,1	875
Ostali iglavci	0,3	3,8	14,0	27,2	54,7	2,3	0,6	3.867
Bukev	7,1	13,2	26,6	33,4	19,7	236,4	64,5	405.468
Hrast	6,8	13,5	23,6	31,0	25,1	4,5	1,2	7.756
Plemeniti listavci	8,1	14,2	26,9	32,4	18,4	29,3	8,0	50.169
Trdi listavci	13,8	20,5	23,6	25,1	17,0	2,4	0,7	4.104
Mehki listavci	33,3	44,5	22,2	0,0	0,0	0,0	0,0	20
Iglavci	2,3	11,8	20,7	25,8	39,4	93,9	25,6	160.963
Listavci	7,3	13,4	26,6	33,1	19,6	272,6	74,4	467.517
Skupaj	6,0	13,0	25,1	31,2	24,7	366,5	100,0	628.480

Lesna zaloga je 366,5 m³/ha, z intervalno oceno ob 5 % tveganju od 336,0 do 397,0 m³/ha.

V prvem razširjenem debelinskem razredu (10 – 30 cm premera) se nahaja 19,0 % lesne zaloge, 56,3 % v drugem razširjenem debelinskem razredu (30 – 50 cm premera) in 24,7 % lesne zaloge v tretjem razširjenem debelinskem razredu (nad 50 cm premera).

V lesni zalogi močno prevladuje bukev, z opaznejšim deležem pa ji sledijo še smreka, jelka in plemeniti listavci. Vse ostale drevesne vrste skupaj ne dosegajo treh odstotkov.

V skupini bori je 73 % rdečega bora in 27 % črnega bora.

V skupini ostalih iglavcev je 48 % zelenega bora, 21 % duglazije, 19 % macesna in 12 % kleka.

V skupini hrastov je 98 % gradna in 2 % rdečega hrasta.

V skupini plemenitih listavcev je 92 % gorskega javorja, 4 % češnje, 3 % gorskega bresta ter 1 % lipe in lipovca.

V skupini trdih listavcev je 51 % cera, 28 % belega gabra, 14 % črnega gabra, 5 % domačega kostanja ter po 1 % maklena in malega jesena.

V skupini mehkih listavcev je 100 % breze.

Drevesne vrste, ki so v skupni lesni zalogi prisotne z deležem manjšim od 1 % oziroma celo z le nekaj drevesi, so: rdeči bor, črni bor, zeleni bor, macesen, duglazija, klek, tisa, lesnika, hruška, dob, rdeči hrast, cer, robinija, oreh, kostanj, ostrolistni javor, topokrpi javor, češnja, veliki jesen, gorski in poljski brest, maklen, brek, mokovec, črni gaber, mali jesen, trepetlika, jerebika, topol, breza, črna jelša in vrba.

Preglednica 16/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Oblike lastništva		
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	160.963	1.870	159.093	0
	m ³ /ha	93,9	186,1	93,3	0,0
Listavci	m ³	467.517	2.082	465.435	0
	m ³ /ha	272,6	207,1	273,0	0,0
Skupaj	m ³	628.480	3.952	624.528	0
	m ³ /ha	366,5	393,2	366,3	0,0

Med višinama hektarske lesne zaloge državnih in zasebnih gozdov je 26,9 m³/ha razlike v korist zasebnih gozdov.

Preglednica 17/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

OPIS STANJA GOZDOV

Stratum	Rastiščnogojitveni razred	Površina	Lesna zaloga v m ³ /ha	Število vzorčnih ploskev	± E v %
1	Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamnina	1.090,59	339,16	118	11,0
	Gozdni rezervati (tudi polna premerba)	9,45	382,30	1	
	Varovalni gozdovi	21,75	398,17	3	
	Skupaj	1.121,79	340,67	122	
2	Gorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	593,21	412,92	66	13,0

Lesna zaloga se je v vseh razredih ugotavljala z metodo stalnih vzorčnih ploskev na mreži 200 m (smer V – Z) x 500 m (smer S – J). Skupno je bilo postavljenih 188 ploskev. Za lesno zalogo enote šteje aritmetična sredina lesnih zalog na vzorčnih ploskvah. V rezervatu smo dodatno izvedli še polno premerbo, ki je bila izvedena tudi leta 2004.

Vzorčna napaka ocene lesne zaloge pri tveganju 5 % na ravni enote je 8,3 %, na ravni posameznega stratuma pa ne presega 15 %.

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah so se izvajale v letu 2024. V vseh sestojih se je lesna zaloga tudi okularno ocenjevala. Končna lesna zaloga za raven odsekov in rastiščnogojitvenih razredov, ugotovljena na stalnih vzorčnih ploskvah, je enaka izravnanim okularnim ocenam z meritvami na vzorčnih ploskvah na ravni stratuma. V enoti smo izločili dva stratuma.

Tarife so ponovno izračunane iz rezultatov sedanjih in prejšnjih meritev višin dreves na stalnih vzorčnih ploskvah in so dodatno usklajene z revirnim gozdarjem. Ugotovili smo, da so bile že v dosedanjem načrtu tarife ustrezne, zato se s tokratnim načrtom niso spremenile. Seznam tarif po odsekih je v prilogi načrta.

3.3 Prirastek

Uporabili smo odstotne volumne prirastke, ki smo jih izračunali iz podatkov stalnih vzorčnih ploskev (ponovljeno merjenje istih dreves po desetih letih). Za povečanje zanesljivosti meritev smo odstotne volumne prirastke posameznih dreves grupirali v prirastne nize, nato pa smo jih izravnali z regresijsko analizo. Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih je v prilogi načrta.

Preglednica 18/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj		
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³
Iglavci	0,25	0,61	0,66	0,58	0,53	2,63	25,8	4.518
Listavci	2,01	1,61	1,86	1,55	0,53	7,56	74,2	12.961
Skupaj	2,26	2,22	2,52	2,13	1,06	10,19	100,0	17.479

Prirastek je visok in znaša letno 10,19 m³/ha. Glede na prejšnje desetletje se je zmanjšal za 0,25 m³/ha oziroma 2,4 %. Večino znižanja pojasnjuje znižanje lesne zaloge.

Prirastni odstotek iglavcev je malenkost večji kot pri listavcih. Med najbolj prisotnimi drevesnimi vrstami s podobnimi prirastnimi odstotki najbolj priraščajo smreka, bukev in jelka, slabše gorski javor, zelo slabo pa graden. Slednji zelo slabo prirašča v nižjih debelinskih razredih, medtem ko debelejša drevesa prirašča ne bistveno slabše kot ostale drevesne vrste.

Preglednica 19/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Oblike lastništva		
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	4.518	67	4.451	0
	m ³ /ha	2,63	6,61	2,61	0,00
Listavci	m ³	12.961	41	12.920	0
	m ³ /ha	7,56	4,15	7,58	0,00
Skupaj	m ³	17.479	108	17.371	0
	m ³ /ha	10,19	10,76	10,19	0,00

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 20/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga (m³/ha)	± E (%)	Srednji premer (cm)
			Površina		Zasnova						
	ha	%	ha	%	1	2	3	4			
Mladovje	202,32	11,8	-	-	-	-	-	-	0	0,0	0
Drogovnjak	308,24	18,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	266,7	15,8	18
Debeljak	719,56	41,9	144,12	20,0	60,3	39,7	0,0	0,0	488,4	7,3	31
Sestoj v obnovi	285,70	16,7	190,50	66,7	53,4	46,6	0,0	0,0	303,8	23,6	33
Raznomerni sestoji	199,18	11,6	25,07	12,6	70,6	29,4	0,0	0,0	539,3	30,3	37
Skupaj	1.715,00	100,0	359,69	21,0	-	-	-	-		8,3	26

Delež mladovij se je v zadnjem desetletju povečal in dosegel modelno vrednost. Tretjina današnjih mladovij je bila v tej razvojni fazi že pred desetletjem, dve tretjini pa sta nastali s končnimi poseki odraslih sestojev. Približno polovica današnjega mladovja se nahaja v fazi mladja oz. gošče in polovica v fazi letvenjaka.

Delež drogovnjakov se je v zadnjem desetletju malenkost povečal, vendar je še vedno majhen. Dobra četrtina vseh drogovnjakov izpred desetih let je prerasla v debeljake, preostanek pa je še vedno v tej razvojni fazi.

Delež debeljakov se je v zadnjem desetletju izjemno zmanjšal in se zelo približal modelni vrednosti. Danes je približno 300 ha debeljakov manj, kot jih je bilo pred desetimi leti. Približno polovico te razlike predstavljajo današnji sestoji v obnovi, drugo polovico pa smo uvrstili v raznomerne sestoe. 90 % današnjih debeljakov je bilo v tej razvojni fazi že pred desetletjem, desetina pa je prerasla iz drogovnjakov. Debeljaki so delno razgrajeni, zato je tudi delež podmladka razmeroma velik. Le 42 % površin je brez podmladka, kar 43 % debeljakov pa ima delež podmladka 20 % ali več.

Delež sestojev v obnovi je že pred desetletjem presegal modelno vrednost, sedaj pa se je njihova površina še povečala, kljub temu, da smo dobro desetino takratnih sestojev v obnovi uvrstili v raznomerne sestoe. 104 ha površin je bilo pred desetletjem opredeljenih kot sestoj v obnovi in so ostali v tej razvojni fazi še danes, ostale površine pa so nastale z uvajanjem debeljakov v obnovo. Na slabi četrtini sestojev v obnovi izpred desetih let je bila obnova zaključena. Današnji sestoji v obnovi so solidno pomlajeni, na 60 % površin je delež podmladka 70 % ali več.

Sestoe, v katerih se nakazuje raznomena zgradba in je jelka prisotna z večjim deležem, smo uvrstili v raznomerne sestoe. 63 % teh je bilo pred desetimi leti uvrščenih v debeljake, 19 % v sestoe v obnovi, preostanek pa v mlajše razvojne faze.

Preglednica 21/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci	Skupaj
Površina (ha)	23,70	14,43	0,00	0,01	0,02	304,83	1,97	12,87	1,86	0,00	359,69
Delež od podmladka	6,59	4,01	0,00	0,00	0,00	84,75	0,55	3,58	0,52	0,00	100,00
Delež od površine gozda	1,8	1,1	0,0	0,0	0,0	23,2	0,2	1,0	0,1	0,0	27,4

Opomba: Delež od površine gozda je računat od površine gozda brez mladovij in raznomernih sestojev.

V podmladku močno prevladuje bukev. Med ostalimi drevesnimi vrstami se v podmladku z opaznim deležem pojavljajo le še smreka, jelka in plemeniti listavci. Skromno pomlajevanje hrasta in jelke je zelo zaskrbljujoče.

Preglednica 22/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina (ha)	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	202,32	61,5	37,4	1,1	0,0	18,9	59,7	21,4	0,0	50,7	46,1	0,7	2,5
Drogovnjak	308,24	46,8	47,8	5,4	0,0	9,9	74,0	16,1	0,0	48,9	45,8	5,3	0,0
Debeljak	719,56					21,9	74,4	3,7	0,0	13,9	64,6	21,0	0,5
Sestoj v obnovi	285,70					9,4	88,0	2,6	0,0	0,0	0,7	27,5	71,8
Raznomerni sestoji	199,18					36,2	52,2	11,6	0,0	1,1	70,7	16,5	11,8
Skupaj	1.715,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Mladovja imajo pretežno bogate zasnove in če upoštevamo še podmladek, kjer so tudi pretežno bogate zasnove, lahko ocenimo prihodnost teh gozdov kot perspektivno. Večina, kar 71 % mladovij, je nenegovanih in pomanjkljivo negovanih, zato ima skoraj 97 % teh površin normalen ali tesen sklep.

Tudi zasnove drogovnjakov so pretežno bogate in dobre. Velika večina površin je pomanjkljivo negovanih, zato ima polovica drogovnjakov tesen sklep. Očitno je torej, da je potrebno negi drogovnjakov posvetiti več pozornosti.

Debeljaki so večinoma pomanjkljivo negovani, to so tisti, v katerih je zadnji ukrep že izvenel, ostali pa so negovani. Večina jih ima normalen sklep. Nekoliko odprtih je petina površin, to so predvsem bukovi debeljaki prizadeti po ujmah (snegolom, vetrolom in podlubniki).

Negovanost sestojev v obnovi je v primerjavi z debeljaki nekoliko slabša. Prevladuje vrzelast do pretrgan sklep, med katerimi je potrebno poiskati čim več površin primernih za zaključek obnove, seveda pod pogojem, da so dobro pomlajene.

Raznomerni sestoji so pretežno dobro negovani, imajo pa tudi pretežno normalen sklep.

3.5 Tipi sestojev

V enoti s 63 % površin prevladujejo bukovi gozdovi. Z deležem večjim od 5 % jim sledijo še gozdovi bukve in jelke, drugi pretežno listnati gozdovi, gozdovi bukve in smreke, drugi gozdovi listavcev in iglavcev ter smrekovi gozdovi. Vsi so razpršeni po celotni enoti.

Preglednica 23/D-DS: Tipi drevesne sestave

Šifra in tip drevesne sestave gozda		Kriteriji za opredelitev – delež drevesne vrste v %	Površina	
			ha	%
2	Gozdovi bukve in hrasta	Bu+hr>75% in 25%<bu, hr<75%	0,62	0,1
3	Bukovi gozdovi	Bu>75%	1.073,45	62,6
4	Drugi pretežno listnati gozdovi	Če niso izpolnjeni pogoji pod 1-3 in list>75%	134,02	7,8
5	Gozdovi bukve in jelke	Bu+je>75% in 25%<bu, je<75%	164,85	9,6
6	Gozdovi bukve in smreke	Bu+sm>75% in 25%<bu, sm<75%	110,25	6,4
7	Jelovi gozdovi	Je>75%	2,72	0,2
8	Smrekovi gozdovi	Sm>75%	89,77	5,2
9	Borovi gozdovi	Bo>75%	2,32	0,1
11	Drugi pretežno iglasti gozdovi	Če niso izpolnjeni pogoji in iglavci>75%	42,45	2,5
12	Drugi gozdovi listavcev in iglavcev	Vsi drugi gozdovi, kjer niso izpolnjeni pogoji pod 1-11	94,55	5,5
Skupaj			1.715,00	100,0

Pregledna karta drevesne sestave gozdov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 2: Karta tipov drevesne sestave gozdov).

3.6 Ohranjenost gozdov

Preglednica 24/OHR: Ohranjenost gozdov po kategorijah gozdov

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spremenjeni		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	1.358,04	80,6	259,02	15,4	66,74	4,0	0,00	0,0	1.683,80	98,1
GPN, ukrepi niso dovoljeni	9,45	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	9,45	0,6
Varovalni gozdovi	21,75	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	21,75	1,3
Skupaj	1.389,24	81,0	259,02	15,1	66,74	3,9	0,00	0,0	1.715,00	100,0

Ohranjenost gozdov je določena na nivoju odseka na podlagi evklidskih razdalj med dejansko in naravno drevesno sestavo gozdno rastiščnih tipov (izračun ohranjenosti drevesne sestave smo naredili na podlagi metodologije Bončina in sod. 2017).

Izmenjanih gozdov ni, močno prevladujejo ohranjeni in spremenjeni gozdovi v vrednostih, kot so navedene v zgornji preglednici.

Za boljši opis stanja gozdov smo na ravni enote in rastiščnogojitvenih razredov ugotovili še »osiromašenost« naravne drevesne sestave (Gašperšič 1995), ki v odstotkih prikazuje odstopanje dejanske od naravne drevesne sestave.

Ugotovili smo 20,9 % odstopanje od naravne drevesne sestave, kar je veliko boljše oziroma pod nivojem vseh gozdov območja, ki znaša 31,3 %. Največ odstopanja prispevajo prevelik delež smreke (38,2 %), prevelik delež jelke (20,9 %), premajhen delež hrasta (18,1 %), premajhen delež bukve (13,5 %) in premajhen delež trdih listavcev (8,7 %). Ostale vrste k osiromašenosti prispevajo manj kot 1 %.

3.7 Kakovost drevja

Preglednica 25/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	163	13,5	41,1	40,5	3,7	1,2
Jelka	123	18,7	34,1	39,9	7,3	0,0
Macesen	5	20,0	60,0	20,0	0,0	0,0
Ostali iglavci	13	0,0	38,4	38,5	23,1	0,0
Bukev	745	24,6	29,2	28,3	14,0	3,9
Hrast	18	5,6	22,2	44,4	0,0	27,8
Plemeniti listavci	116	16,4	34,5	35,3	12,1	1,7
Trdi listavci	11	0,0	0,0	27,3	27,3	45,4
Skupaj iglavci	304	15,1	38,5	39,8	5,9	0,7
Skupaj listavci	890	22,8	29,4	29,6	13,6	4,6
Skupaj	1.194	20,9	31,7	32,2	11,6	3,6

Kakovost drevja je ugotovljena na stalnih vzorčnih ploskvah na drevesih s premerom 30 cm ali več. Kakovost dreves je dobra, saj je približno 53 % dreves prav dobre ali odlične kakovosti. Iglavci so nekoliko kakovostnejši kot listavci, med številčno pomembnejšimi drevesnimi vrstami pa z najboljšo kakovostjo izstopata jelka in smreka, med listavci pa bukev.

3.8 Poškodovanost drevja

Preglednica 26/PŠD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	6,2
Veje	1,6
Osutost	0,3
Skupaj	8,1

Poškodbe dreves so ugotovljene na stalnih vzorčnih ploskvah. Stopnja poškodovanosti se določi z deležem dreves s hujšo poškodbo. Pri deblu in koreničniku se šteje za hujšo poškodbo, če je lubje odstranjeno na več kot 3 dm². Hujša poškodba vej se šteje, če odlomljena vrh ali veja po debelini presega petino premera drevesa na prsni višini, ter pri osutosti krošnje, če je osute več kot 60 % krošnje in je drevo še živo. Delež dreves z večjo poškodbo je ocenjen na 8,1 %. Največ je poškodb debla in koreničnika, bistveno manj je poškodovanosti vej in zelo malo osutosti krošenj.

3.9 Objedenost gozdnega mladja

Prvi popis objedenosti gozdnega mladja je bil v enoti opravljen leta 1996. Popis v tem letu ter ob ponovitvah so bili izvedeni na ploskvah velikosti 5 x 5 metrov, ki so bile enakomerno razporejene v kilometrski mreži. V letih od 2010 dalje je bil popis opravljen po spremenjeni metodi na ploskvah v okviru popisnih enot (dalje: PE). Enota je del PE Krka. Od 50 popisnih ploskev je popisanih 7 ploskev v enoti Brezova Reber. Zaradi majhnega števila ploskev glede na velikost popisne enote, so podatki tega popisa za predstavitev stanja objedenosti gozdnega mladja in uspeh pomlajevanja drevesnih vrst na nivoju enote dokaj nezanesljivi. V nadaljevanju bomo zato vpliv rastlinojede divjadi na gozdno mladje ocenili tudi na podlagi terenskih opažanj. Podatki popisa objedenosti gozdnega mladja iz leta 2024 popisne enote Krka so predstavljeni v spodnjih preglednicah.

Na gozdno mladje v enoti vpliva tako srnjad kot tudi jelenjad. V letih 1996 in 2000 je pri popisih objedenosti gozdnega mladja bila v enoti ugotovljena tako kot leta 2024 približno 15 % objedenost gozdnega mladja visokega od 15 do 150 cm. Ocenjujemo, da se v zadnjem 20 letnem obdobju vpliv rastlinojede divjadi na gozdno mladje v enoti ni bistveno spremenil. V strukturi mladovja prevladuje bukev, ki je dokaj neobjedena. Na popisnih ploskvah je v primerjavi je v PE Krka objedeno le 3 % bukovega mladja. Znatno večja je objedenost plemenitih listavcev, med katerimi je najpogostejši gorski javor. V lesni zalogi nad meritveni prag (premer drevesa nad 10 cm) vraslih dreves gorski javor dosega 4 % lesne zaloge (pred desetletjem 10 %). V zadnjem desetletju se je znatno zmanjšala vrast gorskega javorja in češnje. Objedenost gozdnega mladja je lokalno nekoliko večja na skrajnem južnem delu enote, kjer se Ajdovska planota prevesi v Straško reber. Zaradi ugodnejših toplotnih razmer v zimskem času in večje prehranske ponudbe zaradi bližine hrastovih in cerovih gozdov je številčnost srnjadi in jelenjadi tu nekoliko večja. Kljub temu pa tudi na tem delu enote vpliv rastlinojede divjadi na gozdno mladje ni tolikšen, da bi pomembneje vplival na uspešnost pomlajevanja posameznih drevesnih vrst.

Preglednica 27/OM1: Objedenost gozdnega mladja po višinskih razredih

Višinski razred	Ocena števila na ha v letu 2024	Objedenost (%) v letu 2024
do 15 cm	27.750	-
16 do 30 cm	20.860	17,2
31 do 60 cm	25.158	18,4
61 do 100 cm	15.773	13,8
101 do 150 cm	9.312	6,8
Skupaj (16 do 150 cm)	71.103	15,5
Skupaj (0 do 150 cm)	98.853	-

Preglednica 28/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Delež drevesne vrste v mladju po popisu leta 2024 v %					Objedenost v %
	15 do 30 cm	31 do 60 cm	61 do 100 cm	101 do 150 cm	15 do 150 cm	
Smreka	9,7	13,2	10,1	6,1	10,5	2,9
Jelka	8,3	3,8	2,6	1,0	4,5	9,2
Bukev	30,1	51,9	71,8	85,6	54,3	9,4
Hrast	2,7	1,2	0,2	0,0	1,3	9,8
Plemeniti listavci	21,1	6,9	4,0	2,0	9,8	32
Trdi listavci	27,3	21,8	10,7	5,3	18,8	31,5
Mehi listavci	0,8	1,2	0,6	0,0	0,8	63,2
Iglavci	18,0	17,0	12,7	7,1	15,0	4,9
Listavci	82,0	83,0	87,3	92,9	85,0	17,4
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	15,5

3.10 Odmrlo drevje

Preglednica 29/OD: Odmrlo drevje

Razširjeni debelinski razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
A (10-29 cm)	število/ha	3,40	2,55	5,95	4,26	3,51	7,77	7,66	6,06	13,72
	m ³ /ha	1,59	1,17	2,76	2,00	1,67	3,67	3,59	2,84	6,43
B (30-49 cm)	število/ha	0,21	0,43	0,64	0,21	1,17	1,38	0,42	1,60	2,02
	m ³ /ha	0,43	0,90	1,33	0,46	2,29	2,75	0,89	3,19	4,08
C (50 in več cm)	število/ha	0,00	0,43	0,43	0,00	0,21	0,21	0,00	0,64	0,64
	m ³ /ha	0,00	1,76	1,76	0,00	0,72	0,72	0,00	2,48	2,48
Skupaj	število/ha	3,61	3,41	7,02	4,47	4,89	9,36	8,08	8,30	16,38
	m ³ /ha	2,02	3,83	5,85	2,46	4,68	7,14	4,48	8,51	12,99

Podatki o odmrlem drevju veljajo za vse gozdove enote, kjer so postavljene stalne vzorčne ploskve. Upoštevana so samo merska drevesa (nad 9 cm) brez panjev. Odmrlo drevje v rezervatu Brezova reber je dodatno podrobno prikazano v okviru rastiščnogojitvenega razreda tudi iz podatkov polne premerbe.

Odmrlega drevja je 3,5 % od lesne mase vseh gozdov. Pojavlja se na 62 ploskvah, kar predstavlja 33 % ploskev in v 47 odsekih, kar predstavlja 42 % odsekov. To nam nakazuje na dokaj dobro razpršenost odmrlega drevja po enoti.

Če pri odmrli masi upoštevamo tudi panjevino, ki v enoti znaša 5,6 m³/ha, se skupna masa odmrlega drevja poveča na 5,1 % od skupne lesne mase, kar pomeni zelo ugodno stanje. Tu naj omenimo še 63 dreves oziroma 854 m³ kot kalo evidentiranih dreves (naravnemu razvoju in razkroju načrtno puščena drevesa).

Pri načrtnem puščanju stoječega odmrlega drevja je potrebno dajati prednost drevesnim vrstam, ki počasneje razpadajo, kot so hrasti, črni gaber, smreka in jelka. Posebej primerna so drevesa, ki se prelomijo, ker stoječi del drevesa obstane dlje, saj ga ne bremeni teža celega drevesa.

Glede na število in volumen se glavnina odmrlega drevja nahaja v prvem razširjenem debelinskem razredu z izjemo rezervata, kjer je ravno obratno. Žal tanjša drevesa niso primerna za večje duplarje, ki potrebujejo debelejša stoječa odmrta drevesa. Količino najdebelejšega odmrlega drevja bo potrebno v prihodnje povečati, to pa bomo dosegli s puščanjem suhih dreves v gozdu in z načrtnim označevanjem primernih še živih dreves. Ta so lahko debelejša, slabo vitalna drevesa, razraščena nekakovostna drevesa, drevesa z dupli ali gnezdi. Slabo dostopne predele z drevjem slabše kakovosti se lahko opredeli kot ekocelice in prepusti naravnemu razvoju in razpadu.

3.11 Gozdni semenski objekti

V tej enoti ni semenskih sestojev.

4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

4.1 Kratak opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi

Zgodovina gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarske enote Brezova reber sega v daljno leto 1893 in je podrobno opisana v gozdnogospodarskem načrtu Brezova reber 2005-2014.

Analiza podatkov v tem poglavju je za preteklo ureditveno obdobje narejena po starih rastiščnogojitvenih razredih, medtem ko so podatki za pretekla obdobja v petem in devetem poglavju obdelani po novih rastiščnogojitvenih razredih. RGR-je nismo spreminjali, zato se podatki nanašajo na iste gozdove, razlika je le v njihovem poimenovanju.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

Posek

Preglednica 30/D-PL1: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

	Načrtovani posek	Realizacija poseka – po evidencah		Realizacija poseka – po podatkih s SVP (točkovna in intervalna ocena)	
	m ³	m ³	%	m ³	%
Iglavci	55.268	68.248	123,5	65.231	118,0
Listavci	110.873	103.471	93,3	127.701	115,2
Skupaj	166.141	171.719	103,4	192.932 (156.175 – 229.689)	116,1

Realizacija poseka po evidencah je za 3,4 % in po ploskvah za 16,1 % višja od načrtovanega možnega poseka. Pri listavcih ta ni bil dosežen, medtem ko je bil pri iglavcih precej presežen.

Po podatkih stalnih vzorčnih ploskev je bilo z upoštevanjem stare površine (1.725,69 ha) letno posekanih 11,18 m³/ha, kar pomeni 192.932 m³ (ob 5 % tveganju znotraj intervala od 156.175 do 229.689 m³). Evidentiran posek se pri 5 % tveganju značilno ne razlikuje od ugotovljenega poseka na stalnih vzorčnih ploskvah, je pa za 12,7 % manjši, kot je točkovna ocena poseka ugotovljenega na ploskvah. Evidentiranega je bilo 89 % poseka ugotovljenega na stalnih vzorčnih ploskvah.

Preglednica 31/D-PL1: Ocena letnega poseka na SVP in primerjava z evidenco

		Površina v ha	Evidenca letnega poseka v m ³ /ha	Ocena poseka na SVP				
				Število SVP	Povprečni letni posek v m ³ /ha	Standardni odklon	Interval zaupanja v m ³ /ha, leto	Relativni odklon zaupanja v e%
GGE	Iglavci	1.725,69	3,95	188	3,78	9,95	1,42	37,6
	Listavci		6,00		7,40	11,73	1,68	22,7
	Skupaj		9,95		11,18	14,89	2,13	19,0
Državni gozdovi		1715,43	9,98	186	11,17	14,91	2,14	19,2
Zasebni gozdovi		10,26	4,54	2	12,68	17,94	54,55	430,0

Ker so podatki evidenc znotraj intervala zaupanja podatkov s stalnih vzorčnih ploskev, v nadaljevanju prikazujemo vrednosti iz evidenc.

Preglednica 32/D-PGR: Realizacija poseka po dosedanjih rastiščnogojitvenih razredih

Rastiščnogojitveni razred		Načrtovani posek (m ³)	Realizirani posek (m ³)	Indeks poseka (%)	Indeks skupnega poseka (%)
1500 – Podgorska bukovja	Iglavci	38.258	45.759	119,6	27,5
	Listavci	71.186	72.511	101,9	43,6
	Skupaj	109.444	118.270	108,1	71,2
1600 – Gorska bukovja	Iglavci	17.010	22.476	132,2	13,5
	Listavci	38.181	30.855	80,8	18,6
	Skupaj	55.191	53.331	96,6	32,1
1900 – Varovalni gozdovi	Iglavci	0	13	-	0,0
	Listavci	1.506	105	7,0	0,1
	Skupaj	1.506	118	7,8	0,1
Skupaj	Iglavci	55.268	68.248	123,5	41,1
	Listavci	110.873	103.471	93,3	62,3
	Skupaj	166.141	171.719	103,4	103,4

Realizacija načrtovanega poseka je bila po podatkih evidence 103,4 %. Iz preglednice je razvidno, da so bila po posameznih razredih večja ali manjša odstopanja.

Prekoračitve poseka so bile v podgorskih bukovjih in pri iglavcih v gorskih bukovjih. Vzrok je bil predvsem v visokem deležu sanitarnih sečenj, v glavnem zaradi podlubnikov in deloma zaradi vetra. V razredu gorskih bukovij je bila realizacija poseka listavcev občutno nižja od načrtovanega poseka. V varovalnih gozdovih je zaradi izostanka tehnoloških rešitev možni posek močno izostal.

Preglednica 33: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih 1995 – 2024

	Načrtovani posek	Realizirani posek	Realizacija posek	Skupna realizacija možnega poseka
	m ³	m ³	%	%
Ureditveno obdobje 1995 – 2004				
Iglavci	40.680	46.484	114,3	36,8
Listavci	85.480	79.769	93,3	63,2
Skupaj	126.160	126.253	100,1	100,1
Ureditveno obdobje 2005 – 2014				
Iglavci	61.184	82.800	135,3	39,7
Listavci	147.559	136.167	92,3	65,2
Skupaj	208.743	218.967	104,9	104,9
Ureditveno obdobje 2015 – 2024				
Iglavci	55.268	68.248	123,5	41,1
Listavci	110.873	103.471	93,3	62,3
Skupaj	166.141	171.719	103,4	103,4

Preglednica 34/D-PL1: Realizacija poseka

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan posek (m ³)	270	358	628	54.998	110.515	165.513
Izveden posek (m ³)	217	249	466	68.031	103.222	171.253
Realizacija (%)	80,4	69,5	74,2	123,7	93,4	103,5
Povprečno drevo (m ³)	1,38	0,74	0,94	1,63	1,14	1,30

Povprečno posekano drevo za enoto je merilo 1,29 m³. Med prevladujočimi drevesnimi vrstami je bilo najmočnejše povprečno posekano drevo pri jelki (3,90 m³), sledijo ji hrast (2,19 m³), smreka (1,43 m³), bukev (1,17 m³) in gorski javor (0,88 m³).

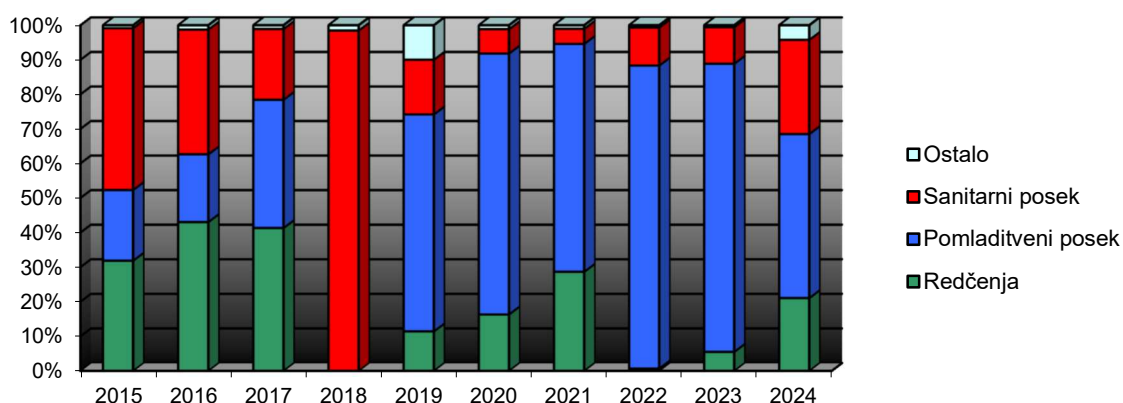
Preglednica 35/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

		Vrste poseka							Delež od LZ v %	Delež od P v %
		Negovalni posek		Posek oslabelega sanitarni posek	Posek za gozdno infrastruktur o	Kričtve	Ostalo	Skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni							
Zasebni gozdovi										
Iglavci	m³	85	96	36	0	0	0	217	18,8	78,6
	%	39,2	44,2	16,6	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m³	163	63	23	0	0	0	249	11,8	59,6
	%	65,5	25,3	9,2	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	248	159	59	0	0	0	466	14,3	67,2
	%	53,2	34,1	12,7	0,0	0,0	0,0	100,0		
Državni gozdovi										
Iglavci	m³	11.559	21.922	33.305	73	611	561	68.031	36,6	128,9
	%	17,0	32,2	49,0	0,1	0,9	0,8	100,0		
Listavci	m³	23.850	72.690	4.608	147	1.477	450	103.222	21,7	81,5
	%	23,1	70,4	4,5	0,2	1,4	0,4	100,0		
Skupaj	m³	35.408	94.612	37.913	220	2.089	1.011	171.253	25,6	94,3
	%	20,7	55,3	22,1	0,1	1,2	0,6	100,0		
Skupaj										
Iglavci	m³	11.644	22.018	33.341	73	611	561	68.248	36,5	128,6
	%	17,1	32,3	48,8	0,1	0,9	0,8	100,0		
Listavci	m³	24.013	72.753	4.631	147	1.477	450	103.471	21,7	81,4
	%	23,2	70,3	4,5	0,2	1,4	0,4	100,0		
Skupaj	m³	35.656	94.771	37.972	220	2.089	1.011	171.719	25,8	95,3
	%	20,8	55,2	22,1	0,1	1,2	0,6	100,0		

Skoraj celoten donos je bil realiziran iz pomladitvenega poseka (55,2 %), sanitarnega poseka (22,1 %) in iz redčenj (20,8 %).

Glavnino visokega sanitarnega poseka so predstavljale sečnje zaradi napada insektov, predvsem podlubnikov (kar 58,9 % celotnega sanitarnega poseka), veliko so prispevali še vetrolom (23,6 %) in sečnja zaradi poškodb nastalih pri delu (13,4 %).

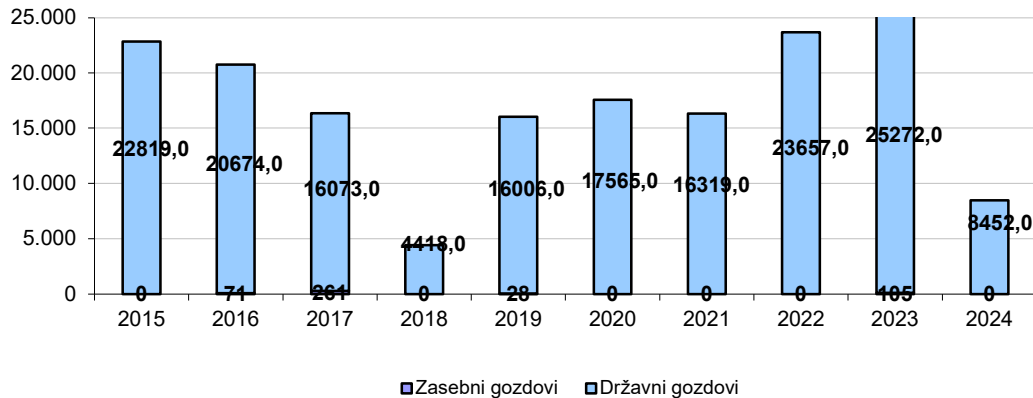
V stolpcu »Ostalo« je prikazana količina nedovoljenega poseka (17,92 m³), drugega (0,76 m³) in 63 dreves načrtno puščenih naravnemu razkroju, ki jih je bilo 854 m³, kar predstavlja (0,5 %) od celotnega poseka.

Grafikon 3: Struktura sečenj po vrstah poseka po letih načrta

Glede na vrsto sečenj v preteklem desetletju lahko opazimo zelo visok delež sanitarnega poseka v letih 2018, 2015, 2016 in 2024. Leta 2018 in 2016 je bila večina sanitarnega poseka izvedena zaradi vetroloma in podlubnikov, leta 2015 in 2024 pa zaradi podlubnikov.

Redčenja in pomladitveni posek močno nihata, v letu 2018 pa je bil izveden le sanitarni posek. Velik porast sanitarnega poseka se praviloma odraža v obsegu poseka po letih, saj v dveh letih beležimo nižji posek. Zelo nizek posek v letu 2018 je posledica sanacije vetroloma v

drugih predelih Slovenije, leta 2024 pa je pretežno posledica lovljenja dinamike skupnega poseka za enoto, kar bi bilo v prihodnje potrebno uravnovežiti.

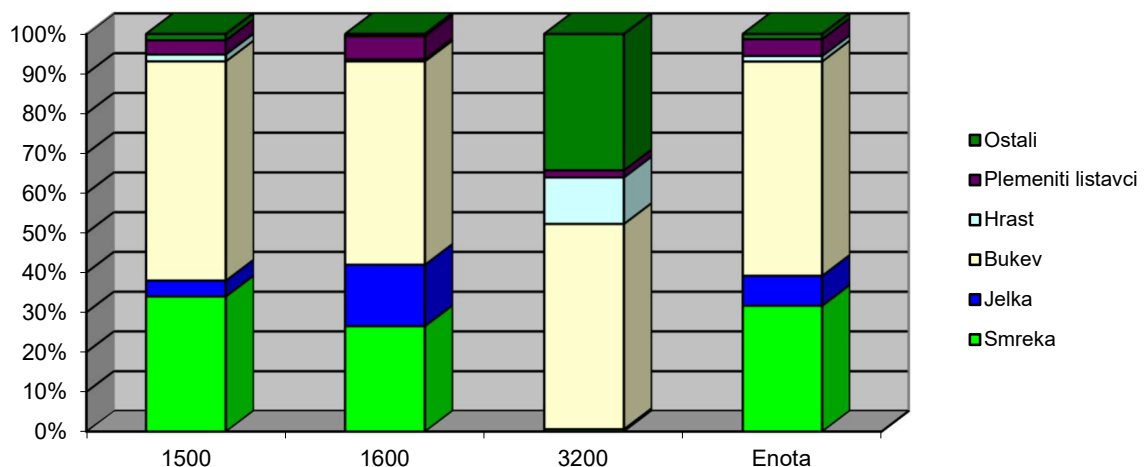

Grafikon 4: Posek po letih veljavnosti načrta v m³

Preglednica 36/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	Posek v m³	Delež od celotnega poseka v %	Delež od LZ drevesne vrste v %	Delež od celotne LZ v %
Smreka	54.336	31,6	48,4	8,2
Jelka	12.964	7,6	18,7	1,9
Bor	81	0,0	4,7	0,0
Macesen	346	0,2	27,8	0,1
Ostali iglavci	528	0,3	19,8	0,1
Bukev	92.559	53,9	22,4	13,9
Hrast	2.365	1,4	35,7	0,3
Plemeniti listavci	7.306	4,3	14,1	1,1
Trdi listavci	1.182	0,7	21,0	0,2
Mehki listavci	59	0,0	43,6	0,0
Iglavci	68.248	39,7	36,5	10,3
Listavci	103.471	60,3	21,7	15,5
Skupaj	171.719	100,0	25,8	25,8

V poseku po drevesnih vrstah je močno prevladovala bukev, sledijo ji smreka, jelka, plemeniti listavci in hrast. Posek glede na lesno zalogo drevesne vrste je bil med štirimi prevladujočimi vrstami z 48,4 % najvišji pri smreki, sledi bukev z 22,4 %, jelka z 18,7 % in plemeniti listavci s 14,1 %.

Grafikon 5: Delež skupin drevesnih vrst v poseku po rastiščnogojitvenih razredih

Iz zgornjega grafikona je razvidno, da je posek po drevesnih vrstah logično sledil razmerju drevesnih vrst. Tako lahko razberemo, da je v razredu 1500 – Podgorska bukovja v poseku močno prevladovala bukev, kateri sledi smreka. Opazen je tudi delež jelke in plemenitih listavcev.

Tudi za razred 1600 – Gorska bukovja je v poseku značilen največji delež bukve, opaziti je tudi dokaj velik delež smreke. Tudi tu je zaznati opazen delež jelke in plemenitih listavcev.

Tudi za razred 3200 – Varovalni gozdovi je za posek značilen največji delež bukve. V tem razredu lahko v poseku opazimo še zelo velik delež ostalih drevesnih vrst, to so predvsem trdi listavci, in opazen delež hrasta. V tem razredu je bilo posekanih 118 m³.

Preglednica 37/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi v % od LZ					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	36,1	24,6	24,5	27,6	50,7	36,5	39,8
Listavci	22,3	15,9	11,4	19,8	42,2	21,7	60,3
Skupaj	24,5	18,2	13,9	21,8	45,8	25,8	100,1

Iz debelinske strukture poseka za enoto lahko razberemo, da je bila v debelinskem razredu nad 50 cm realizirana skoraj polovica celotne sečnje. Relativno visoka vrednost v najtanjšem razredu je zelo pozitivna, saj nam nakazuje aktivno obravnavo tanjših drogovnjakov.

Gojitvena in varstvena dela

Preglednica 38/D-OGDL: Opravljena gojitvena in varstvena dela

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi		
		Načrtovano	Izvedeno	Indeks	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	0,01	0,00	0,0	4,73	0,00	0,0
Priprava tal	ha	0,00	0,00	-	0,25	0,00	0,0
Sadnja	ha	0,00	0,00	-	1,92	0,30	15,6
Obžetev	ha	0,00	0,00	-	13,86	1,50	10,8
Nega mladja	ha	0,10	0,05	50,0	20,77	15,60	75,1
Nega gošče	ha	0,42	0,00	0,0	171,80	107,17	62,4
Nega letvenjaka	ha	0,16	0,00	0,0	129,83	103,69	79,9
Nega drogovnjaka	ha	0,00	0,00	-	130,91	165,99	126,8
Varstvo pred žuželkami	dnin	0	0	-	350	74	21,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0	0	-	450	250	55,6
Premazi in drugo varstvo	dnin	0	0	-	0	4	-

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj		
		Načrtovano	Izvedeno	Indeks	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	0,00	0,00	0,0	4,74	0,00	0,0
Priprava tal	ha	0,00	0,00	0,0	0,25	0,00	0,0
Sadnja	ha	0,00	0,00	0,0	1,92	0,30	15,6
Obžetev	ha	0,00	0,00	0,0	13,86	1,50	10,8
Nega mladja	ha	0,00	0,00	0,0	20,87	15,65	75,0
Nega gošče	ha	0,00	0,00	0,0	172,22	107,17	62,2
Nega letvenjaka	ha	0,00	0,00	0,0	129,99	103,69	79,8
Nega drogovnjaka	ha	0,00	0,00	0,0	130,91	165,99	126,8
Varstvo pred žuželkami	dnin	0	0	0,0	350	74	21,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0	0	0,0	450	250	55,6
Premazi in drugo varstvo	dnin	0	0	0,0	0	4	-

Gojitvena dela so bila realizirana v manjšem obsegu kot je bilo načrtovano, izjema je le nega drogovnjaka, ki je precej presegala načrtovano. Nedosežene načrtovane vrednosti so delno posledica hitrega dogajanja v mladovjih oziroma preraščanja v višje faze.

Za varstvo pred žuželkami je bilo porabljenih 21 dnin. To so dneve porabljene pretežno za kontrolne pasti, s katerimi spremljamo razvoj podlubnikov. Lovnih pasti je le za vzorec, zato je temu primerna zelo nizka realizacija načrtovanega varstva pred žuželkami.

Gradnja gozdnih prometnic

Preglednica 39: Pregled dinamike izgradnje vlak in cest

Opravo	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Skupaj
Nove vlake (km)	360	0	376	0	0	0	0	0	0	0	736
Obnove vlak (km)	792	0	0	0	0	0	0	0	0	0	792
Nove ceste (km)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obnove cest (km)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Intenzivnost gradnje in obnov vlak se je umirila, saj je odprtost z vlakami zelo dobra. Zgrajenih je bilo le 0,7 km in obnovljenih 0,8 km vlak.

Gradnje in obnov gozdnih cest v tem obdobju ni bilo.

Opravljen dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

V preteklem ureditvenem obdobju so bila za krepitev splošno koristnih funkcij gozdov evidentirana le dela za vzdrževanje enega vodnega vira v obsegu 1 dne. Ostala dela za krepitev funkcij so se izvajala v okviru ostalih gojitvenih in varstvenih del in niso posebej evidentirana.

Za izvedbo označitve in polne premerbe rezervata Brezova reber smo porabili približno 25 dnin.

Posegi v gozd in gozdni prostor

Površina enote je strnjen gozdni prostor, na katerega ni pritiskov za krčitve gozdov. V minulem desetletju se je gozdna površina zaradi krčitev zmanjšala za 1,44 ha, kar je posledica širitve daljnovoda, kamnoloma Soteska in rekonstrukcije občinske ceste Brezova Reber – Prečna.

Nekoliko večji je pritisk z rekreacijo. Posebno priljubljena rekreativno-turistična točka je Dom Frata, kjer je bilo urejenih več gorsko kolesarskih poti. V postopku pridobivanja soglasij je tudi Kolesarka pot Jarki od Plešivice do Soteske.

Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev

Cilji v preteklem desetletju so bili dokaj smelo postavljeni. Veliko teh je bilo doseženih. Žal moramo ugotoviti, da ne vsi v celoti.

Najpomembneje je, da nam je uspelo ohraniti skupinsko raznodobne, kakovostne in stabilne sonaravne gozdove ter povečati površino raznomernih gozdov.

V minulem ureditvenem obdobju je bil glede količine s 103,4 % izvedbo nekoliko presežen načrtovani posek.

Pri poseku je zaskrbljujoče to, da je bilo kar 22,1 % sanitarnega poseka, kar je nekoliko okrnilo obseg in posledično tudi kakovost načrtovanih redčenj in pomladitvenih posekov. To se odraža tudi v precejšnji meri nesledenju predpisanih gozdnogojitvenih usmeritev.

Premočna redčenja in ujme v debeljakih so privedla do velike količine močno pomlajenih sečno nezrelih debeljakov.

Količina pomladitvenega poseka je s 55,2 % na previsoki ravni, K prevelikemu deležu sestojev v obnovi pa je pomagal tudi sanitarni posek, zato je delež debeljakov nekoliko preveč padel. Zaključkov obnov je bilo veliko, zaradi česar se je delež mladovij povzpela na modelno raven.

Tudi zaradi zgoraj navedenih razlogov ugotavljamo odstopanje od zastavljenih ciljev in usmeritev pri deležu jelke, saj ta cilj ni bil dosežen. Delež smreke smo z izdatno pomočjo

podlubnikov uspešno zmanjšali. Uspešno smo povečali delež bukve in plemenitih listavcev, ne ravno na ciljno vrednost, vendar je smer razvoja prava, saj je cilj postavljen za 30 let naprej.

Zastavljen 10 letni cilj oziroma cilj na koncu ureditvenega obdobja 400 m³/ha lesne zaloge ni dosežen, saj je sedanja lesna zaloga 366 m³/ha, kar pomeni, da v negativno smer odstopa za 8,5 % oziroma za 34 m³/ha.

Razen nege drogovnjaka, ki je bila presežena, so bila ostala gojitvena dela realizirana krepko pod načrtovanim.

Usmeritve za krepitev okoljetvornih in kulturno pogojenih ciljev so se izvajale. Posebej so bila evidentirana le nekatera dela, katerih obseg ni dosegel načrtovane vrednosti. Veliko del za funkcije je bilo izvedenih pri rednem gospodarjenju z gozdovi, upoštevajoč zahteve glede prisotnosti posameznih funkcij gozda.

Kljub smelo zastavljenim ciljem izpred desetih let pa v enoti ostajajo nekateri temeljni problemi:

- ✎ nekoliko neustrezno razmerje razvojnih faz,
- ✎ masovni pojav podmladka v sečno nezrelih debeljkih zaradi odsotnosti polnilnega sloja in previsokih intenzitet redčenj,
- ✎ deloma tudi težave pri pomlajevanju jelke in plemenitih listavcev,
- ✎ velik delež sanitarnega poseka,

ki so ostali podobni kot v preteklem obdobju in kažejo na to, da vsi cilji niso bili v celoti doseženi.

Porušeno razmerje razvojnih faz in preraslo mladovje v sestojih v obnovi je v veliki meri odvisno od strukture poseka oziroma od prevelikega deleža sanitarnega poseka in posledično zmanjšanega deleža pomladitvenih posekov.

Težave pri pomlajevanju jelke in plemenitih listavcev so velike predvsem zaradi vpliva parkljaste divjadi, ki pa ni tako izražen kot na roškem masivu.

5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

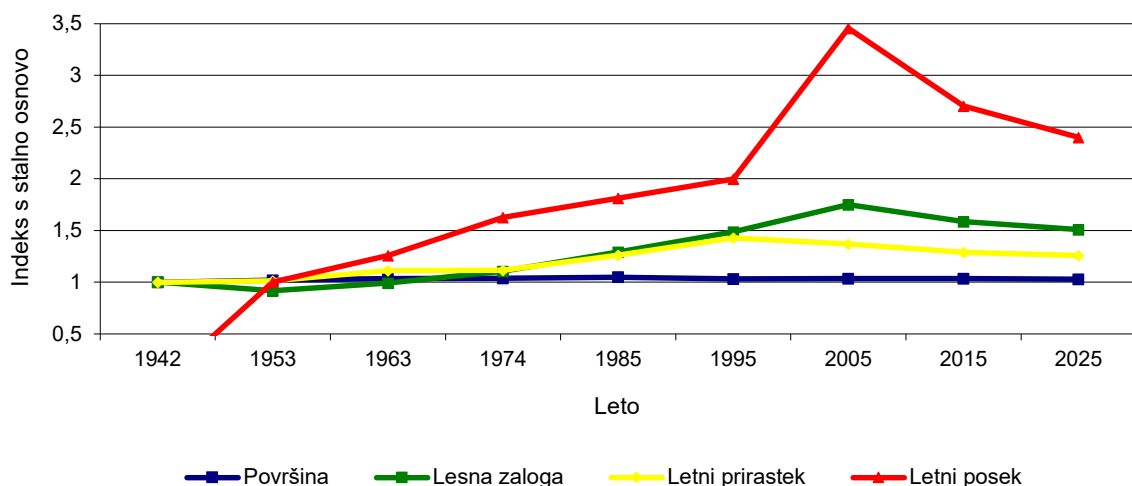
5.1 Razvoj gozdnih fondov

Površina gozda v enoti niha oziroma se nekoliko spreminja. Razlog sprememb površine je natančnejša metoda ugotavljanja gozdnega roba. Skozi ves čas gre za iste gozdove, skoraj brez negozdnih površin, ki bi se lahko zarasle. Krčitev je bilo minimalno.

Preglednica 40/GFR1: Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1942	1.665,23	73	170	243	2,7	5,4	8,1	-	-	-
Verižni indeks	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	-
1953	1.695,41	71	152	223	2,9	5,3	8,2	0,85	2,83	3,68
Verižni indeks	101,8	97,3	89,4	91,8	107,4	98,1	101,2	100,0	100,0	100,0
1963	1.725,31	79	162	241	3,0	6,0	9,0	1,27	3,36	4,63
Verižni indeks	101,8	111,3	106,6	108,1	103,4	113,2	109,8	149,4	118,7	125,8
1974	1.728,10	81,2	187,5	268,7	2,44	6,59	9,03	1,73	4,26	5,99
Verižni indeks	100,2	102,8	115,7	111,5	81,3	109,8	100,3	136,2	126,8	129,4
1985	1.747,01	97,4	216,5	313,9	2,60	7,61	10,21	2,23	4,44	6,67
Verižni indeks	101,1	120,0	115,5	116,8	106,6	115,5	113,1	128,9	104,2	111,4
1995	1.716,68	112,7	248,4	361,1	2,85	8,73	11,58	7,71	4,64	7,35
Verižni indeks	98,3	115,7	114,7	115,0	109,6	114,7	113,4	345,7	104,5	110,2
2005	1.721,70	137,4	288,0	425,4	3,50	7,59	11,09	4,81	7,91	12,72
Verižni indeks	100,3	121,9	115,9	117,8	122,8	86,9	95,8	62,4	170,5	173,1
2015	1.725,69	108,5	276,8	385,3	3,08	7,36	10,44	3,95	6,00	9,95
Verižni indeks	100,2	79,0	96,1	90,6	88,0	97,0	94,1	82,1	75,9	78,2
2025	1.715,00	93,9	272,6	366,5	2,63	7,56	10,19	2,05	6,78	8,83
Verižni indeks	99,4	86,5	98,5	95,1	85,4	102,7	97,6	51,9	113,0	88,7

Opomba: Za zadnje desetletje je prikazan načrtovani najvišji možni posek, za ostala desetletja pa iz podatkov evidenc realiziranih sečenj. Ta opomba velja tudi za spodnji grafikon.

Grafikon 6: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo

Lesna zaloga je bila vztrajno v porastu, vendar se je v zadnjih dveh desetletjih močno zmanjšala, kar za 59 m³/ha. Razlog tako velikega znižanja je predvsem v visoko postavljenem možnem poseku in deloma tudi v preseganju možnega poseka.

Tudi letni prirastek je bil v prvih obdobjih v stalnem porastu, v zadnjih dveh obdobjih pa je začel padati. Razlog za zmanjšanje prirastka je predvsem v različnih metodah ugotavljanja, v zadnjih dveh desetletjih pa občuten padec lesne zaloge.

Posek je bil do leta 2005 v velikem porastu. Ker smo ugotovili negativne posledice tako močnega povečanja, smo načrtovani posek za naslednji dve desetletji občutno zmanjšali. Poglavitna razloga za takšno znižanje možnega poseka so predvsem gozdnogojitvene potrebe gozdov. V zadnjem desetletju je opazen manjši padec možnega poseka pri iglavcih, saj skušamo popraviti razmerje v lesni zalogi listavcev in iglavcev v korist slednjih. Razmerje možnega poseka je 23 % iglavcev in 77 % listavcev.

Preglednica 41/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Drugi trdi listavci	Mehki listavci
1942	28,5				1,5	63,7				6,3
1953	26,2	5,0			0,6	59,3		7,3		1,6
1963	24,8	7,1			0,9	57,4		7,8		2,0
1974	28,3	0,8			1,0	62,2	3,5	2,8		1,4
1985	22,5	8,2			0,9	59,5	1,9	5,0		2,0
1995	21,4	8,8	0,2	0,3	0,5	60,0	2,0	5,0	1,6	0,2
2005	20,9	10,5	0,2	0,3	0,4	58,5	1,7	6,3	1,2	0,0
2015	16,9	10,4	0,3	0,2	0,4	62,2	1,0	7,8	0,8	0,0
2025	13,7	10,7	0,5	0,1	0,6	64,5	1,2	8,0	0,7	0,0

Skozi čas delež iglavcev rahlo pada in je s 30 % leta 1942 padel na današnjih slabih 26 %. Delež jelke rahlo raste, delež smreke pa opazno pada. V zadnjem desetletju se je njen delež zmanjšal kar za dobre 3 odstotne točke. Posledično je porasel delež bukke in plemenitih listavcev.

Preglednica 42/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka

	Lesna zaloga (%)						Prirastek (%)						Možni posek (%)
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	40,0	78,7	78,3	82,2	83,1	79,1	73,6	86,4	117,0	94,4	75,0	88,1	90,1
Listavci	90,0	59,7	90,8	116,8	132,9	96,3	182,0	63,0	100,0	99,7	98,0	97,3	75,0
Skupaj	80,0	63,8	88,1	105,6	105,7	90,8	141,6	68,9	103,5	98,0	85,5	94,4	79,4

Skupne vrednosti za vse tri kazalnike se nekoliko razlikujejo od vrednosti verižnega indeksa v preglednici GFR1. Razlog za razhajanje je v tem, da so vrednosti prve preglednice računane iz hektarskih vrednosti, zgornje preglednice pa iz absolutnih vrednosti. Pri indeksu možnega poseka pa še dodatno zato, ker je v preglednici GFR1 za preteklo obdobje upoštevan dejanski posek, za sedanje obdobje pa predviden možni posek. V skupnem so vsi trije kazalniki v padanju.

Preglednica 43/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za enoto

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
Lesna zaloga v prejšnjem ureditvenem obdobju	187.178	477.657	664.835
Vrast	772	9.638	10.410
Prirastek (letni*10)	53.066	127.088	180.154
Sečnje po evidenci	68.256	103.463	171.719
Mortaliteta	7.169	12.296	19.465
Pričakovana lesna zaloga	165.591	498.624	664.215
Ugotovljena lesna zaloga	160.963	467.517	628.480
Ugotovljena LZ / pričakovana LZ (%)	97,2	93,8	94,6

Prirastek, vrast in mortaliteta v preglednici sta za minulo desetletje (podatki s ploskev), posek pa je iz evidenc. Iz preglednice lahko razberemo, da je ob upoštevanju evidenčnega poseka ugotovljena lesna zaloga za 5,4 % manjša od pričakovane, če pa upoštevamo posek s ploskev, je ugotovljena lesna zaloga manjša za 2,3 %.

Preglednica 44/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za zasebne gozdove

	Iglavci (m³)	Listavci (m³)	Skupaj (m³)
Lesna zaloga v prejšnjem ureditvenem obdobju	1.157	2.110	3.267
Vrast	5	56	61
Prirastek (letni*10)	276	417	693
Sečnje po evidenci	217	249	466
Mortaliteta	42	72	114
Pričakovana lesna zaloga	1.179	2.262	3.441
Ugotovljena lesna zaloga	1.870	2.082	3.952
Ugotovljena LZ / pričakovana LZ (%)	158,6	92,0	114,9

Preglednica 45/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za državne gozdove

	Iglavci (m³)	Listavci (m³)	Skupaj (m³)
Lesna zaloga v prejšnjem ureditvenem obdobju	186.021	475.547	661.568
Vrast	767	9.582	10.349
Prirastek (letni*10)	52.790	126.671	179.461
Sečnje po evidenci	68.039	103.214	171.253
Mortaliteta	7.127	12.224	19.351
Pričakovana lesna zaloga	164.412	496.362	660.774
Ugotovljena lesna zaloga	159.093	465.435	624.528
Ugotovljena LZ / pričakovana LZ (%)	96,8	93,8	94,5

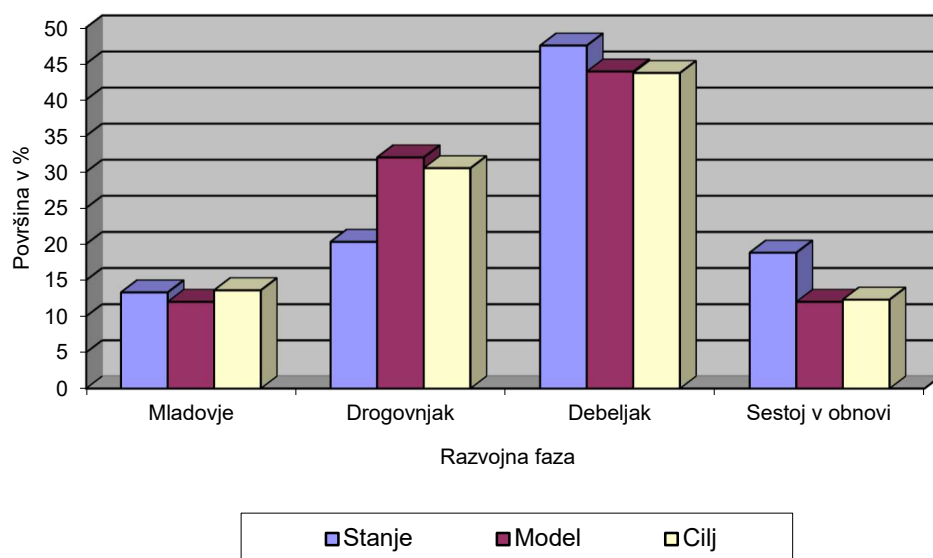
5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Preglednica 46/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem

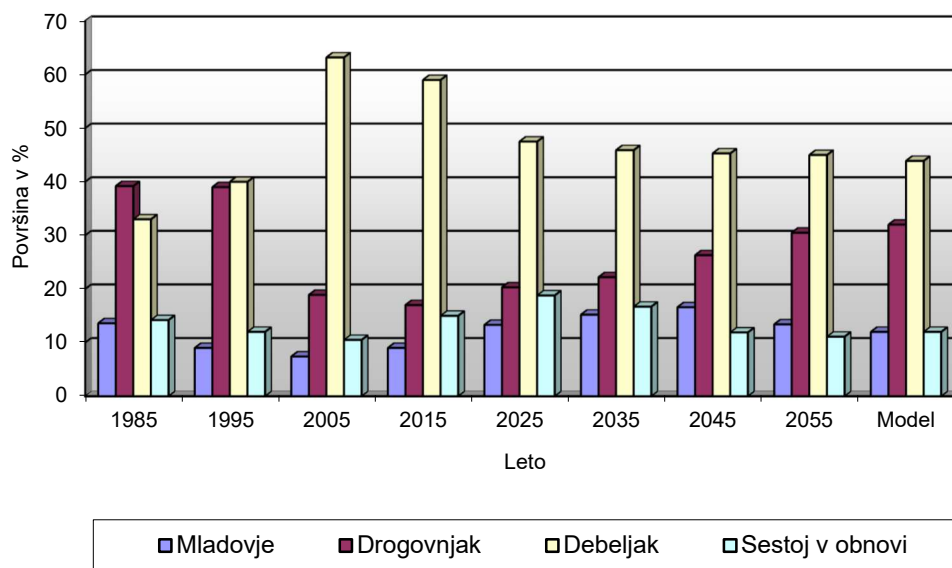
Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Stanje			Model			Razlika deležev
	Površina (ha)	Delež (%)	Korigiran delež (SPG) (%)	Trajanje razvojne faze (let)	Delež (%)	Modelna površina (ha)	
Mladovje	202,32	11,8	13,3	15,1	12,1	182,82	1
Drogovnjak	308,24	18,0	20,3	40,0	31,9	484,29	-12
Debeljak	719,56	41,9	47,5	55,0	43,9	665,89	4
Sestoj v obnovi	285,70	16,7	18,9	15,1	12,1	182,82	7
Raznomerni sestoji	199,18	11,6	-	-	-	-	-
Skupaj	1.715,00	100,0	100,0	125,2	100,0	1.515,82	0

Modelne deleže razvojnih faz za enoto smo izračunali s ponderiranjem modelnih deležev rastiščnogojitvenih razredov, te pa smo povzeli iz območnega načrta 2021-2030. Izračunane deleže smo primerjali s korigiranimi deleži razvojnih faz, pri čemer rezervata in raznomernih gozdov nismo upoštevali v izračunu modela.

Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

Razmerje razvojnih faz je nekoliko porušeno, saj se zelo očitno kaže, da nam primanjkuje 12 % drogovnjakov, na drugi strani pa imamo 7 % preveč sestojev v obnovi, 4 % debeljakov in 1 % mladovij. Starejše sestoje bo potrebno pomlajevati, se pravi previdno uvajati v obnovo delno pomlajene debeljake z visoko lesno zalogo, kjer je vrednostni prirastek že kulminiral. V sestojih v obnovi je potrebno obnovo pospeševati in predvsem hitreje zaključevati, da popravimo njihov višek. Pri tem bo potrebno skrbeti za prostorski red oziroma razporejenost teh sestojev.

Grafikon 8: Razvoj razvojnih faz v preteklosti in za ciljno obdobje

V zgornjem grafikonu je prikazano preteklo in današnje stanje ter model in predvidevanje razvoja razvojnih faz za tridesetletno ciljno obdobje. Za prikaz razvoja razvojnih faz smo uporabili površine smernic, višino lesne zaloge in dobo trajanja posamezne razvojne faze po RGR-jih. Za izračun razvoja v enoti smo sešteli površine po RGR-jih.

Kot je razvidno iz grafikona, bo približevanje modelnemu stanju postopno. Čez trideset let bo stanje glede na trenutne usmeritve in predvidevanja za naslednji desetletji prišlo tako rekoč na modelno stanje, saj nobena razvojna faza ne bo odstopala od modela za več kot dve odstotni točki. Kljub majhnosti enote gre razvoj razvojnih faz v pravo smer in je slika v zgornjem grafikonu ena lepših med vsemi enotami našega območja.

Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Dolgoletni pozitivni trend gibanja lesne zaloge se je obrnil in lesna zaloga je v zadnjih dveh obdobjih občutno padla, kar pa ne vpliva negativno na večino funkcij gozda. Izvedena gojitvena in varstvena dela ter dela za krepitev funkcije so še dodatno okrepila funkcije.

Krčitev gozdov skoraj ni bilo. Ostali gozdovi ohranjajo stalno pokritost tal in tako zagotavljajo primerno zagotavljanje vseh ekoloških, socialnih in proizvodnih funkcij.

Gozdovi enote so dom številnim živalskim vrstam, med katerimi je potrebno posebno izpostaviti parkljasto divjad in zveri ter tiste vrste ptic, ki najdejo svoj dom le v obsežnih strnjjenih gozdovih. Dosedanje gospodarjenje je zagotavljalo ohranitev primerne stanja biotopov za vse živalske vrste.

Središče turizma in rekreacije v enoti predstavljajo Dom na Frati in okoliške kolesarske steze ter pešpoti. Interesi za druge oblike rekreacije tudi v ostalih predelih gozdov se pojavljajo, vendar je zaenkrat uspelo množičnost neprimernih dejavnosti v gozdnem prostoru omejiti na znosno raven.

Gozdovi ob objektih kulturne dediščine morajo biti negovani predvsem v smislu varovanja teh objektov. Do sedaj na teh območjih gradenj cest in vlak ni bilo, kar je za ta območja ugodno.

Za doseganje ciljev gospodarjenja z gozdovi, predvsem uspešnosti pomlajevanja rastiščem primernih drevesnih vrst, je zlasti pomembna usklajenost med gozdom in rastlinojedo parkljasto divjadjo na območju enote. Z ohranjanjem negozdnih površin in večje ponudbe hrane na številnih pomlajenih površinah bo doseganje zastavljenih ciljev pri gospodarjenju z gozdovi s strani divjadi manj ovirano.

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni gozdnogospodarski cilji

Cilj gospodarjenja z gozdovi so sonaravni, rastiščem primerni, kakovostni, biološko in mehansko stabilni gozdovi s trajnim zagotavljanjem vseh njihovih ekoloških, socialnih in gospodarskih funkcij. Takšni gozdovi bodo omogočali uresničevanje naslednjih prioriteten ciljev:

Proizvodni cilji:

Trajna proizvodnja lesa pretežno za lesni trg in deloma lastno porabo. Ciljna lesna zaloga je 370 m³/ha (400 m³/ha čez 10 let) v okvirnem razmerju iglavcev 26 % in listavcev 74 %. Ciljna kakovost je hlodovina iglavcev za žago (B) in hlodovina listavcev za furnir (A1), luščenje (A2) ali za žago (B).

Z uravnavanjem staleža divjadi in prehranske sposobnosti gozdov zagotoviti naravno obnovo gozdov in trajni prihodek od lova divjadi.

Ciljno obdobje znaša 30 let. Pri določitvi ciljev je uporabljena simulacija, pri kateri gibanje gozdnih fondov ni linearno, saj lesna zaloga, prirastek in možni posek v prihodnjih desetletjih ne bodo enaki vrednostim tega desetletja. Trenutno stanje sestojev bo v prihodnjih desetletjih narekovalo drugačne ukrepe, kot jih načrtujemo za prvo desetletje, kar velja tudi pri določevanju ciljev po rastiščnogojitvenih razredih.

Ekološki cilji:

Na najstrmejših pobočjih s poudarjeno funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je cilj naraven, skupinsko raznodoben in raznomen gozd z zmerno lesno zalogo.

Ohranjeni naravni gozdovi za trajno zagotavljanje čistilne in vodozadrževalne sposobnosti gozda in gozdnih tal ter za ohranjanje ravnovesja občutljivih vodnih razmer kraškega sveta.

Ohranjena visoka stopnja vrstne in strukturne raznolikosti gozda in gozdnega prostora ter ohranjene vse rastlinske in živalske vrste ter njihovi posebni habitati, kot so jame, brlogi, gnezdišča, kali, drevesna dupla, mrtva masa, travniški lazi sredi gozdov in plodonosno drevje.

Ohranjena zavarovana območja, naravne vrednote, ekološko pomembna območja, ekocelice ter ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v Natura 2000 območjih.

Socialni cilji:

V okolici turistično in rekreativno pomembnih objektov primerno urejeni, naravni gozdovi, visokega estetskega videza.

Ohranjeni naravni gozdovi v neposredni bližini objektov in nahajališč kulturne dediščine in drugih naravnih vrednot okolja.

Urejene in vzdrževane pešpoti in kolesarske poti.

Ohranjena zaščitna funkcija gozdov na strmih pobočjih nad objekti.

6.2 Usmeritve

Splošne usmeritve

Ohraniti velikost in vzdrževanost travinj.

Izboljšati razmerje razvojnih faz in strukturo raznomernih gozdov z namenom zagotovitve trajnosti funkcij in donosov v bližnji in nekoliko bolj oddaljeni prihodnosti.

Zmanjšati delež smreke v lesni zalogi in povečati delež jelke. Nadalje je potrebno povečati delež plemenitih listavcev ter ohraniti delež redko prisotnih in še posebej za obstoj živali pomembnih dreves.

Ohraniti enodobno gospodarjenje na bukovih rastiščih in povečati delež raznomerno gospodarjenih gozdov na rastiščih, kjer je jelka prisotna z večjim deležem. Za prevedbo enomernih sestojev v raznomerne dati prednost dobro pomlajenim debeljakom in sestojem v obnovi z večjim deležem iglavcev, predvsem jelke, še posebej tistim, ki ležijo na ekstremnejših rastiščih (npr. grebeni, vrhovi, vrtače).

Povečati prostorsko in strukturno raznolikost gozdov.

Dvigniti stopnjo realizacijo gojitvenih del. Pri negi pospeševati jelko, hrast in plemenite listavce, na skalovitih strminah pa ohranjati toploljubne listavce.

Saditi pretežno listavce in jelko na način, da zapolnimo posamezne večje vrzeli, ki so nastale po raznih ujmah.

Pri poseku dosledno upoštevati gozdnogojitveno smernico in predpisano intenziteto možnega poseka.

Zaradi redno ponavljajočih se ujm, tudi zaradi očitnih klimatskih sprememb, je potrebna previdnost pri izvedbi možnega poseka. Realizacija rednega poseka naj se v prvi polovici desetletja izvede do 70 % možnega poseka, saj bomo le tako preprečili groba preseganja možnega poseka na nivoju oddelka. V primeru z vidika ujm ugodnih let se v zadnjih letih veljavnosti načrta realizira še preostali razpoložljivi možni posek.

V primeru, ko je jakost poseka večja kot 130 m³/ha (praviloma pomladitvenega ali prebiralnega poseka), je zaradi zmanjševanja poškodb sestojev in tal potrebno posek izvesti v dveh časovno ločenih korakih (vsaj 3 leta).

V drogovnjakih redčiti na površini približno 276 ha s povprečno intenziteto poseka 24 % od LZ (za večino sestojev v intervalu od 22 do 27 %). Na 32 ha ni predvidenega poseka, od tega je 11 ha ekocelic.

Na površini približno 396 ha debeljakov akumulirati del prirastka. V teh sestojih je predvidena povprečna intenziteta poseka 17 % od LZ (za večino sestojev v intervalu od 14 do 20 %). Na 223 ha ni predvidenega poseka, od tega je 15 ha ekocelic.

Intenzitete v debeljakih ob začetku uvajanja v obnovo naj bodo med 30 in 40 % od lesne zaloge. Če je trenutna predpisana intenziteta nekoliko manjša, se del sestoja, kjer ocenimo, da je še možno akumulirati vrednostni prirastek, ne uvede v obnovo. S tem dosežemo, da je intenziteta na delu sestoja, ki je bil uveden v obnovo, na ravni, kot je navedeno zgoraj. Tako bomo zmanjšali poškodbe pri nadaljevanju obnove.

Obnova debeljakov naj se izvede v dveh korakih v debeljakih, ki so že delno pomlajeni zaradi premočnih redčenj v preteklosti, sicer v treh. Prva pomladitvena sečnja naj bo visoke jakosti 40 do 60 % od LZ, v sestoju naj se pusti kakovostna drevesa ciljnih drevesnih vrst.

Za začetek obnove je predvidenih približno 100 ha gozdov s povprečno intenziteto poseka 38 % od LZ. Pri uvajanju debeljakov v obnovo, nadaljevanju in zaključku obnove ukrepati odločno ter upoštevati prostorski red oziroma razpršenost različnih razvojnih faz v prostoru.

Po odločni uvedbi v obnovo se v sestoj vrniti le še dvakrat. Prvič dodatno sprostiti podmladek ter dodati svetlobo z intenziteto od 50 do 70 % oziroma znižati lesno zalogo na približno 150 m³/ha, kar nam zagotavlja zmerne poškodbe, ko drugič s končnim posekom zaključimo obnovo.

V sestojih v obnovi na površini približno 71 ha zadržano nadaljevati obnovo s povprečno intenziteto poseka 29 % od LZ (za večino sestojev v intervalu od 25 do 35 %). Na približno 112 ha pospešeno nadaljevati obnovo s povprečno intenziteto poseka 67 % od LZ (za večino sestojev v intervalu od 65 do 80 %). Obnovo zaključiti na približno 102 ha površin sestojev v obnovi.

Z zaključkom obnove ne zavlačevati, da podmladek pride v fazo letvenjaka. Ko je podmladek višji od enega metra oziroma na prehodu iz mladja v goščo in če je pokrovnost podmladka večja od 70 %, je potrebno obnovo zaključiti. Tako bomo zmanjšali poškodbe in povečali vrstno pestrost. Z dolgimi pomladitvenimi dobami in obilnim zastorom namreč pospešujemo enovrstne sestoje bukve ali smreke.

S pomočjo zgornjih petih usmeritev želimo pospešiti približevanje modelnemu razmerju razvojnih faz ter zagotoviti visoko stopnjo strukturne raznolikosti gozdov in prostorske razporejenosti razvojnih faz. Vse to bomo dosegli s hitrejšim nadaljevanjem ter zaključevanjem obnov, z odločnejšim uvajanjem debeljakov v obnovo, z določanjem sestojev, kjer se v tem obdobju ne bo ukrepalo, in seveda s skrbnim prostorskim načrtovanjem teh dejavnosti.

V raznomernih gozdovih na površini približno 23 ha za povečanje lesne zaloge izvajati posek s povprečno intenziteto 14 % od LZ, na površini približno 44 ha izvajati posek za vzdrževanje raznomerne strukture s povprečno intenziteto 22 % od LZ in na približno 115 ha izvajati posek za pomlajevanje s povprečno intenziteto 28 % od LZ.

Spoštovati usmeritev brez ukrepanja za približno 276 ha gozdov, znotraj katerih je vključen tudi rezervat (9,45 ha) in ekocelice, katerih skupna površina znaša 26,93 ha.

Površin primernih za poenostavljeno izbiro drevja za posek v tej enoti ni.

Usmeritve za krepitev in uskladiitev funkcij gozdov

Ekološke funkcije

Posek v gozdovih s poudarjeno funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev opraviti z namenom dolgoročnega povečanja stabilnosti ter strukturne in vrstne raznolikosti. V primeru kritične stabilnosti odstraniti pretežka drevesa.

V okolici izvirov, kraških jam in objektov naravne dediščine ohranjati pokrovnost in drevesa večjih dimenzij. V njihovi neposredni bližini ni dovoljeno:

- ✎ kakorkoli onesnaževati (uporaba kemičnih sredstev za zaščito lesa, biološko nerazgradljivih olj za mazanje verig motornih žag, izpust odpadnih olj),
- ✎ spreminjati obstoječe avtohtone zarasti ter vnašati tuje živalske in rastlinske vrste.

S primernim gospodarjenjem ohranjati in vzdrževati ugodno stanje habitatov, še posebej redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov in habitatov redkih ali ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. Na območjih Nature 2000 ohranjati razmere zatečenega ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov.

Ohranjati in vzdrževati razgibano strukturo in vrstno raznolikost habitatov, kot so gozdni robovi, jase, košenice, kali, luže in grmišča.

Ohranjati v določenem sestoju redke drevesne in grmovne vrste ter drevje posebnih oblik.

Dele gozda, ki so pomembni življenjski prostor redkih in ogroženih živalskih ali rastlinskih vrst, prepustiti naravnemu razvoju oziroma v njih tem vrstam ustrezno prilagojeno gospodariti (naravna zatočišča).

Ohranjati in načrtno puščati drevesa z dupli in večjimi gnezdi, prav tako tudi drevesa, ki predstavljajo potencialna dupla (votlo in odmirajoče drevje). Zagotoviti ustrezno prostorsko razporejenost in število teh dreves. Izboljšati debelinsko strukturo in ohraniti delež odmrlega drevja nad 3 % lesne zaloge.

V primeru habitatnih dreves ohranjati predvsem drevje z dupli, močnejše osebkke posameznih drevesnih vrst listavcev, za katere predvidimo naravno propadanje, mehke listavce, kot najprimernejša drevesa za dupla, in minoritetne drevesne vrste, drevesa močnejše obraščena z bršljanom, drevesa poškodovana od strele, suha stoječa in podrta drevesa iglavcev in listavcev. Habitatna drevesa naj bodo večjih dimenzij, saj večje sušice lahko nadomestijo manjše in ne obratno.

Načrtno vzpostaviti oziroma vzdrževati mrežo ekocelic in habitatnih dreves oziroma dreves, sestojev ali delov sestojev brez gospodarjenja ali z gospodarjenjem v omejenem obsegu. Ekocelice postaviti v primerni oddaljenosti od gozdnih cest in glavnih vlak, na površinah, kjer je nižja kakovost drevja in kjer so manj ugodne razmere za gospodarjenje z gozdom, ali na površinah, kjer pričakujemo težave pri pomlajevanju, predvsem pa v okolici naravnih vrednot. Kot ekocelice se izbere posamično drevje ali skupine drevja in dele sestojev ter tudi gozdni rob.

V območju posebnih biotopov (jame, brlogi, izviri, stene, ponori, naravne vrednote...) in na območjih, kjer je gospodarjenje z gozdom oteženo (skalovitost, naklon), prav tako pa tudi na območjih, kjer ekocelic zaradi intenzivnega gospodarjenja primanjkuje, je potrebno oblikovati večje ekocelice (večje od 0,5 ha). V teh naj se s posekom ne ukrepa ali pa naj bo gospodarjenje z gozdom podrejeno ohranjanju in izboljševanju stanja habitatov. Za ekocelice se določi tudi dele manj kakovostnih debeljakov, kjer se od 10 do 30 let ne ukrepa in se jih kot skupine drevja lahko tudi prepusti naravnemu razvoju. Na predelih večjih ekocelic se večji del lesne mase prepušča naravnemu razkroju.

Vzdrževati negozdne površine v gozdni krajini.

V podrasti ohranjati grmovni in zeliščni sloj, razen v času obnove gozdov. Pri negi gozda ohranjati mehke listavce, grmovno in zeliščno vegetacijo, ki ne ovira razvoja mladja gospodarsko zanimivih vrst.

Gozdovi in gozdni prostor v enoti se pojavljajo na naslednjih ekološko pomembnih območjih in območjih Nature 2000: EPO Ajdovska planota in POO Ajdovska planota.

Prikaz območij gozdov, na katere se nanašajo konkretne usmeritve, je v merilu 1:25.000 prikazan v kartnem delu načrta (Karta št. 6).

Konkretne in podrobnejše usmeritve za posamezna območja Nature 2000

POO in POV Kočevsko, cona celoten gozdni prostor

Konkretne usmeritve vezane na celoten gozdni prostor:

- Ohranja se čimbolj strnjen kompleks gozdov brez večjih infrastrukturnih posegov ter fragmentacije.
- Ohranja se rastišču primerna sestava gozdov, v spremenjenih ali izmenjenih sestojih se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primernejše drevesne sestave.
- V gozdu se ohranja mozaičnost razvojnih faz, vzpostavi se vertikalna razgibanost sestojev.
- Znotraj strnjenih gozdov je potrebno s košnjo vzdrževati zaraščajoče košenice in ostale negozdne površine ter oblikovati strukturno in vrstno pestre gozdne robove.
- Na košenicah se ne gradi novih gozdnih prometnic, rampnih prostorov ter skladišč lesa.
- V gozdu in na gozdnem robu se ohranja vse vodne biotope (mlake, luže in kaluže).
- Ohranja se vsaj 3 % od celotne lesne zaloge mrtvih stoječih, odmirajočih dreves in sušic ter habitatnega drevja. Med odmrlo biomaso je potrebno povečati delež stoječega odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera.
- V okolici aktivnih medvedjih brlogov se v radiju 50 m praviloma ne ukrepa. V pasu do 200 m sta sečnja in spravilo dopustna, vendar ne v obdobju od 1. decembra do 30. aprila.

Jame:

- V neposredni bližini jamskih vhodov (1 do 2 drevesni višini) naj se prilagojeno gospodari. Znotraj teh površin naj bodo dovoljena zgolj dela za krepitev funkcije ohranjanja biotske

- raznovernosti oz. sanitarna sečnja. Ekoloških razmer v okolici jame se ne spreminja, ohranja se zastrtost nad janskimi vhodi.
- V neposredni okolici jam se ne gradi gozdnih prometnic. Če ni drugih prostorskih možnosti, naj načrtovanje omrežja gozdnih prometnic poteka v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN.
 - Pri delu v gozdu naj se uporabljajo biološko razgradljiva olja.

Posebne usmeritve s področja upravljanja z vodami

V enoti poplavnih in vodovarstvenih območij ni, so pa plazljiva in erozijska območja. Vsa omenjena območja so določena v skladu z vodarsko zakonodajo.

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom Zakona o vodah (ZV-1, Uradni list št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 - ZUNPEOVE) tako, da se ne poslabšuje stanje voda, dase omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red. Vode 1. reda so navedene v Prilogi, ki je sestavni del ZV-1, preostale vode pa so vode 2. reda.

V 11. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, vodno zemljišče celinskih voda (v nadaljevanju: vodno zemljišče). Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugotekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe. Vodno zemljišče stoječih voda obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja. Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišče, ki ga je poplavlila voda zaradi posega v prostor. Podrobnejši način določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda določa Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda (Uradni list RS, št. 58/18).

V 14. členu ZV-1 je določeno, da zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, je priobalno zemljišče celinskih voda (v nadaljnjem besedilu: priobalno zemljišče). Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrty odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki seganajmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi. Peti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah iz 35. točke Priloge ZV-1 (ostale celinske vode, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo), ki sega pet metrov od meje vodnega zemljišča.

Na vodnem in priobalnem zemljišču ter na območju presihajočih jezer ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1:

- ☞ ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnostipovršinskih voda,
- ☞ gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem,
- ☞ gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije,
- ☞ zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,
- ☞ gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode);
- ☞ ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
- ☞ gradnjo objektov grajenega javnega dobra po ZV-1 ali drugih zakonih,

- ☞ gradnja objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, vendar le na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase,
- ☞ gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1.reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metrskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ☞ ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč,
- ☞ zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda,
- ☞ ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja,
- ☞ onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 68. člena ZV-1, po katerih je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano:

- ☞ odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki,
- ☞ odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi,
- ☞ odlaganje odpadkov.

Pri načrtovanju posegov na vodna in priobalna zemljišča ter na območja presihajočih jezer je potrebno zagotavljati preprečevanje poslabšanja ekološkega stanja voda in preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst rastlin med izvajanjem gradbenih del na vodnih in priobalnih zemljiščih.

Usmeritve za preprečitev poslabšanja stanja površinskih in podzemnih voda

Zaradi ohranitve ali doseganja dobrega stanja voda ali njihovega dobrega ekološkega potenciala so kot osnovne enote za zanesljivo ugotavljanje stanja in doseganje okoljskih ciljev določena vodna telesa površinskih voda in vodna telesa podzemnih voda (Pravilnik o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11 in 8/18), Vodotoki ali njihovi deli, ki ne ustrezajo merilom za določitev samostojnih vodnih teles površinskih voda, so priključeni k vodnim telesom vodotokov, v katera se stekajo.

Za **erozijsko območje** se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode, in sicer zemljišča, ki so:

- ☞ izvori plavin (erozijska žarišča),
- ☞ pod vplivom hudournih voda (povirji),
- ☞ sestavljena iz kamnin, podvrženih preprevanju,
- ☞ pod vplivom valovanja morja.

Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- ☞ poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ☞ ogoljevanje površin,
- ☞ krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- ☞ zasipavanje izvirov,
- ☞ nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- ☞ omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- ☞ odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- ☞ zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- ☞ odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- ☞ vlačenje lesa.

Za **plazljivo območje** se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča.

Na tem območju je prepovedano:

- ✦ zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- ✦ poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- ✦ izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- ✦ krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

Pri posegih v prostor je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16 in 107/23).

Pri pripravi GGN je potrebno navesti ukrepe za doseganje okoljskih ciljev preprečevanja poslabšanja stanja voda in doseganje dobrega stanja voda, ki se nanašajo na ukrepe za preprečevanje onesnaženja površinskih voda, preprečevanje ali omejevanje vnašanja onesnaževal v podzemno vodo in preprečevanje poslabšanja hidromorfoloških značilnosti voda.

Strokovne podlage s področja upravljanja z vodami so dostopne na spletnem portalu MOP eVode na naslovu <http://evode.gov.si>, ki omogoča brezplačen pregled in prenos podatkov.

Usmeritve za pridobitev vodnega soglasja/mnenja o sprejemljivosti gradnje z vidika upravljanja z vodami in pravice graditi v skladu z ZV-1

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 pridobiti vodno soglasje, ki ga izda naslovni organ.

Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1;
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
- hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje/mnenje po ZV-1, je treba upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja (Uradni list RS, št. 25/09).

Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic, kot jih definira Pravilnik o gozdnih prometnicah (Ur. l. RS, št. 4/09) - gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak,

protipožarnih presek, protipožarnih gozdnih cest, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del, se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim in varstvenim območjem skladno z ZV-1 in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč.

Usmeritve za preprečitev onesnaženja površinskih in podzemnih voda

Odvajanje padavinske vode mora biti usklajeno z ZV-1 in predpisi sp področja varstva okolja (Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22).

Nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano.

Odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda z območij gozdnih prometnic je treba načrtovati z razpršenim ponikanjem, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijskih in plazljivih območjih je potrebno načrtovati in izvesti tako, da ne bo povzročalo sproščanja gibanja hribin ali kako drugače ogrožalo stabilnost zemljišča oz. potenciralo erozijske procese.

Neposredno odvajanje odpadnih voda v podzemne vode je prepovedano v skladu s 64. členom ZV-1. Odpadna voda se lahko odvaja posredno v podzemno vodo le na območjih, kjer ni vodotokov in če za območje ne veljajo prepovedi iz 12. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22).

Vso padavinsko odpadno vodo, ki bi nastala pri gozdarski dejavnosti, je treba ohraniti neonesnaženo in jo uporabiti za odvajanje v isti vodonosnik v isti količini, ki v naravnem stanju z infiltracijo obnavlja podzemno vodo v vodonosniku, po možnosti z razpršenim ponikanjem skozi biološka aktivna tla.

Pri načrtovanju objektov odvodnjavanja padavinskih odpadnih vod z gozdnih prometnic, zaledja gozdnih prometnic in mostu v vodotoke je treba upoštevati erozijsko delovanje voda in jih načrtovati na način, da ob nastopu visokih voda ne bo prišlo do negativnega vpliva na poplavno varnost območja.

Odpadna olja je v splošnem prepovedano puščati v zabojnikih za zbiranje komunalnih odpadkov, jih odmetavati ali zlivati na tla oziroma v površinske in podzemne vode. Treba jih je oddati na za to določenih mestih (zbirni centri).

Prepovedano je gnojenje ali uporaba sredstev za varstvo rastlin na priobalnih zemljiščih v tlorisni širini 15 metrov od meje brega voda 1. reda in pet metrov od meje brega voda 2. reda na podlagi 65. člena ZV-1.

Vzpostavlja in ohranja naj se pas obvodne vegetacije (drevja in grmičevja), ki lahko omili ali prepreči vnos pesticidov in drugih onesnaževal v vodotok.

Pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se v gozdu ne izvaja. Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla. V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu je treba onesnaženje omejiti, razlito nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulati) pobrati v ustrezne posode. Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in stoječih voda, zunaj priobalnih zemljišč in območij poplav. Pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlitja.

Posegi morajo biti v izhodišču načrtovani tako, da ne zmanjšujejo naravnih zadrževalnih sposobnosti krovnih plasti, v prvi vrsti njihove debeline in prepustnosti. S tem se ne povečuje ali pospešuje prenos onesnaževal v globino in tudi ne povzroča poslabševanja kakovosti podzemne vode (3. člen Uredbe o stanju podzemnih voda (Uradni list RS, št. 25/09, 68/12, 66/16 in 44/22 – ZVO-2)).

Usmeritve na ogroženih območjih

Načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora skladno z 11. členom Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20) upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1 in 2 te uredbe, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov. Na območju poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti, kjer še ni elementov ogroženosti, je treba skupaj z načrtovanjem prostora in ob upoštevanju pogojev in omejitev iz omenjene uredbe načrtovati in zagotoviti tudi poprejšnjo izvedbo ustreznih omilitvenih ukrepov za doseganje sprejemljivega razreda ogroženosti na območju in izven njega.

Odlaganje ali skladiščenje lesa na poplavnih območjih ni dovoljeno. Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je treba izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov. Ta usmeritev se do potrditve podlag (erozijska, plazljiva območja) izvaja selektivno glede na dejansko zaostrenost terenskih razmer.

Gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana. Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z goseničarji).

Socialne funkcije

Na strminah zagotavljati stalno pokritost tal z naravno vegetacijo, dovoljeni so samo malopovršinski ukrepi. Pri gradnji vlak je potrebna previdnost in zmernost.

Vzdrževati prehodnost poti in dostopov do objektov z veliko obiskanostjo.

Lokalni skupnosti nuditi strokovno pomoč pri ureditvi rekreacijske infrastrukture (table, klopi, smerokazi, razgledišča...).

Vzdrževati popoln gozdni red ter strukturno in vrstno raznolikost gozda in gozdnega roba ob pešpoteh, objektih naravne in kulturne dediščine ter na območjih večjega obiska gozdov.

Vzdrževati popoln gozdni red in razgled na razglednih točkah.

Ohraniti estetsko posebej zanimiva drevesa.

Ohraniti objekte naravne dediščine. To so naravne vrednote, navedene v spodnji preglednici. Poleg tega pa še jame v odsekih, kot je navedeno pri hidrološki funkciji v poglavju 2.1.

Preglednica 47: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev

Številka – Ime	Konkretna varstvena usmeritev
80236 – Bič - izvir	Na območju se ohranja drevesna vegetacija. V kolikor je sečnja potrebna, se gospodari z najmanjšo možno intenziteto. Drevesa se usmerjeno podira stran od vodnega telesa. Ne posega se v drevnino, ki svojimi krošnjami neposredno senči lužo. Sečne ostanke je potrebno po sečnji iz območja NV odstraniti. Nove gozdne prometnice se načeloma ne umešča v vrtačo, ki obkroža lužo oz. se jih umešča v prostor v dogovoru s pristojno enoto ZRSVN.
8123V – Globodolsko polje	Pri umeščanju novih gozdnih prometnic v prostor se izogiba vrtačam in kraškim jamam. Vrtač in ostalih kraških geomorfoloških oblik se ne zasipava ali izravnavajo.
8341 – Brezova reber - rezervat	Brez ukrepanja - gozd se prepušča naravnemu razvoju. Okoli naravne vrednote se v pasu vsaj ene sestoje višine vzpostavi varstveni pas, v katerem se gospodari z najmanjšo intenziteto v smislu sanitarne sečnje. Novih gozdnih prometnic se v pasu 50 m od naravne vrednote praviloma ne gradi. Če ni drugih prostorskih možnosti, naj načrtovanje omrežja gozdnih prometnic poteka v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN.

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- ☞ spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti,
- ☞ spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije,
- ☞ spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene,
- ☞ ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije; pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in prostorski kontekst (značilne silhete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture),
- ☞ dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote,
- ☞ dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena,
- ☞ zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni.

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- ☞ v vplivnih območjih kulturnih spomenikov (v nadaljevanju: spomenik) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen,
- ☞ V vplivnih območjih registrirane dediščine (v nadaljevanju: dediščina) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine; ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Območje memorialne dediščine, varuje se:

- ☞ avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta,
- ☞ vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami;

območje druge dediščine, varuje se:

- ☞ avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
- ☞ osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,
- ☞ vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Posegi v kulturno dediščino

ZVKD-1 predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- ✎ kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1),
- ✎ kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitev arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1).

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto kulturne dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1, ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

Preglednica 48: Pregled kulturnovarstvenih vrednot in podrobne usmeritve

EID	Ime	Režim	Podrobne usmeritve
1-04195	Brezova Reber pri Dvoru - Spomenik NOB na Frati	kulturni spomenik	Skupina treh kamnitih spomenikov, postavljena v letih 1952 in 1954, stoji na gozdnem robu, 150 m od doma na Frati. Sestavljajo jo grob s spomenikom ubitim med bombardiranjem oktobra 1942, grob s spomenikom šestim neznanim partizanom, ki so padli med boji na Frati ter obeležje padlim lovcem nekdanjega novomeškega okraja. V skupino spomenikov se ne sme posegati ali jo kakorkoli spremeniti ali poškodovati. Gospodarjenje z gozdom se mora na tej lokaciji podrediti ohranjanju njene avtentičnosti in fizične pojavnosti spomenikov. Hkrati se varuje tudi vsebinski in simbolni pomen lokacije.
		vplivno območje	Vplivno območje predstavlja gozdno jaso južno od Doma na Frati in zahodno od ceste. Ohranja se ambient spomenika in njegova podoba v širšem prostoru. Ohranja se gozdni rob in preprečuje zaraščanje jase.

Proizvodne funkcije

Usmeritve za lesnoproizvodno funkcijo so podrobno opisane v poglavju 6.2.1 Splošne usmeritve.

S populacijami divjadi, ki imajo velik vpliv na naravno ravnotežje, predvsem s parkljarji (jelenjad, srnjad in divji prašič), je potrebno gospodariti tako, da bo številčnost v skladu z naravnimi prehrabnimi zmoglostmi in bo omogočeno naravno pomlajevanje.

Krmišča za rastlinojedo divjad so dopustna le v predelih gozdov, ki niso v obnovi, oziroma na gozdnih lazih, kjer v neposredni okolici ni sestojev v obnovi ali pomlajenih površin. Najprimerneje je, da so krmišča postavljena v bližini grmišč ali z lesno proizvodnega vidika manj pomembnih gozdov.

Solnice postaviti izven pomlajenih površin.

Ohranjati gozdne jase in zadostno število košenic v gozdnem prostoru, z lovci in lastniki zemljišč vzpostaviti režim gospodarjenja s košenicami (košnja, gnojenje, odstranjevanje nezaželenega grmovja). V okolici košenic pospeševati plodonosne vrste drevja z velikimi krošnjami.

Lovskotehniške objekte (preže, krmišča) izdelati samostoječe in tako, da ne kvarijo estetskih učinkov gozda, odslužene objekte odstranjevati.

Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Ohranitev in razvoj prosto živečih živali je tesno povezana z ohranitvijo in varovanjem njihovega življenjskega okolja.

Za doseg ugodnega stanja življenjskih razmer prostoživečih živali veljajo vse usmeritve, ki so navedene za ekološke funkcije v poglavju 6.2.2, usmeritve za kvalifikacijske vrste območij Natura 2000 in v usmeritvah za občutljive habitate v poglavju 6.2.7.

Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni, je 9,45 ha, razglašanih varovalnih gozdov pa 21,75 ha.

Gozd s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni, predstavlja rezervat Brezova reber, konkretne usmeritve so navedene v okviru rastiščnogojitvenega razreda. Tudi za varovalne gozdove so konkretne usmeritve navedene v okviru rastiščnogojitvenega razreda.

Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Pravilnik o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.) podrobno določa vsebino načrtov varstva gozdov pred požari, program varstva gozdov ter organizacijo opazovalne službe. Pri načrtih in letnih programih varstva je poleg obveznih vsebin potrebno dati poudarek:

- ☞ načrtovanju, izdelavi in vzdrževanju protipožarnih stez, ki se vežejo na obstoječe gozdne prometnice,
- ☞ postavitvi opozorilnih tabel na lokacijah s povečanim obiskom javnosti,
- ☞ doslednemu spoštovanju prepovedi kurjenja v obdobju povečane požarne ogroženosti, še posebej tam, kjer se lokacije in čas prekrivajo z aktivnostmi za zatiranje lubadarja,
- ☞ pred izdelavo oziroma požiganjem lubja in vej na večjih žariščih podlubnikov obvestiti center za obveščanje, da se izognemo nepotrebnim intervencijam,
- ☞ osveščanju javnosti o nevarnostih požarov in njihovih posledic v gozdnem okolju,
- ☞ gospodarjenju z rastiščem prilagojenimi drevesnimi vrstami v požarno ogroženih sestojih.

Usmeritve za delo s semenskimi sestoji

Semenskih sestojev v tej enoti ni.

Usmeritve za tehnologijo dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Usmeritve za tehnologijo dela

- ☞ Tehnologija sečnje z motorno žago in vlačjenja lesa bo prevladujoča tudi v času veljavnosti tega načrta.
- ☞ Pazljivo je potrebno uvajati strojno sečnjo in izvoz lesa.
- ☞ Potrebna je diferencirana uporaba srednje velikih strojev z večjimi in manjšimi procesorskimi glavami glede na zahteve sestoj in terena.
- ☞ Pri strojni sečnji naj se uporablja tehnologija krajšega lesa (4 do 6 m), pri klasični sečnji pa sortimentna metoda in metoda mnogokratnikov oziroma kombiniranih hlodov.

- ☞ Omejena je uporaba strojne sečnje in izvoza lesa v pomlajenih sestojih, kjer se nadaljuje obnova. Manj primerna je strojna sečnja v sestojih, kjer so zelo skaloviti kraški tereni, tereni z večjimi nagibi, kjer so mokra ali slabše nosilna tla, in gozdovi s poudarjenimi socialnimi funkcijami.
- ☞ Nove tehnologije sečnje in spravila lesa zahtevajo še bolj podrobno tehnološko in izvedbeno načrtovanje sečnje in spravila, zato je posebno pozornost potrebno posvetiti izobraževanju terenskega kadra, ki načrtuje in izvaja dela.
- ☞ Vlačenje je potrebno izvajati s prilagojenimi traktorji in lažjimi zgibniki s poudarkom na humanizaciji dela.
- ☞ Pri spravilu lesa se pospešuje izvoz lesa na polprikolicah in s tem zmanjšanje poškodb na obstoječem drevju, mladju in tleh.
- ☞ Strogo upoštevati nosilnost tal, vlak in cest, tako da ob razmočenih razmerah ne izvajamo spravila in izvoza lesa.

Usmeritve za gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

- ☞ Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest so slabše odprti odseki in predeli, kjer je pravilna razdalja 600 m in več.
- ☞ Nadaljevati je potrebno s sekundarnim odpiranjem gozdov z rekonstrukcijo in gradnjo vlak. Osnova morajo biti podrobni tehnološki deli gozdnogojitvenih načrtov.
- ☞ Priporočljiva gostota vlak je glede na potek in teren 110 do 130 m/ha in izjemoma do 150 m/ha. Tehnični elementi morajo biti ustrezni in če je možno, se pri primarnih vlakih poskuša približati kriterijem za gozdno cesto v smislu izgradnje gozdne poti za vožnjo s polprikolico.
- ☞ Pri gradnji in rekonstrukciji vlak vzpostaviti stanje, ki zagotavlja lažje in varnejše spravilo, s čim manj poškodbami na drevju in gozdnih tleh.
- ☞ Kakovost izgradnje vlak je potrebno diferencirati, glavne vlake imajo boljše elemente in so primernejše za vožnjo, sekundarne pa so lahko nekoliko ožje in z bolj zahtevnimi elementi.
- ☞ Po končani sečnji in spravilu je potrebno zagotoviti sanacijo cest in vlak, odvesti meteorne vode in preprečiti izlivanje na cestišče ter odstraniti ostanke blata in sečnih ostankov na cestnem telesu in obcestnih jarkih.
- ☞ Gradnja gozdnih prometnic naj poteka z uporabo bagra z udarnim kladivom. Velikost strojev naj se prilagodi kategoriji terena oziroma kamnine glede na optimalni učinek.
- ☞ Izboljšati je potrebno kakovost obstoječih cest z rekonstrukcijo in investicijskim vzdrževanjem (poprava preglednosti ovinkov, odpravljanje nepotrebnih nihanj podolžnih naklonov, ureditev odvodnjavanja z jarki in prepusti).
- ☞ Ob gozdnih cestah je potrebno urediti večje rampne prostore.
- ☞ Ob izboljšanju standarda javnih cest (asfaltiranje, korekcija elementov cestnega telesa) je potrebno zagotoviti tehnične zahteve za gozdno proizvodnjo. Potrebno je vzpostaviti ustrezno nosilnost, rampne prostore, priključke vlak, poti in izogibališča za nakladanje lesa.
- ☞ Zaradi pomanjkanja sredstev je potrebno selektivno vzdrževati gozdne ceste glede na prometno obremenitev z gozdarskim in javnim prometom.
- ☞ Izdelati je potrebno projekte režima prometa za regulacijo prometa glede na obremenjenost z ozirom na vse funkcije prostora.
- ☞ Prednostni območji za gradnjo gozdnih cest sta območje v okolici Kamenskega hriba v odseku 20d in deloma 20a ter območje v okolici Kulovih sel v odseku 27a.

Posebne usmeritve s področja upravljanja z vodami

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 pridobiti vodno soglasje/mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda, ki ga izda naslovni organ.

Vodno soglasje/mnenje je potrebno pridobiti za:

- ☞ poseg na vodnem in priobalnem zemljišču,
- ☞ poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1,
- ☞ poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice,
- ☞ poseg na varstvenih in ogroženih območjih,
- ☞ poseg zaradi odvajanja odpadnih voda,
- ☞ poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik,
- ☞ hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh).

Morebitno prečkanje gozdnih prometnic z grapami ali strugami nestalnih vodotokov (mulda, prepust, kašta) treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba izdelati hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanja vodotokov predlagamo večjo uporabo utrjenih muld.

Gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino.

Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij) se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37 členu.

Načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1 in 2 Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.

Na delih kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov.

Odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazljivo ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah.

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij.

Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je treba izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov.

Pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju gozdnogospodarskega načrta.

Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno-pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Gradbenem zakonu (Uradni list RS, št. 199/21, 105/22 – ZZNŠPP in 133/23).

Usmeritve za občutljive habitate

- ☞ Na območju občutljivih habitatov ter zavarovanih naravnih in kulturnih vrednot, kot so območja vodnih izvirov in kraških jam, je prepovedano graditi ceste in vlake.
- ☞ Načrtovanje omrežja gozdne infrastrukture naj poteka v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN in ZVKDS. Gozdne prometnice se načrtuje na način, da so od jam in izvirov oddaljene vsaj 50 metrov.
- ☞ Vlak ni priporočljivo graditi na območju točkovno poudarjenih funkcij in območjih s poudarjenimi socialnimi funkcijami.
- ☞ Izvajanje del v gozdovih prilagajati zahtevam živalskih vrst, predvsem zahtevam redkih in ogroženih živalskih vrst (gnezdenje, poleganje mladičev...). Pri tem je potrebno upoštevati časovne omejitve za izvajanje del, ki so določene v Pravilniku o varstvu gozdov in so opredeljene za naslednje živalske vrste: črna štorklja, kolonije sivih čapelj, orli, ujede, vse vrste sov, divji petelin, zimovališča rastlinojedov, medved, volk, vidra, ris in divja mačka.
- ☞ Zaradi zaleganja alpskega in bukovega kozlička je potrebno posekan les listavcev med 15. majem in 15. avgustom iz gozda odpeljati v dveh tednih.

Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Splošne usmeritve

Enoto skoraj popolnoma prekrivajo gospodarski gozdovi, ki imajo velik biotopski in hidrološki pomen. Dopustni so le posegi, ki izboljšujejo pogoje gospodarjenja in ne slabšajo ostalih, predvsem ekoloških funkcij. Krčitve praviloma niso primerne. Dopustna je izgradnja gozdnih prometnic, pri načrtovanju dejavnosti pa je potrebno zagotavljati ugoden življenjski prostor za prostoživeče živali ter preprečevati dejavnosti, ki bi imele v tem pogledu nedopustno negativen vpliv.

Merila za presojo sprejemljivosti posegov v gozdni prostor:

- ☞ Kakršnikoli posegi v gozdni rezervat niso dopustni.
- ☞ V varovalnih gozdovih se posegi dopuščajo izjemoma, kadar ni nobene druge rešitve in je poseg nujen. V tem primeru je treba pridobiti dovoljenje Ministrstva pristojnega za področje gozdarstva in po potrebi izvesti ustrezne omilitvene ukrepe. Krčenje gozdov je v varovalnih gozdovih prepovedano.
- ☞ V večnamenskih gozdovih, ki imajo na ravni 1. stopnje poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi dovolijo le v izjemnih primerih – ko so nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.
- ☞ Pri presoji posegov v prostor je treba poskrbeti, da se s posegi ne prekine selitvenih poti divjadi in velikih zveri. Posebno pozornost je treba posvetiti načrtovanim posegom, ki predstavljajo izrazito spremembo okolja in imajo lahko velik vpliv na življenjski prostor prostoživečih vrst živali.

- ☞ Na gozdnih zemljiščih, ki so po prostorskem aktu namenjeni gozdni rabi, je dovoljeno graditi le enostavne in nezahtevne objekte za potrebe gozdarske dejavnosti, za namen rekreacije, turizma in izobraževanja ter objekte javnega pomena, v skladu z določili prostorskih aktov.
- ☞ Gozdove enote naj se tudi v prihodnje nameni naravi prijaznim oblikam rekreacije in turizma (pohodništvo, kolesarjenje). Potrebno je preprečiti motorizirani turizem, se pravi vožnje z motorji, štirikolesniki in motornimi sanmi.
- ☞ Intenzivno razvijajoče se gorsko kolesarstvo je potrebno usmerjati z legalnimi ureditvami poti, pri čemer je potrebno upoštevati poudarjenost funkcij gozdov ter vpliv na prostoživeče živali in njihov življenjski prostor. Dom Frata z okolico, ki predstavlja osrednjo rekreativno – turistično točko enote, je primeren prostor za umeščanje rekreacijskih dejavnosti.
- ☞ Krčitve gozdov so praviloma prepovedane, izjemoma dopustne le kot širitev obstoječih košenic.
- ☞ Pri posegih v prostor je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja.
- ☞ Čebelnjake je dopustno postavljati samo na zemljiščih, ki so s pašnim redom določena za stalne čebelnjake, in na stojiščih za začasen dovoz čebel na pašo. Iz mnenja čebelarke svetovalne službe mora biti razvidno, da je postavitve čebelnjaka skladna s predpisi, ki urejajo čebelarstvo.
- ☞ Tudi po izvedbi posegov v gozd mora biti omogočeno gospodarjenje z gozdovi in dostop do sosednjih gozdnih zemljišč pod enakimi pogoji kot doslej.
- ☞ Ograditev posameznih delov gozda ni dovoljena, razen v primerih, ki so določeni z Zakonom o gozdovih (24. člen).

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

Za erozijska območja se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode, v skladu s 87. členom ZV-1 je prepovedano:

- ☞ poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ☞ ogoljevanje površin,
- ☞ krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- ☞ zasipavanje izvirov,
- ☞ nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- ☞ omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- ☞ odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- ☞ zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- ☞ odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- ☞ vlačenje lesa.

Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča.

Na tem območju je prepovedano: zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč, poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode, izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča, krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč. Za območja, kjer je verjetnost pojavov plazov in erozije velika, se v praksi naredi potrebna dodatna presoja.

Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih

V enoti je 12,40 ha površin pod daljnovodom, ostalih drugih gozdnih zemljišč ni.

Usmeritve za zemljišča pod daljnovodi:

- ☞ pri vzdrževanju površin pod daljnovodi ni dopustna uporaba arboricidov in herbicidov,
- ☞ vzdržuje naj se stopničasto strukturo gozdnega roba,
- ☞ čiščenje trase in vzdrževanje gozdnega roba se lahko izvaja le v obdobju med 1. avgustom in 1. marcem, se pravi izven obdobja intenzivne rasti vegetacije, poleganja mladičev in gnezdenja ptic,
- ☞ ohranja naj se prehodnost gozdnih prometnic,
- ☞ izvaja naj se ukrepe, ki prostoživečim živalim zagotovijo prehransko in strukturno pestra grmišča.

6.3 Ukrepi

Možni posek

Preglednica 49/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za enoto

		Vrsta poseka			% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni			
Iglavci	m³	25.245	9.886	35.131	21,8	77,8
	%	71,9	28,1	100,0		
Listavci	m³	52.227	64.132	116.359	24,9	89,8
	%	44,9	55,1	100,0		
Skupaj	m³	77.472	74.018	151.490	24,1	86,7
	%	51,1	48,9	100,0		

Najvišji možni posek za vse gozdove enote znaša letno 8,83 m³/ha ali 24,1 % od lesne zaloge oziroma 86,7 % od prirastka, kar nam zagotavlja zmerno povečanje lesne zaloge. V primerjavi s prejšnjim načrtom se je možni posek v absolutnem zmanjšal za 14.651 m³, kar pomeni zmanjšanje za 8,8 %.

Možni posek po vrstah sečnje kaže, da je 51,1 % predvidenega poseka iz redčenj in 48,9 % iz pomladitvenega. Seveda ne moremo predvideti kolikšen bo dejanski delež sanitarnega poseka, ki bo znižal predviden delež negovalnega poseka, vendar ocenjujemo in upamo, da ne bo presegel 15 % (v preteklem desetletju je bil 22 %).

Intenziteta možnega poseka iglavcev je glede na lesno zalogo in prirastek nekoliko nižja od intenzitete listavcev, to pa zato, ker pospešujemo in ohranjamo jelko, še posebej v raznomernih sestojih.

Od redčenj je predvideno približno 34 % poseka v drogovnjakih in 66 % v debeljakih. Od pomladitvenega poseka je predvideno približno 25 % poseka v debeljakih z uvajanjem v obnovo, 45 % z nadaljevanjem obnove in 30 % z zaključevanjem obnove.

Skladno z Zakonom o gozdovih je predvidena izdelava karte območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna, vendar takšnih območij v enoti ni.

Preglednica 50/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za zasebne gozdove

		Vrsta poseka			% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni			
Iglavci	m³	420	24	444	23,7	66,8
	%	94,6	5,4	100,0		
Listavci	m³	260	62	322	15,5	77,2
	%	80,7	19,3	100,0		
Skupaj	m³	680	86	766	19,4	70,8
	%	88,8	11,2	100,0		

Preglednica 51/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za državne gozdove

		Vrsta poseka			% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni			
Iglavci	m³	24.825	9.862	34.687	21,8	77,9
	%	71,6	28,4	100,0		
Listavci	m³	51.967	64.070	116.037	24,9	89,8
	%	44,8	55,2	100,0		
Skupaj	m³	76.792	73.932	150.724	24,1	86,8
	%	50,9	49,1	100,0		

Karta ukrepov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 8).

Potrebna gojitvena in varstvena dela

Preglednica 52/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Obžetev	ha	0,00	15,55	0,00	15,55
Nega mladja	ha	0,04	25,67	0,00	25,71
Nega gošče	ha	0,00	181,13	0,00	181,13
Nega letvenjaka	ha	0,45	122,85	0,00	123,30
Nega drogovnjaka	ha	0,00	149,15	0,00	149,15
Naravni razvoj biotopov	ha	0,00	26,93	0,00	26,93
Varstvo pred žužkami	dni	0	20	0	20

Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 9: Načrtovana gojitvena in varstvena dela).

Intenzivnost načrtovanih gojitvenih del je 1,41 dne/ha, kar je skoraj enako kot pred desetimi leti, ko je bila 1,40 dne/ha. K intenzivnosti največ prispevajo nega gošče, letvenjaka, drogovnjaka in mladja. Gozdovi v tej enoti se zelo dobro naravno pomlajujejo, zato se sadi le na manjših površinah v sestojih, ki so jih močno poškodovale naravne ujme, bolezni ali škodljivci gozdnega drevja.

Približno polovica mladovij je v fazi gošče in polovica v fazi letvenjaka, mladij je zelo malo. Nega gošče je načrtovana na skoraj celotni površini, kjer so sestoji v fazi gošče, poleg tega pa v večjem obsegu tudi v sestojih v obnovi, pretežno tam, kjer bo izveden končni posek, in deloma tudi tam, kjer se pospešeno nadaljuje obnova in se obnova zaključi le na nekaterih najbolj pomlajenih površinah.

Nega drogovnjaka je načrtovana na polovici vseh drogovnjakov, predvsem v mlajših drogovnjakih z lesno zalogo nižjo od 250 m³/ha in normalnega ali tesnega sklepa.

Varstvena dela za zatiranje žuželk so določena na podlagi analize preteklega načrta in predvidevanj glede na izkušnje. Zajeta so samo dela za spremljavo podlubnikov brez zatiralnih in sanacijskih del, katerih količina je popolnoma nepredvidljiva.

Ukrepi za krepitev funkcij gozdov

Preglednica 53/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov

Funkcija	Ukrep	
	Vrsta dela	Obseg
Lovnogospodarska funkcija	Košnja travinj	20,00 ha 20 dni
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	Vzdrževanje grmišč in obrečnih pasov, omejkov, protivetrnih pasov in gozdnega roba	1,00 ha 5 dni
	Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozdu	2 kosa 2 dni
	Izdelava vodnega vira	1 kos 2 dni
	Sajenje in zaščita sadik plodonosnega gozdnega drevja, pomembnega za prehranjevanje živali	20 sadik 2 dni
	Puščanje stoječe biomase	- 4 dni
Rekreacijska funkcija	Vzdrževanje stez	- 15 dni
Raziskovalna funkcija	Polna premerba rezervata	9,45 ha 15 dni

Za krepitev funkcij je predvideno 65 dni.

Načrtujemo sadnjo za krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in lovogospodarske funkcije, za kar bo posajenih 20 sadik redko prisotnega plodonosnega drevja, kot so lesnika, hruska, oreh in jerebika.

Puščanje stoječe biomase je izraženo v dninah, saj so v tem zajeta dodatna dela, ki jih pričakujemo zaradi evidentiranja teh dreves, ter dela za dopolnitve gozdnogojitvenih načrtov.

S Pravilnikom o varstvu gozdov predpisana količina odmrle mase v višini 3 % od lesne zaloge je ob upoštevanju panjev in sečnih ostankov dosežena že sedaj, vendar pa je potrebno načrtno vzdrževati delež stoječega odmrlega drevja.

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

Enota je v celoti gozdna krajina in je le nekaj posameznih dreves, ki rastejo na maloštevilnih košenicah oziroma izven gozda. Pri vseh posameznih drevesih je biotopski, pestrostni in estetski pomen pomembnejši od ekonomskega.

Pomembna so sadna ali druga plodonosna drevesa in grmovja. Pereča je tudi majhna količina ekološko, strukturno in vrstno pestrega gozdnega roba.

Posamezna izjemna drevesa znotraj gozda je potrebno ohranjati s pomočjo gozdnogojitvenega in gozdnogospodarskega načrtovanja in s predlogi za zakonsko zaščito. To so redka in ogrožena drevesa in drevesa izjemnih dimenzij.

V gozdni krajini je potrebno ohraniti posamezna drevesa, ki rastejo na košenicah, ter jim v sklopu funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti posaditi še nekaj plodonosnih dreves. Gostota sadnje mora biti takšna, da ohranimo travno vegetacijo.

Seznam posebnih dreves:

- ☞ debeli lipi v odseku 13b,
- ☞ debeli bukvi v odseku 4a,
- ☞ debela bukev v odseku 18a,
- ☞ debela jelka v odseku 10b in
- ☞ debeli duglaziji v odseku 7a.

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Preglednica 54/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Gozdovi lokalnih skupnosti	
	Skupaj (000) €	€/za 1 m ³	Skupaj (000) €	€/za 1 m ³	Skupaj (000) €	€/za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	58,85	89,07	10.676,53	81,13	0,00	0,00
Strošek poseka in spravila	10,72	16,23	2.558,24	19,44	0,00	0,00
Razlika	48,13	72,84	8.118,29	61,69	0,00	0,00

Ekonomika gospodarjenja je prikazana na podlagi primerjave prihodkov, ki jih predstavljajo:

- ☞ vrednost lesa na kamionski cesti,
- ☞ predvidene spodbude za gojenje in varstvo v zasebnih gozdovih in gozdovih lokalnih skupnosti,
- ☞ predvidena spodbude za vzdrževanje vseh gozdnih prometnic.

In stroškov gospodarjenja z gozdovi, ki vsebujejo:

- ☞ stroške sečnje in spravila,
- ☞ stroške gojitvenih in varstvenih del,
- ☞ stroške del namenjenih za krepitev splošnokoristnih funkcij gozda,
- ☞ stroške vzdrževanja gozdnih cest in vlak.

Preglednica 55/EP2: Pregled skupne ekonomike gospodarjenja

Skupaj vsi gozdovi	Skupaj (000) €	€ na neto m ³	Delež od cene na KC v %
Prihodek (vrednost lesa na KC)	10.735,38	81,17	100,0
Stroški sečnje in spravila	2.568,96	19,42	23,9
Stroški gojenja in varstva gozdov			
- gojenje in varstvo gozdov	360,30	2,72	3,4
- krepitev funkcij gozdov	6,81	0,05	0,1
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
- vzdrževanje gozdnih cest	273,26	2,07	2,5
- vzdrževanje vlak	66,13	0,50	0,6
Stroški skupaj	3.275,46	24,76	30,5
Dohodek	7.459,92	56,41	69,5
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	0,14	0,00	0,0
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic	158,85	1,20	1,5
Skupaj predvidene spodbude	158,99	1,20	1,5
Stroški - spodbude	3.116,47	23,56	29,0
Prihodek - stroški + spodbude	7.618,91	57,61	71,0

Preglednica 56/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v zasebnih gozdovih

Zasebni gozdovi	Skupaj (000) €	€ na neto m ³	Delež od cene na KC v %
Prihodek (vrednost lesa na KC)	58,85	89,07	100,0
Stroški sečnje in spravila	10,72	16,23	18,2
Stroški gojenja in varstva gozdov			
- gojenje in varstvo gozdov	0,49	0,74	0,8
- krepitev funkcij gozdov	0,00	0,00	0,0
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
- vzdrževanje gozdnih cest	0,00	0,00	0,0
- vzdrževanje vlak	0,33	0,50	0,6
Stroški skupaj	11,54	17,47	19,6
Dohodek	47,31	71,60	80,4
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	0,14	0,21	0,2
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic	0,00	0,00	0,0
Skupaj predvidene spodbude	0,14	0,21	0,2
Stroški - spodbude	11,40	17,26	19,4
Prihodek - stroški + spodbude	47,45	71,81	80,6

Preglednica 57/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v državni gozdovih

Državni gozdovi	Skupaj (000) €	€ na neto m ³	Delež od cene na KC v %
Prihodek (vrednost lesa na KC)	10.676,53	81,13	100,0
Stroški sečnje in spravila	2.558,24	19,44	24,0
Stroški gojenja in varstva gozdov			
- gojenje in varstvo gozdov	359,81	2,73	3,4
- krepitev funkcij gozdov	6,81	0,05	0,1
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
- vzdrževanje gozdnih cest	273,26	2,08	2,5
- vzdrževanje vlak	65,80	0,50	0,6
Stroški skupaj	3.263,92	24,80	30,6
Dohodek	7.412,61	56,33	69,4
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	0,00	0,00	0,0
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic	158,85	1,21	1,5
Skupaj predvidene spodbude	158,85	1,21	1,5
Stroški - spodbude	3.105,07	23,59	29,1
Prihodek - stroški + spodbude	7.571,46	57,54	70,9

Vrednost lesa na kamionski cesti je izračunana na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka, ki temelji na dejanski strukturi lesne zaloge in drevesne sestave gozdov, povprečnem premeru dejanskega poseka (povprečje za enoto v minulem desetletju) in teoretični sortimentaciji. Pri izračunu so uporabljene cene lesa s spletnega portala WoodChainManager (<http://wcm.gozdis.si/>) za prvi kvartal leta 2025.

Stroški sečnje in spravila

Izhodiščni parametri za izračun normativov za sečnjo in spravilo so izračunani na podlagi povprečnih razmer v posameznih odsekih, upoštevani pa je povprečni premer dejanskega poseka (povprečje za enoto v minulem desetletju). Za sečnjo je bil upoštevani strošek v višini 17,78 €/delovno uro, za spravilo pa 32,09 €/delovno uro.

Stroški gojitvenih in varstvenih del

Pri gojitvenih in varstvenih delih smo uporabili strošek 18,50 €/delovno uro. To je 50 % urne postavke gozdnega delavca z ročnim orodjem in 50 % urne postavke sekača – delavec z motorno žago (po podatkih iz cenikov vzdrževanja gozdnih cest v letu 2024 za novomeško območje).

Pri materialnih stroških so upoštevane cene sadik po pogodbi z drevesnicami za leto 2025 in cene za varstveni material za leto 2024.

Pri stroških varstvenih del so upoštevane vse načrtovane ure, tudi ure za protipožarno varstvo in za delo s kontrolnimi pastmi v okviru varstva pred žuželkami, kljub temu, da pasti večinoma postavljajo in vzdržujejo strokovni delavci ZGS.

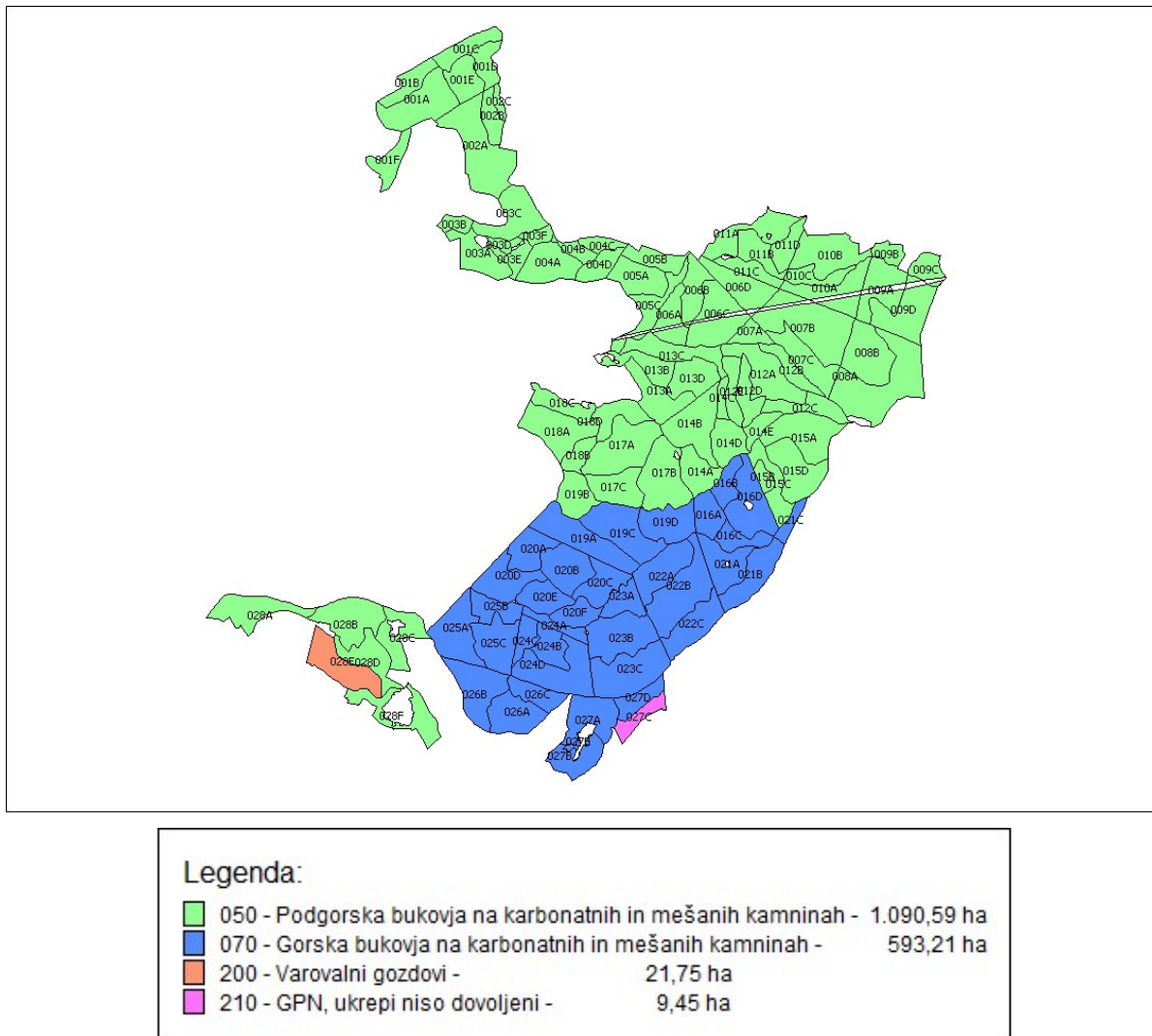
Stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak

Izvajalec del je po končani sečnji in spravilu dolžan vrniti prometnice v prvotno stanje. V letu 2024 je bilo v gozdnogospodarskem območju Novo mesto za redno vzdrževanje gozdnih cest porabljenih 774,11 €/km. Sredstva za vzdrževanje vlak so ocenjena na 0,50 €/m³ neto posekanega lesa.

9 RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Gozdovi v enoti so uvrščeni v dva rastiščnogojitvena razreda na osnovi gozdnih rastiščnih tipov ter sorodnih gozdnogospodarskih ciljev in usmeritev, zaradi kategorije in razglasitve pa še v dva, in sicer v varovalni gozd v odseku 28e in gozdni rezervat v odseku 27c.

Karta 3: Rastiščnogojitveni razredi

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5: Karta rastiščnogojitvenih razredov).

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

Rastiščnogojitveni razred 050 – Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah

Površina gozdov v razredu je 1.090,59 ha, kar predstavlja 63,6 % gozdov v enoti. Vsi spadajo v kategorijo večnamenskih gozdov.

V gozdovih tega razreda se pojavljajo površine s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti, hidrološke, turistične, poučne, raziskovalne in estetske funkcije, funkcije varovanja naravnih vrednot, funkcije varovanja kulturne dediščine, funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin in lesnoproizvodne funkcije.

V gozdovih se na 2. stopnji poudarjenosti pojavljajo funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti, hidrološke, higiensko-zdravstvene, rekreacijske, turistične in estetske funkcije, funkcije varovanja kulturne dediščine in funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin.

STANJE GOZDOV

Rastišče

Preglednica 58/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in rastiščni koeficienti

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rastiščni koeficient	Površina (ha)	Delež (%)
541	<i>Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje</i>	11	8,63	0,8
551	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	9	44,60	4,1
554	<i>Gradnovo bukovje na izpranih tleh</i>	11	926,41	84,9
561	<i>Bazoljubno gradnovje</i>	3	15,69	1,4
600	<i>Podgorsko-gorsko lipovje</i>	5	0,79	0,1
631	<i>Preddinarsko gorsko bukovje</i>	9	94,47	8,7
Skupaj		-	1.090,59	100,0

Gozdovi razreda večinoma rastejo na gozdnem rastiščnem tipu gradnovega bukovja na izpranih tleh.

Stanje sestojev

Zgradba gozda

Večino površine pokrivajo enodobni sestoji, manjši del (6 %) pa je raznomernih sestojev. Prevladujejo debeljaki (45 %), sestojev v obnovi je 20 %, mladovij 15 % in drogovnjakov 14 %. Podmladek se pojavlja na 265 ha oziroma na 24 % površine.

Prevladujejo bukovi gozdovi (70 %), sledijo jim gozdovi bukve in smreke (9 %), smrekovi gozdovi (6 %), drugi pretežno listnati gozdovi (5 %), gozdovi bukve in jelke (3 %), drugi gozdovi iglavcev in listavcev (3 %) ter drugi pretežno iglasti gozdovi (2 %). Ostali tipi gozdov skupaj dosegajo manj kot 2 %.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 59/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m³/ha	Delež	m³/ha	Delež
Iglavci	3,2	16,7	21,8	25,4	32,9	83,9	24,6	2,61	28,5
Listavci	5,4	12,0	26,0	34,5	22,1	258,0	75,4	6,56	71,5
Skupaj	4,9	13,2	24,9	32,3	24,7	341,9	100,0	9,17	100,0

Povprečna lesna zaloga gozdov razreda je za 6,8 % nižja kot povprečna lesna zaloga vseh gozdov v enoti. V lesni zalogi prevladuje drevje četrtega, tretjega in petega debelinskega razreda. Pri iglavcih je v primerjavi z listavci opazno višji delež najdebelejšega drevja v petem debelinskem razredu.

Podobno kot lesna zaloga je tudi letni prirastek za 3,4 % nižji v razredu kot v enoti.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 60/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

		Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Dejansko stanje	m³/ha	56,3	22,6	2,9	0,4	1,7	235,0	2,1	19,1	1,8	0,0
	Delež	16,5	6,6	0,9	0,1	0,5	68,7	0,6	5,6	0,5	0,0
Naravno stanje	m³/ha	0,6	1,2	0,0	0,0	0,0	238,3	47,7	20,2	28,1	5,8
	Delež	0,2	0,4	0,0	0,0	0,0	69,7	13,9	5,9	8,2	1,7

V razredu močno prevladuje bukev z 69 % v lesni zalogi. S pomembnim deležem ji sledijo smreka, jelka in plemeniti listavci. Ostale vrste so zastopane z manj kot 1 odstotnim deležem.

V podmladku in mladovju prevladuje bukev s 86 % celotne pomlajene površine, sledijo ji smreka s 7 %, plemeniti listavci s 3 % in jelka s 3 %.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 9: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov

Stanje glede ohranjenosti v tem razredu je dobro. Ohranjenih gozdov je krepko največ, močno spremenjenih pa je zelo malo.

Na ravni razreda smo ugotovili 23 % odstopanje od naravne drevesne sestave, kar je nekoliko več, kot je povprečje za enoto, ki znaša 21 %. Največ odstopanja, 49 %, prispeva prevelik delež smreke, sledijo še 33 % premajhen delež hrasta, 11 % premajhen delež trdih listavcev in 7 % prevelik delež jelke. Odstopanja drugih drevesnih vrst ne presegajo 1 %.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 61/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4

Mladovje	159,77	66,1	32,5	1,4	0,0	14,4	60,6	25,0	0,0	52,0	44,8	0,5	2,7
Drogovnjak	155,15	48,9	45,0	6,1	0,0	19,4	65,1	15,5	0,0	36,4	55,8	7,8	0,0
Debeljak	487,56	-	-	-	-	14,2	84,0	1,8	0,0	17,7	59,0	22,7	0,6
Sestoj v obnovi	222,00	-	-	-	-	2,8	93,8	3,4	0,0	0,0	0,0	22,6	77,4
Raznomerni gozdovi	66,11	-	-	-	-	2,8	76,4	20,8	0,0	-	-	-	-
Skupaj	1.090,59												-

Stanje glede zasnov je dobro, saj prevladujejo bogate in dobre zasnove. Zasnove mladovj so nekoliko boljše od drogovnjakov in so boljše, kot v drugih gozdovih enote.

Večina sestojev je zgolj pomanjkljivo negovanih, nenegovanih sestojev je malo. V primerjavi z drugimi gozdovi enote je negovanost nekoliko slabša.

V mladovjih, drogovnjakih in debeljakih prevladuje oziroma je zelo veliko normalnega sklepa, vendar je veliko tudi tesnega sklepa v mladovjih in drogovnjakih. To nam kaže na pomanjkljivo izvedbo gojitvenih del in nege drogovnjakov. Dobra petina debeljakov z rahlim sklepom nakazuje, da so precej razgrajeni. Zelo razgrajeni so tudi sestoji v obnovi, saj imajo na dobrih treh četrtinah površine vrzelast do pretrgan sklep.

Kakovost drevja

Glede kakovosti po drevesnih vrstah imajo samo bukev, smreka, jelka in plemeniti listavci zadostno število ocenjenih dreves, katerih podatki so dokaj verodostojni in vredni komentarja.

V skupni oceni kakovosti prevladujejo drevesa s prav dobro in dobro kakovostjo. Tudi delež dreves z dobro kakovostjo je kar velik, medtem ko je delež dreves s slabo in zadovoljivo kakovostjo majhen. Iglavci imajo nekoliko boljšo kakovost kot listavci. Kakovost iglavcev je boljša, listavcev pa slabša kot v drugih gozdovih enote. Med pomembnejšimi vrstami rastiščnogojitvenega razreda ima najboljšo kakovost jelka, sledijo ji smreka, bukev in plemeniti listavci. Natančne vrednosti so navedene v prilogah.

Poškodovanost sestojev

Stanje poškodovanosti v razredu je sicer ugodno, saj je večina dreves nepoškodovanih, vendar je skoraj dvakrat večja kot je povprečje za območje. To je pretežno posledica dejstva, da so to visokoproduktivni gozdovi, v katerih se intenzivno gospodari. Na stalnih vzorčnih ploskvah je bila pri 9,0 % dreves ugotovljena hujša poškodba, kar je občutno več kot v tem rastiščnogojitvenem razredu območja, ki znaša 4,8 %. Glavnino te vrednosti, 6,9 %, predstavljajo poškodbe na koreničniku in na deblu, ki so v večini nastale pri spravilu in sečnji. Pošodb na krošnjah je 1,8 %, osutosti pa 0,3 %.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Načrtovani posek je bil presežen za 8,1 %. Izvedba načrtovanega poseka iglavcev je 119,6 % in listavcev 101,9 %. Iz redčenj je bilo posekanega 17 % celotnega poseka, zaradi pomladitev 58 % in zaradi varstveno-sanacijskih sečenj 23 %. Razlog visoke prekoračitve poseka pri iglavcih je visok delež sanitarnih sečenj zaradi podlubnikov, pri listavcih pa je ta pretežno posledica vetroloma v letu 2016 in 2018.

Preglednica 62/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	4,74	0,00	0,0
Priprava tal	ha	0,25	0,00	0,0

Sadnja	ha	1,92	0,30	15,6
Obžetev	ha	13,86	1,50	10,8
Nega mladja	ha	14,48	13,90	96,0
Nega gošče	ha	128,22	82,55	64,4
Nega letvenjaka	ha	72,63	49,89	68,7
Nega drogovnjaka	ha	66,90	91,70	137,1
Varstvo pred žuželkami	dni	250	48	19,1
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0	250	-
Premazi in drugo varstvo	dnin	0	5	-

Samo nega drogovnjaka je bila glede na načrtovane vrednosti presežena, vsa ostala dela pa bolj ali manj niso bila dosežena v načrtovanih vrednostih. Nizka realizacija varstva pred žuželkami pa je zato, ker smo leta 2021 prešli na pretežno stalne lokacije za spremljanje stanja razvoja podlubnikov in je teh pasti mnogo manj, kot je bilo pred tem lovni pasti.

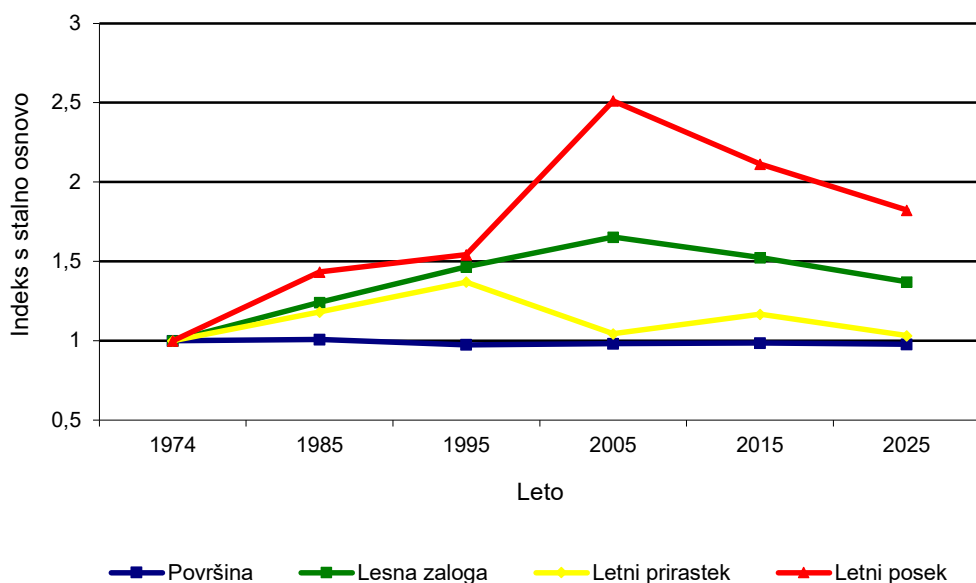
ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga prirastek in posek

Zaradi primerljivosti so vrednosti v spodnji preglednici in grafikonu narejene na primerljivih gozdovih, to je po sedanjih rastiščnogojitvenih razredih, ki pa se v zadnjih dveh desetletjih niso spremenili. Podatki razvoja gozdnih fondov kažejo manjše nihanje gozdne površine, sicer pa porast vseh sestojnih parametrov, razen v zadnjih dveh desetletjih, z izjemo prirastka v preteklem obdobju.

Preglednica 63/GFR1: Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Načrtovani letni posek (m³/ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1974	1.116,10	71,9	177,6	249,5	2,07	6,82	8,89	1,43	3,28	4,71
Verižni indeks	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1985	1.125,04	93,0	216,7	309,7	2,48	8,02	10,50	1,82	4,93	6,75
Verižni indeks	100,8	129,3	122,0	124,1	120,3	117,6	118,1	127,3	150,0	143,3
1995	1.087,55	109,0	256,7	365,7	2,73	9,45	12,18	2,34	4,92	7,26
Verižni indeks	96,7	117,2	118,5	118,1	109,6	117,8	116,0	128,6	100,0	107,6
2005	1.094,92	122,8	289,8	412,6	2,72	6,56	9,28	3,51	8,32	11,83
Verižni indeks	100,7	112,7	112,9	112,8	99,6	69,4	76,2	150,0	169,1	162,9
2015	1.099,79	103,7	279,5	380,2	3,00	7,36	10,36	3,48	6,47	9,95
Verižni indeks	100,4	84,4	96,4	92,1	110,3	112,2	111,6	99,1	77,8	84,1
2025	1.090,59	83,9	258,0	341,9	2,61	6,56	9,17	1,90	6,68	8,58
Verižni indeks	99,2	80,9	92,3	89,9	87,0	89,1	88,5	54,6	103,2	86,2

Grafikon 10: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo

Iz zgornje preglednice in grafikona lahko opazimo nihanje površine, ki je minimalno in je posledica natančnosti različnih metod ugotavljanja površine oziroma ugotavljanja gozdnega roba.

Lesna zaloga razreda je bila v porastu, v zadnjih dveh desetletjih pa pada, v zadnjem obdobju za 10,1 %. V obdobju spremljave je porasla za 37,0 %, z 249,5 m³/ha na 341,9 m³/ha. Rast lesne zaloge je pri listavcih hitrejša kot pri iglavcih.

Višina tekočega letnega prirastka niha. V zadnjem desetletju se je zmanjšal za 11,5 %. Nihanje prirastka je najverjetneje posledica različnih metod ugotavljanja prirastka in ne toliko spreminjajočih se sestojnih razmer.

Možni posek se je tudi v tem obdobju nekoliko zmanjšal zaradi negativnih posledic močnega povečanja poseka v načrtu iz leta 2015. Poglavitna razloga za takšno zmanjšanje možnega poseka so predvsem gozdnogojitvene potrebe gozdov. V zadnjem desetletju je opazen padec možnega poseka pri iglavcih, saj skušamo popraviti razmerje v lesni zalogi listavcev in iglavcev v korist slednjih. Razmerje možnega poseka je 22 % iglavcev in 78 % listavcev.

Drevesna sestava
Preglednica 64/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst

Leto	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
1995	%	23,0	5,3	0,3	0,3	0,7	61,9	2,3	4,2	1,8	0,2
2005	%	22,3	6,5	0,3	0,2	0,5	62,2	1,9	5,2	0,9	0,0
2015	%	20,3	6,1	0,4	0,2	0,3	65,5	0,9	5,6	0,7	0,0
2025	%	16,5	6,6	0,9	0,1	0,5	68,7	0,6	5,6	0,5	0,0

Za zadnje desetletje je značilno, da je pri pomembno prisotnih listavcih in jelki trend razvoja ohranil naraščajočo smer, medtem ko se je delež smreke močno zmanjšal. Ugotavljamo, da je ta negativna smer razvoja smreke delno posledica naravnih dejavnikov, kot so ujme in gradacije podlubnikov, in deloma načrtnega gospodarjenja.

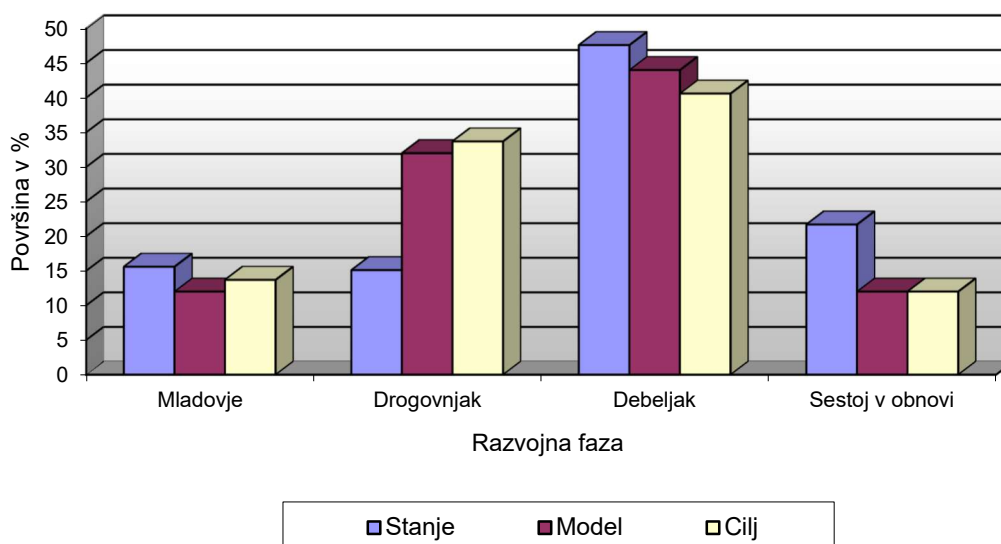
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Pri primerjavi dejanskega razmerja razvojnih faz z modelnim smo ugotovili, da v razredu močno primanjkuje drogovnjakov. Posledično je veliko preveč sestojev v obnovi ter nekoliko preveč mladovij in debeljakov. Razmerje razvojnih faz je zaradi ravnokar navedenih dejstev neustrezno. Močno neuravnoteženost deležev razvojnih faz lahko nazorno vidimo tudi v spodnjem grafikonu.

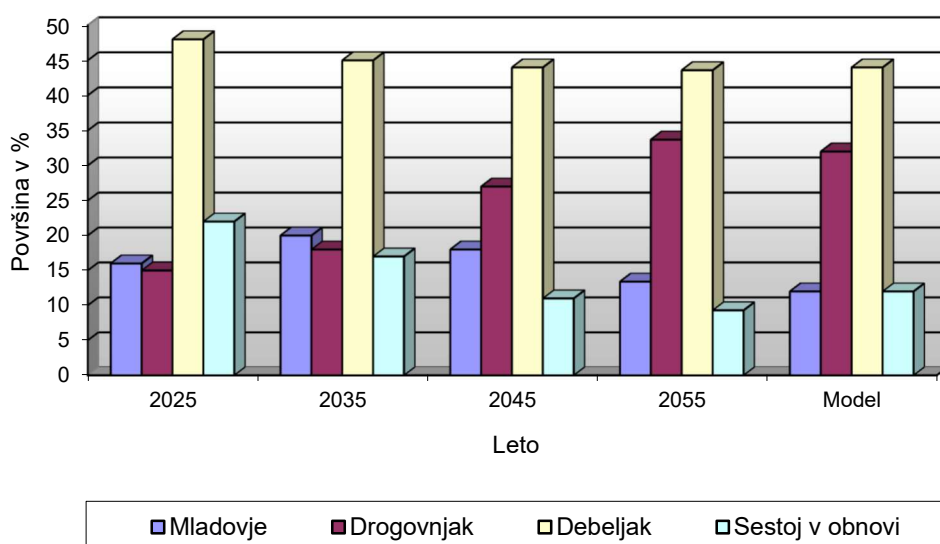
Preglednica 65/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Stanje			Model			Razlika deležev
	Površina (ha)	Delež (%)	Korigiran delež (SPG) (%)	Trajanje razvojne faze (let)	Delež (%)	Modelna površina (ha)	
Mladovje	159,77	14,6	15,6	15,0	12,0	122,94	4
Drogovnjak	155,15	14,2	15,1	40,0	32,0	327,83	-17
Debeljak	487,56	44,7	47,6	55,0	44,0	450,77	3
Sestoj v obnovi	222,00	20,4	21,7	15,0	12,0	122,94	10
Raznomerni sestoji	66,11	6,1	-	-	-	-	-
Skupaj	1.090,59	100,0	100,0	125	100,0	1.024,48	0

Opomba: Modelno trajanje razvojnih faz rastiščnogojitvenih razredov smo povzeli po trajanju modelnih dob za rastiščnogojitvene razrede definirane v gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarskega območja Novo mesto 2021 – 2030.

Grafikon 11: Primerjava dejanske, modelne in ciljne strukture gozdov po razvojnih fazah

Grafikon 12: Razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje

V zgornjem grafikonu prikazana dolgoročna strategija upravljanja z gozdovi tega razreda sledi postopnemu približevanju modelnemu razmerju razvojnih faz.

Površina mladovij se bo povečevala, saj je trenutno veliko sestojev v obnovi, kjer bomo zaključili obnovo in jih prevedli v mladovja. Z manjšim zamikom pa bo delež mladovij začel padati proti modelni vrednosti.

Površina drogovnjakov bo rasla, saj imamo zadosti mladovij, ki bodo preraščala v drogovnjake. Odločni ukrepi pomlajevanja sestojev se bodo v ciljnem obdobju že odrazili v povečanju deleža drogovnjakov praktično na modelno vrednost.

Površina debeljakov se bo zmanjševala, v ciljnem obdobju se bo njihova površina približala modelni vrednosti.

Zaradi manjšanja deleža debeljakov se bo trenutno povečevala površina sestojev v obnovi, vendar se zaradi zaključkov obnov v ciljnem obdobju približajo modelni vrednosti.

Temeljne značilnosti rastiščnogojitvenega razreda:

- ☞ prevelik delež sestojev v obnovi, mladovij in debeljakov ter velik primanjkljaj drogovnjakov,
- ☞ slabo pomlajevanje in vrast jelke in hrasta,
- ☞ dobro pomlajevanje in vrast plemenitih listavcev,
- ☞ bogate sestojne zasnove in dobra negovanost sestojev vseh razvojnih faz,
- ☞ velik delež tesnega sklepa v mladovjih in drogovnjakih,
- ☞ odlično pomlajevanje bukve, ki je v nezrelih debeljakih celo moteč dejavnik.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 16 %, jelka 9 %, bor 1%, bukev 64 %, hrast 1 %, plemeniti listavci 7 %, trdi listavci 1 % in mehki listavci 1 %.

Ciljna drevesna sestava podmladka: smreka 10 %, jelka 10 %, bukev 70 % in plemeniti listavci 10 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 13 %, drogovnjaki 34 %, debeljaki 44 % in sestoji v obnovi 9 %.

Ciljna lesna zaloga: 360 m³/ha, na koncu ureditvenega obdobja 350 m³/ha.

Končna lesna zaloga: 600 m³/ha.

Ciljna kakovost sortimentov: smreka A2, B, jelka in drugi iglavci B, bukev A1, A2, B, plemeniti listavci in hrast A1, B.

Ciljno obdobje: 30 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba je 125 let in pomladitvena doba 15 let.

Glavni cilji negovalnih ukrepov so vzgoja mešanih sestojev, ohranitev negovanosti sestojev, ohranitev kakovosti in dvig deležev jelke in plemenitih listavcev.

Nega:

V vseh razvojnih fazah je potrebno pospeševati vse redko prisotne vrste, jelko in plemenite listavce.

V vseh nasadih iglavcev je zaradi pozitivnih biomeliorativnih učinkov in semenskega potenciala potrebno v okviru nege in obnove ohranjati in pospeševati vse listavce in jelko.

Nego mladja naj se izvaja po potrebi, nego gošč in letvenjakov pa naj se izvaja praviloma enkrat v desetletju z visoko jakostjo ukrepa. Pri negi naj se pospešuje jelko in plemenite listavce. Pogosto je naravno prisoten podmladek jelke, ki naj se ga pospešuje, in smreke, ki naj se ga upošteva, saj prisotnost obeh v sestoji zvišuje njegovo vrednostno produkcijo.

Posebno pozornost je treba nameniti stojnosti letvenjakov, zlasti na pobočnih legah, kjer se pogosteje pojavlja žled ali moker sneg. Na takšnih legah je zaželeno vzdrževanje in vzpostavljane malopovršinske skupinsko raznomerne zgradbe, ki je bolj odporna na negativne abiotske dejavnike kot velikopovršinska enomerna zgradba.

Nego drogovnjakov je potrebno izvajati intenzivno, enkrat v desetletju, z različno jakostjo. Drogovnjake tanjših dimenzij, tesnega sklepa in odličnih zasnov redčiti z višjo jakostjo kot druge. Redčenja tanjših drogovnjakov naj se izvajajo z jakostjo 23 do 26 % od LZ, redčenja debelejših drogovnjakov pa z nekoliko nižjo jakostjo 20 do 23 % od LZ. V primeru strojne sečnje gre jakost lahko do 30 % od LZ. Izbiralna redčenja naj bodo usmerjena izključno v pomoč izbrancem. Redčenja je potrebno izvesti na površini 136 ha s povprečno jakostjo 24 %

od LZ. Na površini 16 ha zaradi rahlega sklepa oziroma pred kratkim izvedenega redčenja v tem desetletju ukrepanje ni predvideno.

Nego debeljakov je potrebno izvajati predvsem v mlajših debeljakih. Jakost izbiralnega redčenja naj bo 15 do 19 % od LZ. V starejših debeljakih najboljše kakovosti naj se akumulira prirastek, redčenja naj se izvaja z nižjo jakostjo in le po potrebi. Redčenja debeljakov je potrebno izvesti na površini 270 ha s povprečno jakostjo 17 % od LZ.

V debeljakih je potrebno ohranjati polnilni sloj (nega polnilnega sloja) zaradi nevarnosti prezgodnje pomladitve in tudi zapleveljenja.

V negovanih in sečno nezrelih debeljakih se 10 do 20 let pred uvajanjem v obnovo priporoča akumulacija prirastka brez izvajanja redčenj. Takšnih sestojev je 139 ha, poleg njih pa še 12 ha ekocelic.

Obnova

Obnova naj bo praviloma skupinsko postopna z robnimi sečnjami širine 1 do 2 sestojni višini ali z oblikovanjem mozaično razporejenih pomladitvenih jeder, lahko pa tudi zastorna na nekoliko večjih površinah (nad 2 ha), katere pa naj bodo medsebojno prostorsko ločene s sestoji v priraščanju.

V vseh sestojih z večjim deležem smreke gospodarimo v smeri zmanjšanja deleža smreke (krajše proizvodne dobe v sestojih z večjim deležem smreke). S postopno naravno premeno odraslih sestojev, kjer je osnovna graditeljica sestojev smreka (smrekovi nasadi), skušamo z elementi redčenj in naravne obnove povečati delež jelke, bukve in plemenitih listavcev, vključno s češnjo in lipo.

Zastorno obnovo je potrebno začeti po semenskem letu z jakostjo poseka okoli 1/3 LZ, pri čemer je potrebno izvesti pripravo sestoja za naravno obnovo s posekom podstojnega drevja in grmovnega sloja. Po pojavu kakovostnega podmladka nadaljujemo obnovo z večjo jakostjo poseka (med 50 in 60 % od LZ), da povečamo konkurenčnost plemenitih listavcev ter zmanjšamo visoke lesne zaloge na raven, ki nam zagotavlja sprejemljive poškodbe podmladka ob končnem poseku. S končnimi poseki zaključimo obnovo, ko bo mladje začelo preraščati v razvojno fazo gošče oziroma najkasneje v razvojni fazi gošče.

Pri obnovi je potrebno upoštevati transportno mejo.

Obnovitvene sečnje na površinah z že oblikovanim podmladkom se morajo izvajati izven vegetacijske dobe, med 1. novembrom (dopustno tudi s 1. oktobrom) in 31. marcem (dopustno do 15. aprila).

Drugo leto po končnem poseku izvedemo nego mladja s posekom pri sečnji poškodovanih osebkov, košev, mehkih listavcev, grmovnic in neželenih invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst.

Sestoji naj se obnavljajo po naravni poti, umetna obnova naj se izvaja minimalno in le v obliki popolnitve naravnega mladja oziroma sanacije od ujm prizadetih površin. Prednostno naj se pri sadnji uporabijo avtohtone drevesne vrste, predvsem bukev, jelka in plemeniti listavci. Sadnja smreke naj bo minimalna in le z namenom povečanja vrednostne produkcije sestojev.

V primerih, ko mladje hitro preraste v goščo, lahko nego gošče tudi izpustimo in izvedemo dovolj zgodnjo nego letvenjaka, kjer pomagamo jelki in plemenitim listavcem. Z uravnavanjem drevesne sestave zmanjšujemo delež smreke in neželenih tujerodnih drevesnih vrst.

V obnovo je potrebno uvesti 64 ha debeljakov. Najprej je potrebno v obnovo uvesti starejše debeljake z visoko oziroma doseženo končno lesno zalogo, z rahlim sklepom in prisotnim podmladkom. Obnova naj poteka na površinah, ki so večje od 1 ha. V nadaljevanju priporočene intenzitete naj se po površini uporabljajo v različnem razponu, z namenom, da ustvarimo različne svetlobne razmere in s tem povečamo vrstno raznolikost podmladka in zeliščnega sloja.

Obnova debeljakov naj se izvede v dveh korakih v debeljakih, ki so že delno pomlajeni zaradi premočnih redčenj v preteklosti. Prva pomladitvena sečnja naj bo visoke jakosti 40 do 60 % od LZ, v sestoji naj se pusti kakovostna drevesa ciljnih drevesnih vrst.

Če v sestojih še ni prisotnega podmladka, naj se obnova izvede v treh korakih. V prvem koraku naj bo jakost pomladitvene sečnje 35 do 50 % od LZ, kar bo povzročilo pojav podmladka ciljnih drevesnih vrst. Drugi korak je potrebno izvesti pravočasno, do višine podmladka približno 1 m in z jakostjo sečnje 50 do 70 % od LZ, odvisno od pokrovnosti in vrstne sestave podmladka.

Za obe zgornji usmeritvi velja, da ko je podmladek višji od 1 m in ne višji od 2 m, oziroma na prehodu iz mladja v goščo, in če je pokrovnost podmladka večja od 70 %, je potrebno obnovo zaključiti. Če je podmladek v fazi letvenjaka, tvegamo velike poškodbe mladega gozda.

V debeljakih z opaznim deležem gorskega javorja oziroma plemenitih listavcev, ki ustrezajo lastnostim za prioriteto uvajanje v obnovo, v bodočem podmladku pa lahko pričakujemo visok delež plemenitih listavcev, naj se izvede obnova v dveh ali treh korakih, odvisno od prisotnosti podmladka. Če podmladek ni prisoten na večjem delu površine, sestoj obnovimo v smislu zastornega gospodarjenja v treh obnovitvenih sečnjah. Prva obnovitvena sečnja naj bo jakosti 40 do 50 % od LZ, izvede naj se po semenskem letu javorja. Z največ dvema nadaljnjima pomladitvenima sečnjama tudi večje jakosti bomo v sestoj dovedli veliko svetlobe, kar bo povečalo konkurenčno sposobnost plemenitim listavcem.

V sestojih v obnovi je potrebno zadržano nadaljevanje obnove izvesti na 58 ha z jakostjo od 30 do 40 % od LZ in pospešeno nadaljevati obnovo na 69 ha z jakostjo od 60 do 70 % od LZ. Na 95 ha sestojev v obnovi je potrebno izvesti končni posek.

Varstvo

Zaščita mladja pred divjadjo se izvaja le v primeru obnove s sajenjem plemenitih listavcev, ki jih ščitimo z individualno zaščito s tulci ali škropivom za zaščito vršičkov.

Stalen monitoring razvoja populacij smrekovih podlubnikov in pravočasna sanitarna sečnja s popolnim gozdnim redom pri sečnji iglavcev zlasti pri smreki.

Ukrepi

Preglednica 66/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	24,6	75,4	100,0
- ciljno (%)	26	74	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	83,9	258,0	341,9
- ciljna (m ³ /ha)	94	266	360
Letni prirastek (m ³ /ha)	2,61	6,56	9,17
Možni posek (m ³ /ha)	19,0	66,8	85,8
Možni letni posek (m ³ /ha)	1,90	6,68	8,58
Intenziteta možnega poseka na lesno zalogo (%)	22,6	25,9	25,1
Intenziteta možnega poseka na prirastek (%)	72,7	101,9	93,6
Ciljno obdobje (let)	30	30	30

Preglednica 67/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Delež od LZ	Delež od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni posek	Posek skupaj		
Iglavci	m³	12.542	8.160	0	20.702	22,6	72,7
	Delež	60,6	39,4	0,0	100,0		
Listavci	m³	26.412	46.498	0	72.910	25,9	101,9
	Delež	36,2	63,8	0,0	100,0		
Skupaj	m³	38.954	54.658	0	93.612	25,1	93,6
	Delež	41,6	58,4	0,0	100,0		

Najvišji možni posek za razred znaša letno 8,58 m³/ha to je 25,1 % lesne zaloge oziroma 93,6 % prirastka, kar nam zagotavlja manjšo akumulacijo lesne zaloge. Večina poseka (58,4 %) je predvidenega iz pomladitev in manjši del (41,6 %) iz redčenj.

Preglednica 68/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina
------------	-------	----------

		Dejanska	S ponovitvami
Obžetev	ha	3,11	15,55
Nega mladja	ha	17,42	17,42
Nega gošče	ha	150,26	150,26
Nega letvenjaka	ha	87,70	87,70
Nega drogovnjaka	ha	64,97	64,97
Naravni razvoj habitatov	ha	15,86	15,86
Varstvo pred žuželkami	dni	10	10

Intenzivnost načrtovanih gojitvenih del je 1,63 dnine/ha in je močno nad povprečjem za enoto. Največ je nege gošče, letvenjaka in drogovnjaka.

Rastiščnogojitveni razred 070 – Gorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah

Površina gozdov v razredu je 593,21 ha, kar predstavlja 34,6 % gozdov v enoti. Vsi spadajo v kategorijo večnamenskih gozdov.

V gozdovih tega razreda se pojavljajo površine s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološke funkcije, funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti, funkcije varovanja naravnih vrednot ter raziskovalne, estetske in lesnoproizvodne funkcije.

V gozdovih se na 2. stopnji poudarjenosti pojavljajo funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, hidrološka, rekreacijska in turistična funkcija ter funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin.

STANJE GOZDOV

Rastišče

Preglednica 69/D-GZ: Gozdni rastiščni tipi in rastiščni koeficienti

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rastiščni koeficient	Površina (ha)	Delež (%)
554	<i>Gradnovo bukovje na izpranih tleh</i>	11	50,91	8,6
561	<i>Bazoljubno gradnovje</i>	3	0,08	0,0
631	<i>Preddinarsko gorsko bukovje</i>	9	514,07	86,7
651	<i>Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	7	28,15	4,7
Skupaj		-	593,21	100,0

Gozdovi razreda večinoma rastejo na gozdnem rastiščnem tipu preddinarskega gorskega bukovja.

Stanje sestojev

Zgradba gozda

Večino površine pokrivajo enodobni sestoji. Prevladujejo debeljaki (37 %), drogovnjakov je 24 %, sestojev v obnovi 11 % in mladovij 7 %. Podmladek se pojavlja na 95 ha oziroma na 16 % površine. V razredu je tudi 124 ha (21 %) sestojev, ki so opredeljeni kot raznomerni gozdovi.

Prevladujejo bukovji gozdovi (50 %), sledijo jim gozdovi bukve in jelke (22 %), drugi pretežno listnati gozdovi (10 %), drugi gozdovi iglavcev in listavcev (10 %), smrekovi gozdovi (3 %), drugi pretežno iglasti gozdovi (3 %) in gozdovi bukve in smreke (2 %).

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 70/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m³/ha	Delež	m³/ha	Delež
Iglavci	1,1	5,4	19,3	26,3	47,9	117,0	28,3	2,82	23,1
Listavci	10,0	15,3	27,6	31,3	15,8	296,5	71,7	9,37	76,9
Skupaj	7,5	12,5	25,2	29,9	24,9	413,5	100,0	12,19	100,0

Lesna zaloga razreda je za 12,8 % večja kot je lesna zaloga enote, prirastek pa je za 19,6 % večji kot je prirastek enote. Pri listavcih je najdebelejšega drevja malo, večina lesne zaloge pa je na drevju med 30 cm in 50 cm. Pri iglavcih je večina lesne zaloge na drevju debelejšem od 40 cm, torej je več debelejšega drevja.

Razmerje drevesnih vrst

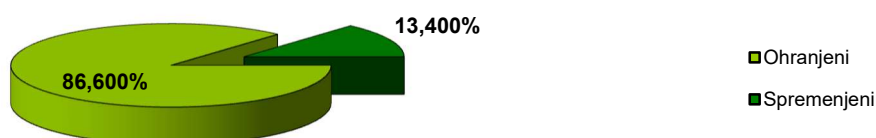
Preglednica 71/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

		Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Dejansko stanje	m ³ /ha	40,9	72,2	0,0	0,6	3,3	241,9	5,8	48,7	0,1	0,0
	Delež	9,9	17,4	0,0	0,2	0,8	58,5	1,4	11,8	0,0	0,0
Naravno stanje	m ³ /ha	7,2	11,2	0,0	0,0	0,0	330,6	5,3	48,5	10,0	0,7
	Delež	1,7	2,7	0,0	0,0	0,0	80,0	1,3	11,7	2,4	0,2

V razredu močno prevladuje bukev z 58 % v lesni zalogi. S opaznim deležem ji sledijo še jelka, plemeniti listavci, smreka in hrast. Ostale vrste so zastopane z manj kot 1 odstotnim deležem.

V podmladku in mladovju prevladuje bukev s 81 % pomlajene površine, sledijo ji jelka s 7 %, smreka s 6 %, plemeniti listavci s 4 % in hrast z 2 %.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 13: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov

Stanje glede ohranjenosti je v tem razredu zelo dobro. Močno prevladujejo ohranjeni gozdovi, manjši delež pa predstavljajo spremenjeni gozdovi. Močno spremenjenih in izmenjanih gozdov ni.

Na ravni razreda smo ugotovili 27 % odstopanje od naravne drevesne sestave, kar je nekoliko več, kot je povprečje za enoto, ki znaša 21 %. Največ odstopanja, 61 %, prispeva premajhen delež bukve, sledijo še z 29 % prevelik delež jelke in 9 % prevelik delež smreke. Odstopanja drugih drevesnih vrst ne presegajo 1 %.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 72/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	42,55	44,3	55,7	0,0	0,0	35,5	55,9	8,6	0,0	45,9	50,9	1,8	1,4
Drogovnjak	145,77	46,8	53,2	0,0	0,0	0,3	87,2	12,5	0,0	64,6	32,5	2,9	0,0
Debeljak	217,57	-	-	-	-	40,8	57,8	1,4	0,0	6,4	74,8	18,8	0,0
Sestoj v obnovi	63,70	-	-	-	-	32,5	67,5	0,0	0,0	0,0	3,2	44,4	52,4
Raznomerni sestoji	123,62	-	-	-	-	56,8	43,2	0,0	0,0	0,0	75,3	13,3	11,4
Skupaj	593,21												

V mladovjih in drogovnjakih so bogate in dobre zasnove. Slabih in pomanjkljivih zasnov ni, kar kaže na zelo dobro osnovo za prihodnost.

Stanje negovanosti je na večini površine zadovoljivo, saj močno prevladujejo negovani in le nekoliko pomanjkljivo negovani sestoji. Negovanost sestojev je boljša kot v ostalih gozdovih enote.

V mladovjih, drogovnjakih in debeljakih prevladuje oziroma je zelo veliko normalnega sklepa, vendar je veliko tudi tesnega sklepa v mladovjih in drogovnjakih. To nam kaže na pomanjkljivo izvedbo gojitvenih del in nege drogovnjakov. Slaba petina debeljakov z rahlim sklepom

nakazuje, da so ti precej razgrajeni. Sestoji v obnovi so razgrajeni manj kot v ostalih gozdovih enote, saj ima le približno polovica površin vrzelast do pretrgan sklep, v ostalih sestojih pa je sklep zgolj rahel ali celo normalen.

Kakovost drevja

Glede kakovosti po drevesnih vrstah imajo samo bukev, smreka, jelka in plemeniti listavci zadostno število ocenjenih dreves, katerih podatki so dokaj verodostojni in vredni komentarja.

V skupni oceni kakovosti prevladujejo drevesa s prav dobro in dobro kakovostjo, petina dreves ima odlično kakovost. Delež dreves s slabo in zadovoljivo kakovostjo je majhen. Iglavci imajo nekoliko boljšo kakovost kot listavci. Med pomembnejšimi vrstami rastiščnogojitvenega razreda imajo najboljšo kakovost plemeniti listavci, sledijo jim smreka, jelka in bukev. Natančne vrednosti so navedene v prilogah.

Poškodovanost sestojev

Stanje poškodovanosti v rastiščnogojitvenem razredu je sicer ugodno, saj je večina dreves nepoškodovanih, vendar je občutno večja kot je povprečje za območje. To je pretežno posledica dejstva, da so to visokoproduktivni gozdovi, v katerih se intenzivno gospodari. Na stalnih vzorčnih ploskvah je bila pri 7,5 % dreves ugotovljena hujša poškodba, kar je občutno več kot v tem rastiščnogojitvenem razredu območja, ki znaša 4,8 %. Glavnino te vrednosti, 5,5 %, predstavljajo poškodbe na koreničniku in na deblu, ki so v večini nastale pri spravilu in sečnji. Poškodb na krošnjah je 1,6 % in osutosti 0,4 %.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Načrtovani posek ni bil dosežen za 3 %. Izvedba načrtovanega poseka iglavcev je 132,2 % in listavcev 80,8 %. Iz redčenj je bilo posekanega 29 % celotnega poseka, zaradi pomladitev 49 % in zaradi varstveno-sanacijskih sečenj 21 %. Razlog visoke prekoračitve poseka pri iglavcih je visok delež sanitarnih sečenj zaradi podlubnikov, pri listavcih pa je ta pretežno posledica vetroloma v letu 2016 in 2018.

Preglednica 73/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Nega mladja	ha	6,39	1,75	27,4
Nega gošče	ha	44,00	24,62	56,0
Nega letvenjaka	ha	57,36	53,80	93,8
Nega drogovnjaka	ha	64,01	74,29	116,1
Varstvo pred žužlkami	dni	100	26	26,0

Samo nega drogovnjaka je bila glede na načrtovane vrednosti presežena, vsa ostala dela pa bolj ali manj niso bila dosežena v vrednostih kot so bile načrtovane. Nizka realizacija varstva pred žužlkami pa je zato, ker smo leta 2021 prešli na pretežno stalne lokacije za spremljanje stanja razvoja podlubnikov in je teh pasti mnogo manj kot je bilo pred tem lovnihi pasti.

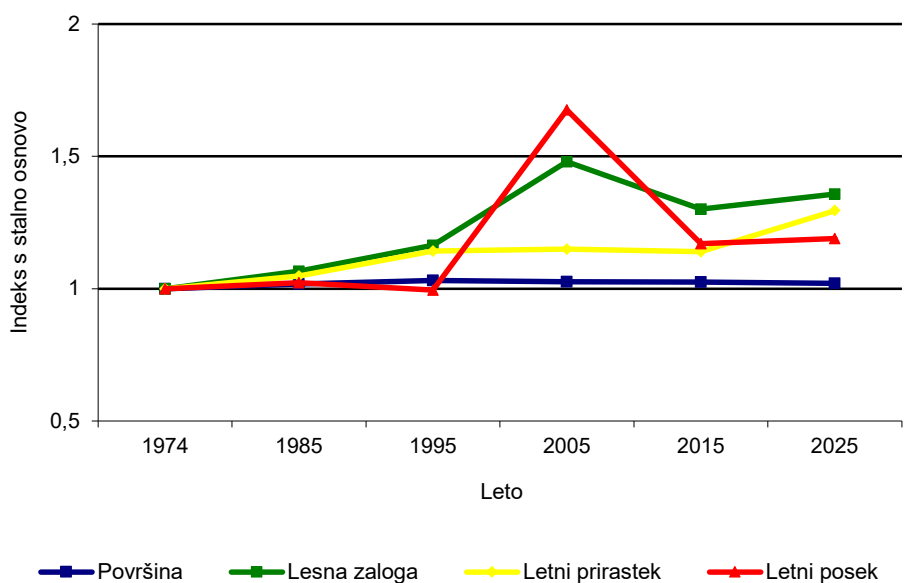
ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek in posek

Zaradi primerljivosti so vrednosti v spodnji preglednici in grafikonu narejene na primerljivih gozdovih, to je po sedanjih rastiščnogojitvenih razredih, ki pa se v zadnjih dveh desetletjih niso spremenili. Podatki razvoja gozdnih fondov kažejo manjše nihanje gozdne površine, sicer pa rahlo porast vseh sestojnih parametrov v zadnjem desetletju, pred tem pa močen odklon.

Preglednica 74/ D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Načrtovani letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1974	581,70	102,3	202,2	304,5	3,26	6,14	9,40	2,02	5,89	7,91
Verižni indeks	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1985	591,81	110,2	214,3	324,5	2,92	6,93	9,85	2,71	5,38	8,09
Verižni indeks	101,7	107,7	106,0	106,6	89,6	112,9	104,8	134,2	91,3	102,3
1995	599,92	123,7	230,9	354,6	3,18	7,56	10,74	2,53	5,34	7,87
Verižni indeks	101,4	112,3	107,7	109,3	108,9	109,1	109,0	93,4	99,3	97,3
2005	597,03	171,1	279,6	450,7	3,97	6,83	10,80	3,80	9,46	13,26
Verižni indeks	99,5	138,3	121,1	127,1	124,8	90,3	100,6	150,2	177,2	168,5
2015	596,15	122,7	273,4	396,1	3,36	7,35	10,71	2,85	6,40	9,26
Verižni indeks	99,9	71,7	97,8	87,9	84,6	107,6	99,2	75,0	67,7	69,8
2025	593,21	117,0	296,5	413,5	2,82	9,37	12,19	2,43	6,98	9,41
Verižni indeks	99,5	95,4	108,4	104,4	83,9	127,5	113,8	85,3	109,1	101,6

Grafikon 14: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo

Iz zgornje preglednice in grafikona lahko opazimo nihanje površine, ki je minimalno in je posledica natančnosti različnih metod ugotavljanja površine oziroma ugotavljanja gozdnega roba.

Lesna zaloga razreda je bila v porastu, tudi v zadnjem desetletju je zrasla za 4,4 %, medtem ko je obdobju pred tem padla za 12,1 %. V obdobju spremljave je porasla za 35,8 %, s 304,5 m³/ha na 413,5 m³/ha. Rast lesne zaloge je pri listavcih hitrejša kot pri iglavcih.

Višina tekočega letnega prirastka zelo niha. V zadnjem desetletju se je povečal za 13,8 %. Nihanje prirastka je najverjetneje posledica različnih metod ugotavljanja prirastka in ne toliko spreminjajočih se sestojnih razmer.

Načrtovani možni posek je v preteklosti rahlo nihalo, v predprejšnjem obdobju pa je bil zelo visok. V zadnjem obdobju se je v primerjavi s prejšnjim načrtom povečal za 1,6 %.

Drevesna sestava

Preglednica 75/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst

Leto	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
------	-------	--------	-------	-----	---------	----------------	-------	-------	--------------------	---------------	----------------

1995	%	18,6	15,7	0,1	0,5	0,0	56,7	1,3	6,8	0,3	0,0
2005	%	19,4	17,8	0,0	0,5	0,2	52,9	0,8	8,2	0,2	0,0
2015	%	11,7	18,5	0,0	0,2	0,6	56,5	0,3	11,9	0,3	0,0
2025	%	9,9	17,4	0,0	0,2	0,8	58,5	1,4	11,8	0,0	0,0

Za zadnje desetletje je značilno, da je pri pomembno prisotni bukvi trend razvoja ohranil naraščajočo smer, medtem ko se je delež smreke močno zmanjšal, delež jelke in plemenitih listavcev pa le malenkostno. Ugotavljamo, da je ta negativna smer razvoja smreke delno posledica naravnih dejavnikov, kot so ujme in gradacije podlubnikov, in deloma načrtnega gospodarjenja.

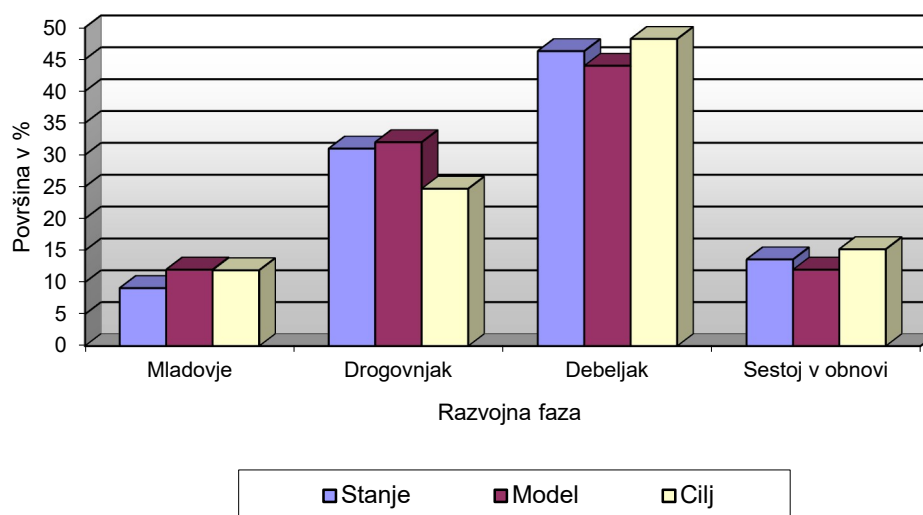
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Pri primerjavi dejanskega razmerja razvojnih faz z modelnim smo ugotovili, da v razredu nekoliko primanjkuje mladovij in drogovnjakov, posledično pa je preveč debeljakov in sestojev v obnovi. Vendar pa so ta odstopanja zelo majhna in je dejansko stanje dokaj blizu modelnemu.

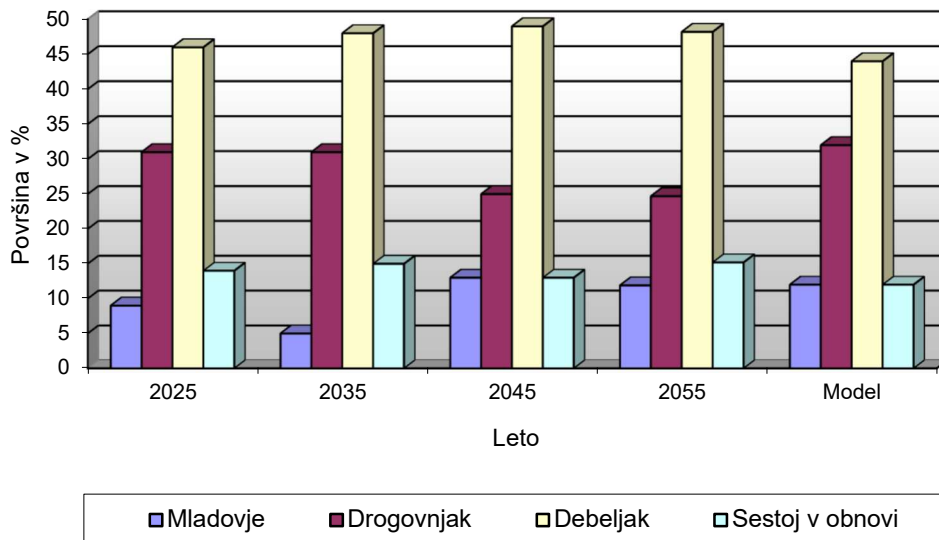
Preglednica 76/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika deležev
	Površina v ha	Delež v %	Korigiran delež (SPG)	Trajanje razvojne faze	Delež v %	Modelna površina v ha	
Mladovje	42,55	7,2	9,1	15,0	12,0	56,35	-3
Drogovnjak	145,77	24,6	31,0	40,0	32,0	150,27	-1
Debeljak	217,57	36,7	46,3	55,0	44,0	206,62	2
Sestoj v obnovi	63,70	10,7	13,6	15,0	12,0	56,35	2
Raznomerni sestoji	123,62	20,8	-	-	-	-	-
Skupaj	593,21	100,0	100,0	125	100,0	469,59	0

Opomba: Modelno trajanje razvojnih faz rastiščnogojitvenih razredov smo povzeli po trajanju modelnih dob za rastiščnogojitvene razrede definirane v gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarskega območja Novo mesto 2021 – 2030.

Grafikon 15: Primerjava dejanske, modelne in ciljne strukture gozdov po razvojnih fazah

Grafikon 16: Razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje

V zgornjem grafikonu prikazana dolgoročna strategija upravljanja z gozdovi tega razreda sledi postopnemu približevanju modelnemu razmerju razvojnih faz.

Površina mladovij se bo najprej zmanjšala, nato pa povečala na modelno vrednost, kjer se kasneje tudi ustali.

Površina drogovnjakov najprej nekoliko poraste, nato pa občutno pade, nakar zopet začne rasti v smeri modelne vrednosti.

Površina debeljakov se bo postopoma povečevala in se šele proti koncu ciljnega obdobja obrne v smer proti modelni vrednosti.

Zaradi velikega deleža debeljakov se bo površina sestojev v obnovi ohranjala na nivoju nekoliko nad modelno vrednostjo.

Temeljne značilnosti rastiščnogojitvenega razreda:

- ☞ nekoliko prevelik delež debeljakov in sestojev v obnovi ter majhen primanjkljaj mladovij in drogovnjakov,
- ☞ skromno pomlajevanje in vrast jelke,
- ☞ dobro pomlajevanje in vrast plemenitih listavcev,
- ☞ bogate sestojne zasnove in dobra negovanost sestojev vseh razvojnih faz,
- ☞ velik delež tesnega sklepa v mladovijah in drogovnjakih in
- ☞ odlično pomlajevanje bukve, ki je v nezrelih debeljakih celo moteč dejavnik.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 9 %, jelka 19 %, bukev 55 %, hrast 2 %, plemeniti listavci 13 %, trdi listavci 1 % in mehki listavci 1 %.

Ciljna drevesna sestava podmladka: smreka 10 %, jelka 15 %, bukev 65 % in plemeniti listavci 10 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 12 %, drogovnjaki 25 %, debeljaki 48 %, sestoji v obnovi 15 %.

Ciljna lesna zaloga: 410 m³/ha, na koncu ureditvenega obdobja 440 m³/ha.

Končna lesna zaloga: 600 m³/ha.

Ciljna kakovost sortimentov: smreka A2, B, jelka in drugi iglavci B, bukev A1, A2, B, plemeniti listavci in hrast A1, B.

Ciljno obdobje: 30 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba je 125 let in pomladitvena doba 15 let.

Glavni cilji negovalnih ukrepov so vzgoja mešanih sestojev, ohranitev negovanosti sestojev, ohranitev kakovosti in dvig deležev jelke in plemenitih listavcev.

Nega:

V vseh razvojnih fazah je potrebno pospeševati vse redko prisotne vrste, jelko in plemenite listavce.

V vseh nasadih iglavcev je zaradi pozitivnih biomeliorativnih učinkov in semenskega potenciala potrebno v okviru nege in obnove ohranjati in pospeševati vse listavce in jelko.

Nego mladja naj se izvaja po potrebi, nego gošč in letvenjakov pa naj se izvaja praviloma enkrat v desetletju z visoko jakostjo ukrepa. Pri negi naj se pospešuje jelko in plemenite listavce. Pogosto je naravno prisoten podmladek jelke, ki naj se ga pospešuje, in smreke, ki naj se ga upošteva, saj prisotnost obeh v sestoji zvišuje njegovo vrednostno produkcijo.

Posebno pozornost je treba nameniti stojnosti letvenjakov, zlasti na pobočnih legah, kjer se pogosteje pojavlja žled ali moker sneg. Na takšnih legah je zaželeno vzdrževanje in vzpostavljanje malopovršinske skupinsko razmerne zgradbe, ki je bolj odporna na negativne abiotске dejavnike kot velikopovršinska enomerna zgradba.

Nego drogovnjakov je potrebno izvajati intenzivno, enkrat v desetletju z različno jakostjo. Drogovnjake tanjših dimenzij, tesnega sklepa in odličnih zasnov redčiti z višjo jakostjo kot druge. Redčenja tanjših drogovnjakov naj se izvajajo z jakostjo 23 do 26 % od LZ, redčenja debelejših drogovnjakov pa z nekoliko nižjo jakostjo 20 do 23 % od LZ. V primeru strojne sečnje gre jakost lahko do 30 % od LZ. Izbiralna redčenja naj bodo usmerjena izključno v pomoč izbrancem. Redčenja je potrebno izvesti na površini 140 ha s povprečno jakostjo 23 % od LZ. Na površini 5 ha zaradi rahlega sklepa oziroma pred kratkim izvedenega redčenja v tem desetletju ni predvideno ukrepanje.

Nego debeljakov je potrebno izvajati predvsem v mlajših debeljaki. Jakost izbiralnega redčenja naj bo 15 do 19 % od LZ. V starejših debeljaki najboljše kakovosti naj se akumulira prirastek, redčenja naj se izvaja z nižjo jakostjo in le po potrebi. Redčenja debeljakov je potrebno izvesti na površini 120 ha s povprečno jakostjo 17 % od LZ.

V debeljaki je potrebno ohranjati polnilni sloj (nega polnilnega sloja) zaradi nevarnosti prezgodnje pomladitve in tudi zapleveljenja.

V negovanih in sečno nezrelih debeljaki se 10 do 20 let pred uvajanjem v obnovo priporoča akumulacija prirastka brez izvajanja redčenj. Takšnih sestojev je 68 ha, poleg njih pa še 3 ha ekocelic.

Obnova

Obnova naj bo praviloma skupinsko postopna z robnimi sečnjami širine 1 do 2 sestojni višini ali z oblikovanjem mozaično razporejenih pomladitvenih jeder, lahko pa tudi zastorna na nekoliko večjih površinah (nad 2 ha), katere pa naj bodo medsebojno prostorsko ločene s sestoji v priraščanju.

V vseh sestojih z večjim deležem smreke gospodarimo v smeri zmanjšanja deleža smreke (krajše proizvodne dobe v sestojih z večjim deležem smreke). S postopno naravno premeno odraslih sestojev, kjer je osnovna graditeljica sestojev smreka (smrekovi nasadi), skušamo z elementi redčenj in naravne obnove povečati delež jelke bukve in plemenitih listavcev, vključno s češnjo in lipo.

Zastorno obnovo je potrebno začeti po semenskem letu z jakostjo poseka okoli 1/3 LZ, pri čemer je potrebno izvesti pripravo sestoja za naravno obnovo s posekom podstojnega drevja in grmovnega sloja. Po pojavu kakovostnega podmladka nadaljujemo obnovo z večjo jakostjo poseka (med 50 in 60 % od LZ), da povečamo konkurenčnost plemenitih listavcev in gradna ter zmanjšamo visoke lesne zaloge na raven, ki nam zagotavlja sprejemljive poškodbe podmladka ob končnem poseku. S končnimi poseki zaključimo obnovo, ko bo mladje začelo preraščati v razvojno fazo gošče oziroma najkasneje v razvojni fazi gošče.

Pri obnovi je potrebno upoštevati transportno mejo.

Obnovitvene sečnje na površinah z že oblikovanim podmladkom se morajo izvajati izven vegetacijske dobe, med 1. novembrom (dopustno tudi s 1. oktobrom) in 31. marcem (dopustno do 15. aprila).

Drugo leto po končnem poseku izvedemo nego mladja s posekom pri sečnji poškodovanih osebkov, košev, mehkih listavcev, grmovnic in neželenih invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst.

Sestoji naj se obnavljajo po naravni poti, umetna obnova naj se izvaja minimalno in le v obliki popolnitve naravnega mladja oziroma sanacije od ujm prizadetih površin. Prednostno naj se pri sadnji uporabijo avtohtone drevesne vrste, predvsem bukev, jelka in plemeniti listavci. Sadnja smreke naj bo minimalna in le z namenom povečanja vrednostne produkcije sestojev.

V primerih, ko mladje hitro preraste v goščo, lahko nego gošče tudi izpustimo in izvedemo dovolj zgodnjo nego letvenjaka, kjer pomagamo jelki in plemenitim listavcem. Z uravnavanjem drevesne sestave zmanjšujemo delež smreke in neželenih tujerodnih drevesnih vrst.

V obnovo je potrebno uvesti 95 ha debeljakov. Najprej je potrebno v obnovo uvesti starejše debeljake z visoko oziroma doseženo končno lesno zalogo, z rahlim sklepom in prisotnim podmladkom. Obnova naj poteka na površinah, ki so večje od 1 ha. V nadaljevanju priporočene intenzitete naj se po površini uporabljajo v različnem razponu, z namenom, da ustvarimo različne svetlobne razmere in s tem povečamo vrstno raznolikost podmladka in zeliščnega sloja.

Obnova debeljakov naj se izvede v dveh korakih v debeljakih, ki so že delno pomlajeni zaradi premočnih redčenj v preteklosti. Prva pomladitvena sečnja naj bo visoke jakosti 40 do 60 % od LZ, v sestoji naj se pusti kakovostna drevesa ciljnih drevesnih vrst.

Če v sestoji še ni prisotnega podmladka, naj se obnova izvede v treh korakih. V prvem koraku naj bo jakost pomladitvene sečnje 35 do 50 % od LZ, kar bo povzročilo pojav podmladka ciljnih drevesnih vrst. Drugi korak je potrebno izvesti pravočasno, do višine podmladka približno 1 m in z jakostjo sečnje 50 do 70 % od LZ, odvisno od pokrovnosti in vrstne sestave podmladka.

Za obe zgornji usmeritvi velja, da ko je podmladek višji od 1 m in ne višji od 2 m oziroma na prehodu iz mladja v goščo in če je pokrovnost podmladka večja od 70 %, je potrebno obnovo zaključiti. Če je podmladek v fazi letvenjaka, tvegamo velike poškodbe mladega gozda.

V debeljakih z opaznim deležem gorskega javorja oziroma plemenitih listavcev, ki ustrezajo lastnostim za prioritarno uvajanje v obnovo, v bodočem podmladku pa lahko pričakujemo visok delež plemenitih listavcev, naj se izvede obnova v dveh ali treh korakih, odvisno od prisotnosti podmladka. Če podmladek ni prisoten na večjem delu površine, sestoj obnovimo v smislu zastornega gospodarjenja v treh obnovitvenih sečnjah. Prva obnovitvena sečnja naj bo jakosti 40 do 50 % od LZ, izvede naj se po semenskem letu javorja. Z največ dvema nadaljnjima pomladitvenima sečnjama tudi večje jakosti bomo v sestoj dovedli veliko svetlobe, kar bo povečalo konkurenčno sposobnost plemenitim listavcem.

V sestoji v obnovi je potrebno zadržano nadaljevanje obnove izvesti na 13 ha z jakostjo od 30 do 40 % od LZ in pospešeno nadaljevati obnovo na 43 ha z jakostjo od 60 do 70 % od LZ. Na 7 ha sestojev v obnovi je potrebno izvesti končni posek.

Varstvo

Zaščita mladja pred divjadjo se izvaja le v primeru obnove s sajenjem plemenitih listavcev, ki jih ščitimo z individualno zaščito s tulci ali škropivom za zaščito vršičkov.

Stalen monitoring razvoja populacij smrekovih podlubnikov in pravočasna sanitarna sečnja s popolnim gozdnim redom pri sečnji iglavcev zlasti pri smreki.

Ukrepi

Preglednica 77/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	28,3	71,7	100,0
- ciljno (%)	28	72	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	117,0	296,5	413,5
- ciljna (m ³ /ha)	115	295	410
Letni prirastek (m ³ /ha)	2,82	9,37	12,19
Možni posek (m ³ /ha)	24,3	69,8	94,1
Možni letni posek (m ³ /ha)	2,43	6,98	9,41
Intenziteta možnega poseka na lesno zalogo (%)	20,8	23,5	22,8
Intenziteta možnega poseka na prirastek (%)	86,3	74,5	77,2
Ciljno obdobje (let)	30	30	30

Preglednica 78/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Delež od LZ	Delež od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni posek	Posek skupaj		
Iglavci	m ³	12.703	1.726	0	14.429	20,8	86,3
	Delež	88,0	12,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	25.525	15.862	0	41.387	23,5	74,5
	Delež	61,7	38,3	0,0	100,0		
Skupaj	m ³	38.228	17.588	0	55.816	22,8	77,2
	Delež	68,5	31,5	0,0	100,0		

Najvišji možni posek za razred znaša letno 9,41 m³/ha to je 22,8 % lesne zaloge oziroma 77,2 % prirastka, kar nam zagotavlja občutno akumulacijo lesne zaloge. Večina poseka (68,5 %) je predvidenega iz redčenj in precej manj (31,5 %) iz pomladitev.

Preglednica 79/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina	
		Dejanska	S ponovitvami
Nega mladja	ha	8,29	8,29
Nega gošče	ha	30,87	30,87
Nega letvenjaka	ha	35,60	35,60
Nega drogovnjaka	ha	84,18	84,18
Naravni razvoj habitatov	ha	3,75	3,75
Varstvo pred žuželkami	dni	10	10

Intenzivnost načrtovanih gojitvenih del je 1,07 dne/ha in je precej pod povprečjem za enoto. Največ je nege drogovnjaka, letvenjaka in gošče.

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred 200 – Varovalni gozdovi

Površina gozdov v razredu je 21,75 ha, kar predstavlja 1,3 % gozdov v enoti. To so gozdovi nad peskokopom Soteska v odseku 28e in vsi sodijo v kategorijo varovalnih gozdov.

V gozdovih tega razreda se pojavljajo površine s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in zaščitne funkcije. Funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti predstavljajo gozdovi ekocelice.

Na 2. stopnji poudarjenosti je hidrološka funkcija prisotna na celotni površini, saj gre za kraški svet. Nadalje so tu pomembno prisotni še funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti zaradi ekološko pomembnega območja in območja Nature 2000.

STANJE GOZDOV

Rastišče

Preglednica 80/D-GZ: Gozdni rastiščni tipi in rastiščni koeficienti

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rastiščni koeficient	Površina (ha)	Delež (%)
561	Bazofilno gradnovje	3	18,49	85,0
551	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	9	3,26	15,0
Skupaj		-	21,75	100,0

Gozdovi rastiščnogojitvenega razreda večinoma rastejo na rastiščih bazofilnega gradnovja.

Stanje sestojev

Zgradba gozda

Vsi sestoji rastiščnogojitvenega razreda so razporejeni v enomerne oziroma enodobne razvojne faze.

Upoštevajoč drevesno sestavo so drugi pretežno listnati gozdovi (53,7 % površine) in bukovski gozdovi (46,3 %).

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 81/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi v % od lesne zaloge					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m³/ha	Delež	m³/ha	Delež
Iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Listavci	10,6	18,0	27,2	27,8	16,4	332,6	100,0	8,82	100,0
Skupaj	10,6	18,0	27,2	27,8	16,4	332,6	100,0	8,82	100,0

Povprečna lesna zaloga gozdov rastiščnogojitvenega razreda je za 9,2 % manjša kot povprečna lesna zaloga vseh gozdov v gozdnogospodarski enoti. Več kot polovica lesne zaloge se nahaja v tretjem in četrtem debelinskem razredu.

Tako kot lesna zaloga je tudi letni prirastek v razredu za 15,4 % manjši kot v gozdnogospodarski enoti.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 82/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

		Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Dejansko stanje	m ³ /ha	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	229,8	34,9	12,0	55,9	0,0
	Delež	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,1	10,5	3,6	16,8	0,0
Naravno stanje	m ³ /ha	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	48,1	129,7	9,0	144,8	0,0
	Delež	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	14,5	39,0	2,7	43,5	0,0

V razredu prevladuje bukev s skoraj 70 % v lesni zalogi. Pomemben delež predstavljajo še trdi listavci, hrast in plemeniti listavci.

Podmladka v tem razredu ni.

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi rastiščnogojitvenega razreda spadajo v kategorijo ohranjenih gozdov.

Kljub temu smo ugotovili kar 71,6 % osiromašenost naravne drevesne sestave rastiščnogojitvenega razreda, kar je največ v enoti in močno nad povprečjem za enoto, ki znaša 20,9 %. Največ, 66 % odstopanja, prispeva prevelik delež bukve, 18 % premajhen delež hrasta in 16 % odstopanja premajhen delež trdih listavcev. Odstopanja drugih drevesnih vrst predstavljajo manj kot 1 %.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 83/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina v ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Drogovnjak	7,32	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Debeljak	14,43	-	-	-	-	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj	21,75												

Drogovnjak ima pomanjkljivo zasnovu, kar je razumljivo, saj gre za strme, termofilne varovalne gozdove.

Stanje negovanosti ni zadovoljivo, saj so vsi sestoji nenegovanih. Tudi to je razumljivo, saj v preteklosti v teh strminah ni bilo dosti ukrepanja.

Sklep je v drogovnjakih in debeljakih normalen.

Kakovost drevja

V sestojih prevladujejo drevesa s slabo (52,7 %), zadovoljivo (26,3 %) in dobro kakovostjo debel. Dreves s prav dobro kakovostjo je zelo malo (21,0 %), dreves odlične kakovosti pa ni.

Vzorec izmerjenih dreves je majhen, rastišča so ekstremna, gozdovi so varovalni, zato je razumljivo, da je kakovost dreves slaba in da so nadaljnje primerjave nesmiselne.

Poškodovanost sestojev

Stanje poškodovanosti v rastiščnogojitvenem razredu je najboljše v enoti, saj je večina dreves nepoškodovanih. Tako ugodno stanje v pogledu poškodovanosti je zato, ker v tem razredu že več desetletij ni bilo sekano. Na stalnih vzorčnih ploskvah je bila pri 1,6 % dreves ugotovljena hujša poškodba korenčnika, ki so v večini nastale zaradi vremenskih razmer. Osutosti in poškodb na vejah in debla ni.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V preteklem desetletju je bilo posekanih le 118 m³/ha, kar pomeni 8 % realizacijo. Zaradi varstveno-sanacijskih sečenj je bilo posekanih 10 %, ostalih 90 % pa zaradi krčitev, oziroma širitve ceste.

Gojitvenih del v preteklem obdobju ni bilo.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

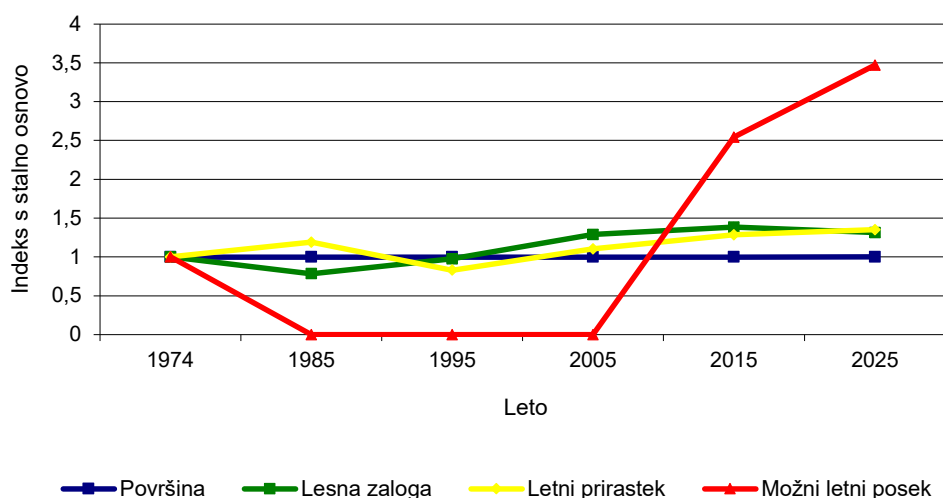
Površina, lesna zaloga, prirastek in posek

Preglednica 84/ D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m³/ha			Letni prirastek m³/ha			Načrtovani letni posek m³/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1974	21,70	21,8	231,2	253,0	0,71	5,81	6,52	0,08	2,65	2,73
Verižni indeks	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1985	21,70	14,9	183,6	198,5	0,00	7,76	7,76	0,00	0,00	0,00
Verižni indeks	100,0	68,3	79,4	78,5	0,0	133,6	119,0	0,0	0,0	0,0
1995	21,70	27,2	220,2	247,4	0,38	5,04	5,42	0,00	0,00	0,00
Verižni indeks	100,0	182,6	119,9	124,6	-	64,9	69,8	-	-	-
2005	21,70	0,0	326,5	326,5	0,00	7,20	7,20	0,00	0,00	0,00
Verižni indeks	100,0	0,0	148,3	132,0	0,0	142,9	132,8	-	-	-
2015	21,70	0,0	350,3	350,3	0,00	8,38	8,38	0,00	6,94	6,94
Verižni indeks	100,0	-	107,3	107,3	-	116,4	116,4	-	-	-
2025	21,75	0,0	332,6	332,6	0,00	8,82	8,82	0	9,48	9,48
Verižni indeks	100,2	-	94,9	94,9	-	105,3	105,3	-	136,6	136,6

Vsi parametri v tem razredu nerazumno nihajo, saj obsegajo le en odsek, zato komentiranje konkretnih vrednosti iz preglednice in grafikona ni verodostojno.

V tem razredu oziroma odseku se je zaradi težkih razmer za gospodarjenje sekalo samo v prvem obdobju. Zaradi nastalega sestojnega stanja smo v zadnjem obdobju predvideli kar precejšen možni posek, ki bi moral biti tudi izveden, seveda po predhodni izgradnji vlak.

Grafikon 17: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo

Drevesna sestava

Preglednica 85/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst

Leto	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
1995	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	67,5	5,6	1,1	14,6	11,2

2005	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	52,4	0,0	5,4	42,2	0,0
2015	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,0	11,7	4,1	15,2	0,0
2025	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,1	10,5	3,6	16,8	0,0

V primerjavi s preteklimi desetletji je v drevesni sestavi veliko sprememb. Zaradi nizke intenzivnosti gospodarjenja v preteklosti tako velikih sprememb ne bi smelo biti. Tako velike spremembe so zaradi majhnosti razreda oziroma vzorca, zato ne bomo podrobno komentirali razvoja gozdov v pogledu posameznih drevesnih vrst.

Temeljne značilnosti rastiščnogojitvenega razreda:

- ☞ razred je majhen (21,75 ha),
- ☞ poraščajo ga toploljubni, varovalni gozdovi na plitvi dolomitni strmini,
- ☞ ni mladovij in sestojev v obnovi,
- ☞ dobro pomlajevanje bukve, toploljubnih in pionirskih drevesnih vrst in
- ☞ veliko nagnjenih in težkih dreves, ki se lahko prevrnejo in sprožijo erozijo.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Ciljna drevesna sestava gozdov: bukev 67 %, hrast 12 %, plemeniti listavci 5 %, trdi listavci 15 % in mehki listavci 1 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 45 %, drogovnjaki 5 %, debeljaki 40 % in sestoji v obnovi 10 %.

Ciljna lesna zaloga: 300 m³/ha, na koncu ureditvenega obdobja 325 m³/ha.

Končna lesna zaloga: 550 m³/ha.

Ciljna kakovost sortimentov: bukev Ž1, plemeniti listavci in hrast Ž1.

Ciljno obdobje: 30 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba je 140 let in pomladitvena doba 20 let.

Izboljšati raven sestojnih zasnov in negovanosti v vseh razvojnih fazah.

Pri izbiri drevja za posek puščati drevesa, ki imajo boljšo stojnost.

V vseh razvojnih fazah pomagati plemenitim listavcem.

V drogovnjakih ne ukrepati, saj so opredeljeni kot ekocelica (približno 7,3 ha).

V debeljakih izvesti redčenje na približno 4,5 ha s povprečno jakostjo 18 % od LZ. Redčenje izvesti tako, da prednostno odstranimo debelejša drevesa, katerim grozi prevrnitev in s tem proženje erozije.

Previdno uvesti v obnovo približno 10 ha debeljakov s povprečno jakostjo 45 % od LZ.

Obnovo izvajati z zmerno količino svetlobe, da na prisojnem pobočju toploljubne drevesne vrste ne pridobijo preveč konkurenčne prednosti in da povečamo konkurenčnost plemenitim listavcem.

Ukrepi

Preglednica 86/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	0,0	100,0	100,0
- ciljno (%)	0	100	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	0,0	332,6	332,6

- ciljna (m ³ /ha)	0	300	300
Letni prirastek (m ³ /ha)	0,00	8,82	8,82
Možni posek (m ³ /ha)	0,00	94,8	94,8
Možni letni posek (m ³ /ha)	0,00	9,48	9,48
Intenziteta možnega poseka na lesno zalogo (%)	0,0	28,5	28,5
Intenziteta možnega poseka na prirastek (%)	0,0	107,5	107,5
Ciljno obdobje (let)	30	30	30

Preglednica 87/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka			Delež od LZ	Delež od P
		Negovalni posek		Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni			
Iglavci	m³	0	0	0	0,0	0,0
	Delež	0,0	0,0	0,0		
Listavci	m³	290	1.772	2.062	28,5	107,5
	Delež	14,1	85,9	100,0		
Skupaj	m³	290	1.772	2.062	28,5	107,5
	Delež	14,1	85,9	100,0		

Najvišji možni posek za razred znaša letno 9,48 m³/ha ali 107,5 % prirastka in 28,5 % lesne zaloge. Večina poseka je predvidena iz pomladitvenega poseka, manjši del pa iz redčenj.

Ker je razred velik samo 21,75 ha, ne težimo k modelnemu stanju razvojnih faz niti k ciljni lesni zalogi. Posek smo določili glede na terenske razmere, funkcije, sestojno stanje in glede na možnosti tehnoloških rešitev. Takšen pristop predvidevamo tudi v prihodnje.

Gojitvenih del za to obdobje ni predvidenih.

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred 210 – Gozdni rezervati

Površina gospodarskega razreda je 9,45 ha, kar predstavlja 0,6 % vseh gozdov v enoti.

To so gozdovi rezervata Brezova reber v odseku 27c in spadajo v kategorijo gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni.

V gozdovih tega razreda se pojavljajo površine s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti, raziskovalne funkcije, funkcije varovanja naravnih vrednot in zaščitne funkcije.

Na 2. stopnji poudarjenosti je hidrološka funkcija prisotna na celotni površini, saj gre za kraški svet.

STANJE GOZDOV

Rastišče

Preglednica 88/D-GZ: Gozdni rastiščni tipi in rastiščni koeficienti

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rastiščni koeficient	Površina v ha	Delež v %
561	Bazofilno gradnovje	3	8,69	92,0
554	Gradnovo bukovje na izpranih tleh	11	0,76	8,0
Skupaj		-	9,45	100,0

Gozdovi rastiščnogojitvenega razreda večinoma rastejo na rastiščih bazofilnega gradnovja.

Stanje sestojev

Zgradba gozda

Vsi sestoji rastiščnogojitvenega razreda so razporejeni v raznomerne gozdove.

Upoštevajoč drevesno sestavo so to drugi pretežno listnati gozdovi.

Lesna zaloga in prirastek

Vse vrednosti za lesno zalogo tega razreda so izračunane iz podatkov polne premerbe.

Preglednica 89/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi v % od lesne zaloge					Skupaj		m ³ /ha	Delež
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	Delež		
Iglavci	23,4	53,6	18,4	4,6	0,0	4,2	1,3	0,13	2,0
Listavci	6,4	11,2	23,0	25,7	33,7	315,3	98,7	6,39	98,0
Skupaj	6,6	11,8	22,9	25,5	33,2	319,5	100,0	6,52	100,0

Povprečna lesna zaloga gozdov rastiščnogojitvenega razreda je za 14,7 % manjša kot povprečna lesna zaloga vseh gozdov v gozdnogospodarski enoti. V lesni zalogi prevladuje drevje debelejšje od 30 cm, kar je zaradi listavcev. Lesna zaloga iglavcev, ki je sicer majhna, se nahajajo predvsem na tanjšem drevju.

Tako kot lesna zaloga je tudi letni prirastek v razredu za kar 36,0 % manjši kot v enoti.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 90/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

		Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Dejansko stanje	m ³ /ha	4,2	0,0	0,0	0,0	0,0	122,8	86,8	26,1	79,6	0,0
	Delež	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	38,4	27,2	8,2	24,9	0,0
Naravno stanje	m ³ /ha	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	32,6	136,1	1,3	149,0	0,5
	Delež	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,2	42,6	0,4	46,6	0,2

V razredu prevladujeta bukev in hrast s kar 65,6 % v lesni zalogi. Prisotni so še trdi in plemeniti listavci.

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi rastiščnogojitvenega razreda spadajo v kategorijo ohranjenih gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 91/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Raznomerni sestoji	9,45	-	-	-	-	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0

Raznomerni sestoj, ki porašča rezervat Brezova reber, je nenegovan in ima rahel sklep. To je razumljivo, saj gre za termofilno, strmo, močno skalovito rastišče, kjer se ne gospodari.

Podatki o kakovosti drevja in poškodovanosti sestojev so za gozdove, kjer se ne gospodari, nepomembni in ker so podatki pridobljeni z le ene ploskve, tudi nezanesljivi, zato jih ne navajamo niti ne komentiramo.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

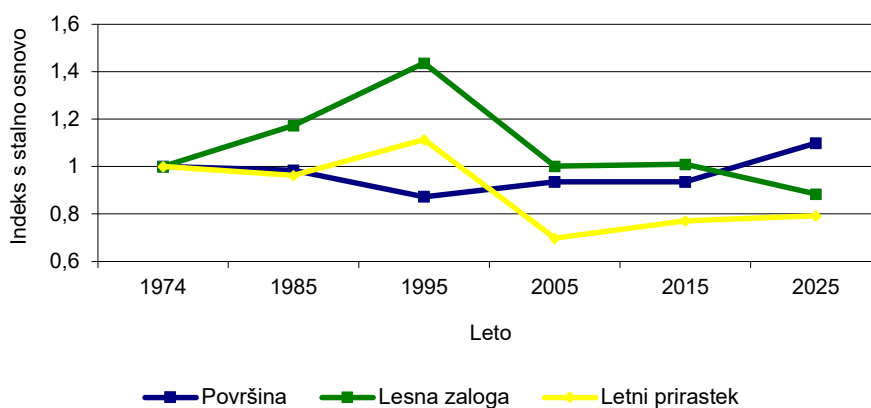
Površina, lesna zaloge, prirastek in posek

Preglednica 92/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina ha	Lesna zaloge m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni posek m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1974	8,60	0,0	365,5	365,5	0,00	8,06	8,06	0,12	9,07	9,18
Verižni indeks	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1985	8,46	0,0	428,9	428,9	0,00	7,76	7,76	0,00	0,00	0,00
Verižni indeks	98,4	-	117,3	117,3	-	96,3	96,3	0	0	0
1995	7,51	0,0	524,9	524,9	0,00	8,98	8,98	0,00	0,00	0,00
Verižni indeks	88,8	-	122,4	122,4	-	115,7	115,7	-	-	-
2005	8,05	15,7	350,4	366,1	0,00	5,63	5,63	0,00	0,00	0,00
Verižni indeks	107,2	-	66,8	69,7	-	62,7	62,7	-	-	-
2015	8,05	0,0	369,3	369,3	0,00	6,21	6,21	0,00	0,00	0,00
Verižni indeks	100,0	0,0	105,4	100,9	-	110,3	110,3	-	-	-
2025	9,45	4,2	315,3	319,5	0,13	6,39	6,52	0,00	0,00	0,00
Verižni indeks	117,4	-	85,4	86,5	-	102,9	105,0	-	-	-

V sklopu priprav na polno premerbo smo obnovili mejo rezervata, ki smo jo tudi posneli in popravili zaris na karti. Meja v naravi se ni nič spremenila, zaradi natančnejšega zarisa pa se je površina povečala za 1,4 ha. Vsi ostali parametri v tem razredu nerazumno nihajo, saj obsegajo le en odsek, zato komentiranje konkretnih vrednosti iz preglednice in grafikona ni verodostojno.

Poseka ni, razen v prvem obdobju, ko odsek še ni bil obravnavan kot rezervat.

Grafikon 18: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo

Drevesna sestava

Preglednica 93/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst

Leto	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
2005	%	0,1	0,0	0,0	0,3	0,0	29,4	40,9	2,4	26,9	0,0
2015	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,0	46,4	4,5	27,1	0,0
2025	%	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	38,4	27,2	8,2	24,9	0,0

V primerjavi s preteklim desetletjem je v drevesni sestavi veliko sprememb. Zaradi nizke intenzivnosti oziroma ne gospodarjenja v preteklosti tako velikih sprememb ne bi smelo biti. Tako velike spremembe so zaradi majhnosti razreda ter različnih metod ugotavljanja zato ne bomo podrobno komentirali razvoja gozdov v pogledu posameznih drevesnih vrst. (zadnje vrednosti so iz podatkov polne premerbe)

Temeljne značilnosti rastiščnogojitvenega razreda:

- ☞ razred je majhen (9,45 ha),
- ☞ ohranjeni naravni gozdovi,
- ☞ velika strmina in močno poudarjen varovalni značaj gozdov,
- ☞ poraščajo ga toploljubni gozdovi na plitvi apnenčasti strmini,
- ☞ dobro pomlajevanje bukve, toploljubnih in pionirskih drevesnih vrst in
- ☞ velike zaloge mrtve biomase.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Osnovni cilj je ohraniti rezervat v naravnem nedotaknjenem stanju.

Gozdnogojitvene usmeritve

Delovanje vseh funkcij zagotoviti z učinkovito zaščito pred različnimi posegi.

Upoštevati varstveni pas najmanj ene sestoje višine okoli rezervata pri gospodarjenju tako, da se izvaja le sanitarna sečnja in ne gradi vlak in cest.

Povečati obseg raziskovalnih dejavnosti v rezervatu.

Ukrepi

Gozdnogospodarski ukrepi, kot so možni posek, gojitvena in varstvena dela, niso dovoljeni.

Označiti varovalni pas ob rezervatu.

Izvesti polno premerbo.

10 LITERATURA

- Baza prostorskih podatkov ZGS. 2023. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Bončina, A., 2009. Urejanje gozdov – upravljanje gozdnih ekosistemov. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, 359 s.
- Bončina A., Rozman A., Dakskobler I., Klopčič M., Babij V., Poljanec A. 2021. Ljubljana. Gozdni rastiščni tipi Slovenije. Biotehniška fakulteta Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Zavod za gozdove Slovenije: 575 str.
- Bončina, A., Kadunc, A., Poljanec, A., Dakskobler, I., Prostorski prikaz produkcijske sposobnosti gozdnih rastišč v Sloveniji, Gozdarski vestnik 72 (2014) 4, s. 183 – 197, Ljubljana.
- Bončina A., Klopčič M., Simončič T., Dakskobler I., Ficko A., Rozman A. 2017. A general framework to describe the alteration of natural tree species composition as an indicator of forest naturalness. Elsevier, Ecological Indicators 77: 194–204.
- Diaci J. 2021. Gozdna ekologija in nega. UL BF Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire: 434 str.
- Diaci J. 2006. Gojenje gozdov. UL BF Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire: 348 str.
- Gašperšič, F., 1995. Gozdnogospodarsko načrtovanje v sonaravnem ravnanju z gozdovi, Ljubljana, BF Oddelek za gozdarstvo, 403 s.
- Kotar, M., 1996. Gojenje gozdov – ekologija gozda in gozdoslovje. Ljubljana, 149 s.
- Kotar, M., 2003. Gozdarski priročnik. Ljubljana, 414 s.
- Kutnar, L., Veselič, Ž., Dakskobler, I., Robič, D., Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov, Gozdarski vestnik 70 (2012) 4, s. 195 – 214, Ljubljana.
- Marinček L., Čarni A., Babij V., Čušin B., Hren B., Jarnjak M., Košir P., Marinšek A., Šilc U., Zelnik I., 2003. Vegetacijska karta gozdnih združb Slovenije (s komentarjem), Novo mesto.
- Kutnar, L., Veselič, Ž., Dakskobler, I., Robič, D., Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov, Gozdarski vestnik 70 (2012) 4, s. 195 – 214, Ljubljana.
- Naravovarstvene smernice za Gozdnogospodarski načrt Brezova reber (2025-2034); oktober 2024; Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, območna enota Novo mesto.
- Navodila za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo, 2023. Zavoda za gozdove Slovenije, Ljubljana.
- Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Brezova reber; junij 2024; Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, območna enota Novo mesto.
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20.
- Pravilnik o varstvu gozdov. Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.
- Urbančič, M., Simončič, P., Prus, T., Kutnar, L. 2005. Atlas gozdnih tal Slovenije. Zveza gozdarskih društev Slovenije, Gozdarski vestnik in Gozdarski inštitut Slovenije, 100 str.
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 01/13, 39/15 in 191/20.
- Veselič, Ž., in sod., 2000. Izhodiščni optimalni model gozdov kot podlaga za določitev optimalnih modelov gozdov po OGR, Strokovne podlage, Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana.

- Veselič, Ž., Kutnar, L., Dakskobler, I., 2010. Členitev gozdov Slovenije po gozdnih združbah oziroma njihovih skupinah za potrebe usmerjanja razvoja gozdov, Strokovne podlage, Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana.
- Zakon o gozdovih. Uradni list RS, št. 30/93, 13/98-odl. US, 56/99-ZON, 67/02, 110/02-ZGO-1, 115/06-ORZG40, 110/07, 8/10-ZSKZ-B, 106/10, 63/13, 101/13-ZDavNepr, 17/14, 22/14-odl. US, 24/15, 9/16-ZGGLRS, 77/16 in 203/2020-ZIUPOPDVE.
- Zorn, M. 1974. Gozdne združbe in rastiščnogojitveni tipi v gozdnogospodarski enoti Brezova reber; Biro za gozdarsko načrtovanje, Ljubljana.

11 NAČRT SO IZDELALI

Opise sestojev in odsekov so opravili: Roman Šimic, univ. dipl. inž. gozd. (385 ha (R)), David Golobič, univ. dipl. inž. gozd. (524 ha (D)), Denis Vrlinič, dipl. inž. gozd. (UN) (435 ha (V)), Robert Kruh, univ. dipl. inž. gozd. (195 ha (K)) ter s pomočjo gojitvenih načrtov v sodelovanju Romana Šimica in revirnega gozdarja Luke Kocjančiča, mag. inž. gozd. (176 ha (L)).

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah sta vodila Sašo Vilič, inž. gozd., in Katja Mervar, dipl. inž. gozd. (UN).

Digitalizacijo sestojev je opravil Roman Šimic.

Tekst je napisal Roman Šimic, razen posameznih poglavij, ki so jih prispevali:

Marjan Kumelj, univ. dipl. inž. gozd.: Živalski svet, Lovstvo, Objedenost gozdnega mladja in mag. Andrej Kotnik, univ. dipl. inž. gozd.: Posegi v prostor in Ekonomska presoja.

S podatki, mnenji, nasveti in izkušnjami so veliko prispeval tudi vodja Odseka za načrtovanje razvoja gozdov mag. Andrej Kotnik, vodja Odseka za ukrepe v gozdovih Andrej Držaj, univ. dipl. inž. gozd., vodja Krajevne enote Straža-Podturn mag. Marija Černe, univ. dipl. inž. gozd., in revirni gozdar Luka Kocjančič.

Podpisniki

Odgovoren za izdelavo načrta:

Roman Šimic

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov:

mag. Andrej Kotnik

Vodja OE Novo mesto:

Anton Turk

Direktor ZGS:

Gregor Danev

Novo mesto, 26. 5. 2025

12 PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

12.1 Priloga 1: Tabelarni pregledi za GGE, RGR in lastništva

Obrazec E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po oblikah lastništev

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda v ha	10,05	1.704,95	0,00	1.715,00
Delež v %	0,6	99,4	0,0	100,0

Preglednica/GF1: Gozdni fondi po kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Kategorija gozdov	Rastiščnogojitveni razred	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³ /ha)			Letni prirastek (m³ /ha)			Možni posek			
			Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	% od lesne zaloge			% od P
									Iglavci	Listavci	Skupaj	
Večnamenski gozdovi	050-Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	1.090,59	83,9	258,0	341,9	2,61	6,56	9,17	22,6	25,9	25,1	93,6
	070-Gorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	593,21	117,0	296,5	413,5	2,82	9,37	12,19	20,8	23,5	22,8	77,2
	Skupaj	1.683,80	95,6	271,5	367,1	2,68	7,55	10,23	21,8	25,0	24,2	86,7
210-Gozdni rezervati		9,45	4,2	315,3	319,5	0,00	6,39	6,39	0,0	0,0	0,0	0,0
200-Varovalni gozdovi		21,75	0,0	332,6	332,6	0,00	8,82	8,82	0,0	28,5	28,5	107,5
Skupaj vsi gozdovi		1.715,00	93,9	272,6	366,5	2,63	7,56	10,19	21,8	24,9	24,1	86,7

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	202,32	11,8	-	-	-	-	-	-
Drogovnjak	308,24	18,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	719,56	41,9	144,12	20,0	60,3	39,7	0,6	0,1
Sestoj v obnovi	285,70	16,7	190,50	66,7	53,4	46,6	0,7	0,1
Raznomerni sestoji	199,18	11,6	25,07	12,6	70,6	29,4	0,0	0,0
Skupaj	1.715,00	100,0	359,69	21,0	-	-	-	-

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	202,32	61,5	37,4	1,1	0,0	18,9	59,7	21,4	0,0	50,7	46,1	0,7	2,5
Drogovnjak	308,24	46,8	47,8	5,4	0,0	9,9	74,0	16,1	0,0	48,9	45,8	5,3	0,0
Debeljak	719,56	-	-	-	-	21,9	74,4	3,7	0,0	13,9	64,6	21,0	0,5
Sestoj v obnovi	285,70	-	-	-	-	9,4	88,0	2,6	0,0	-	-	-	-
Raznomerni sestoji	199,18	-	-	-	-	36,2	52,2	11,6	0,0	-	-	-	-
Skupaj	1.715,00												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga drevesnih vrst in njena sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	2,5	13,6	20,5	24,1	39,3	13,7	50,0
Jelka	2,1	9,6	21,2	28,1	39,0	10,7	39,3
Bor	2,8	19,2	23,6	20,2	34,2	0,5	1,8
Macesen	1,8	9,6	18,6	21,5	48,5	0,1	0,5
Ostali iglavci	0,3	3,8	14,0	27,2	54,7	0,6	2,3
Bukev	7,1	13,2	26,6	33,4	19,7	64,5	236,4
Hrast	6,8	13,5	23,6	31,0	25,1	1,2	4,5
Plemeniti listavci	8,1	14,2	26,9	32,4	18,4	8,0	29,3
Trdi listavci	13,8	20,5	23,6	25,1	17,0	0,7	2,4
Mehki listavci	33,3	44,5	22,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	2,3	11,8	20,7	25,8	39,4	25,6	93,9
Listavci	7,3	13,4	26,6	33,1	19,6	74,4	272,6
Skupaj	6,0	13,0	25,1	31,2	24,7	100,0	366,5

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	2,5	13,6	20,5	24,1	39,3	13,9	50,9
Jelka	2,1	9,6	21,2	28,1	39,0	10,9	40,0
Bor	2,8	19,2	23,6	20,2	34,2	0,5	1,9
Macesen	1,8	9,6	18,6	21,5	48,5	0,1	0,5
Ostali iglavci	0,3	3,8	14,0	27,2	54,7	0,6	2,3
Bukev	7,1	13,2	26,6	33,4	19,7	64,8	237,4
Hrast	4,6	10,9	23,5	33,2	27,8	0,9	3,4
Plemeniti listavci	8,2	14,2	26,9	32,3	18,4	8,0	29,5
Trdi listavci	12,9	19,0	22,9	27,1	18,1	0,3	1,2
Mehki listavci	33,3	44,5	22,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	2,3	11,8	20,7	25,8	39,4	26,0	95,6
Listavci	7,2	13,3	26,6	33,2	19,7	74,0	271,5
Skupaj	5,9	12,9	25,0	31,4	24,8	100,0	367,1

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,25	0,61	0,66	0,58	0,53	25,8	2,63
Listavci	2,01	1,61	1,86	1,55	0,53	74,2	7,56
Skupaj	2,26	2,22	2,52	2,13	1,06	100,0	10,19

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,25	0,62	0,68	0,59	0,54	26,1	2,68
Listavci	2,01	1,60	1,86	1,55	0,53	73,9	7,55
Skupaj	2,26	2,22	2,54	2,14	1,07	100,0	10,23

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka

	MP (m³)	% na LZ	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Iglavci	35.131	21,8											
Listavci	116.359	24,9											
Skupaj	151.490	24,1											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Obžetev	ha	3,11	15,55											
Nega mladja	ha	25,71	25,71											
Nega gošče	ha	181,13	181,13											
Nega letvenjaka	ha	123,30	123,30											
Nega drogovnjaka	ha	149,15	149,15											
Naravni razvoj biotopov	ha	26,93	26,93											

Obrazec E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda**Rastiščnogojitveni razred 050: Podgorska bukovja na karbondnih in mešanih kamninah****Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po obliki lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	9,81	1.080,78	0,00	1.090,59
Delež (%)	0,9	99,1	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	3,0	17,2	21,5	24,5	33,8	16,5	56,3
Jelka	3,9	16,0	22,8	27,7	29,6	6,6	22,6
Bor	2,8	19,2	23,6	20,2	34,2	0,9	2,9
Macesen	2,5	15,5	22,4	21,7	37,9	0,1	0,4
Ostali iglavci	0,5	6,2	15,3	33,0	45,0	0,5	1,7
Bukev	5,2	11,9	26,0	34,8	22,1	68,7	235,0
Hrast	9,2	16,2	25,0	30,3	19,3	0,6	2,1
Plemeniti listavci	6,2	12,8	25,7	33,6	21,7	5,6	19,1
Trdi listavci	13,3	19,3	22,7	26,6	18,1	0,5	1,8
Mehki listavci	33,3	44,5	22,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	3,2	16,7	21,8	25,4	32,9	24,6	83,9
Listavci	5,4	12,0	26,0	34,5	22,1	75,4	258,0
Skupaj	4,9	13,2	24,9	32,3	24,7	100,0	341,9

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,33	0,79	0,62	0,49	0,38	28,5	2,61
Listavci	1,32	1,34	1,74	1,58	0,58	71,5	6,56
Skupaj	1,65	2,13	2,36	2,07	0,96	100,0	9,17

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spremenjeni		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	844,46	77,5	179,39	16,4	66,74	6,1	0,00	0,0	1.090,59	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje

Razširjeni debelinski razred	Stoječe drevje število/ha			Ležeče drevje število/ha			Skupaj število/ha			
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	m³/ha
10 - 29 cm	4,1	1,9	6,0	5,1	2,9	8,0	9,2	4,8	14,0	6,7
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,3	0,8
50 in več cm	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	1,6
Skupaj	4,1	2,2	6,3	5,1	3,2	8,3	9,2	5,4	14,6	9,1

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova v %			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	159,77	14,6	-	-	-	-	-	-
Drogovnjak	155,15	14,2	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	487,56	44,7	109,12	22,4	50,9	49,1	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	222,00	20,4	148,56	66,9	58,3	41,7	0,0	0,0
Raznomerni sestoji	66,11	6,1	7,20	10,9	50,1	49,9	0,0	0,0
Skupaj	1.090,59	100,0	264,88	24,3	-	-	-	-

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Površina (ha)	18,30	7,61	0,00	0,01	0,02	228,43	0,04	8,69	1,78	0,00
Delež od površine gozda (%)	2,0	0,8	0,0	0,0	0,0	24,5	0,0	0,9	0,2	0,0
Delež od podmladka (%)	6,9	2,9	0,0	0,0	0,0	86,2	0,0	3,3	0,7	0,0

Opomba: Delež od površine je računat od površine gozda brez mladovij.

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	115	13,9	44,3	35,7	5,2	0,9
Jelka	44	15,9	50,1	29,5	4,5	0,0
Macesen	2	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Ostali iglavci	11	0,0	45,4	45,5	9,1	0,0
Bukev	470	25,1	26,6	31,7	14,0	2,6
Hrast	10	10,0	20,0	60,0	0,0	10,0
Plemeniti listavci	40	15,0	37,5	37,5	7,5	2,5
Trdi listavci	3	0,0	0,0	0,0	66,7	33,3
Skupaj iglavci	172	13,4	46,5	34,3	5,2	0,6
Skupaj listavci	523	23,9	27,2	32,4	13,6	2,9
Skupaj	695	21,3	31,9	33,0	11,5	2,3

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	6,9
Veje	1,8
Osutost	0,3
Skupaj	9,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka po podatkih evidence poseka

	Načrtovani posek (m³)	Realiziran posek (m³)	Realizacija sečnje (%)	Realizacija skupnega možnega poseka (%)
Iglavci	38.258	45.759	119,6	41,8
Listavci	71.186	72.511	101,9	66,3
Skupaj	109.444	118.270	108,1	108,1

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst po podatkih evidence poseka

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drevesne vrste	% od celotne LZ
Smreka	34,0	47,4	9,6
Jelka	4,0	18,5	1,2
Bor	0,1	3,5	0,0
Macesen	0,2	40,9	0,1
Ostali iglavci	0,4	38,7	0,1
Bukev	55,1	23,8	15,6
Hrast	1,8	57,4	0,5
Plemeniti listavci	3,6	18,2	1,0
Trdi listavci	0,8	32,8	0,2
Mehki listavci	0,0	36,5	0,0
Skupaj iglavci	38,7	40,1	11,0
Skupaj listavci	61,3	23,8	17,3
Skupaj	100,0	28,3	28,3

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih po podatkih evidence poseka

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	% od LZ	m³/ha
Iglavci	23,9	21,2	28,3	37,1	57,8	40,1	41,6
Listavci	24,7	19,4	12,4	22,1	42,3	23,8	65,9
Skupaj	24,5	20,0	15,5	25,3	48,1	28,3	107,5

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave deležev drevesnih vrst

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
1995	23,0	5,3	0,3	0,3	0,7	61,9	2,3	4,2	1,8	0,2
2005	22,3	6,5	0,3	0,2	0,5	62,2	1,9	5,2	0,9	0,0
2015	20,3	6,1	0,4	0,2	0,3	65,5	0,9	5,6	0,7	0,0
2025	16,5	6,6	0,9	0,1	0,5	68,7	0,6	5,6	0,5	0,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka

	MP (m³)	% na LZ	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Iglavci	20.702	22,6											
Listavci	72.910	25,9											
Skupaj	93.612	25,1											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Obžetev	ha	3,11	15,55											
Nega mladja	ha	17,42	17,42											
Nega gošče	ha	150,26	150,26											
Nega letvenjaka	ha	87,70	87,70											
Nega drogovnjaka	ha	64,97	64,97											
Naravni razvoj biotopov	m³	15,86	15,86											

Rastiščnogojitveni razred 070: Gorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah**Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po obliki lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,24	592,97	0,00	593,21
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	1,4	4,6	18,1	22,9	53,0	9,9	40,9
Jelka	1,1	6,0	20,3	28,4	44,2	17,4	72,2
Macesen	0,8	2,1	13,7	21,1	62,3	0,2	0,6
Ostali iglavci	0,1	1,5	12,7	21,6	64,1	0,8	3,3
Bukev	10,3	15,5	27,7	31,1	15,4	58,5	241,9
Hrast	1,6	7,4	22,5	35,2	33,3	1,4	5,8
Plemeniti listavci	9,6	15,2	27,7	31,5	16,0	11,8	48,7
Trdi listavci	5,8	10,2	28,6	36,8	18,6	0,0	0,1
Iglavci	1,1	5,4	19,3	26,3	47,9	28,3	117,0
Listavci	10,0	15,3	27,6	31,3	15,8	71,7	296,5
Skupaj	7,5	12,5	25,2	29,9	24,9	100,0	413,5

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,11	0,31	0,79	0,77	0,84	23,1	2,82
Listavci	3,27	2,08	2,08	1,52	0,42	76,9	9,37
Skupaj	3,38	2,39	2,87	2,29	1,26	100,0	12,19

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spremenjeni		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	513,58	86,6	79,63	13,4	0,00	0,0	0,00	0,0	593,21	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje

Razširjeni debelinski razred	Stoječe drevje število/ha			Ležeče drevje število/ha			Skupaj število/ha			
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	m³/ha
10 - 29 cm	2,4	2,7	5,1	3,0	4,6	7,6	5,4	7,3	12,7	6,3
30 - 49 cm	0,6	0,9	1,5	0,6	0,9	1,5	1,2	1,8	3,0	7,0
50 in več cm	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	1,5
Skupaj	3,0	3,9	6,9	3,6	5,5	9,1	6,6	9,4	16,0	14,8

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oziroma zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova v %				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	42,55	7,2	-	-	-	-	-	-	-
Drogovnjak	145,77	24,6	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	217,57	36,7	35,00	16,1	89,5	10,5	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	63,70	10,7	41,94	65,8	36,1	63,9	0,0	0,0	0,0
Raznomerni sestoji	123,62	20,8	17,87	14,5	78,9	21,1	0,0	0,0	0,0
Skupaj	593,21	100,0	94,81	16,0	-	-	-	-	-

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Površina (ha)	5,40	6,82	0,00	0,00	0,00	76,40	1,93	4,18	0,08	0,00
Delež od površine gozda (%)	1,0	1,2	0,0	0,0	0,0	13,9	0,4	0,8	0,0	0,0
Delež od podmladka (%)	5,7	7,2	0,0	0,0	0,0	80,6	2,0	4,4	0,1	0,0

Opomba: Delež od površine je računat od površine gozda brez mladovij.

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	48	12,5	33,3	52,1	0,0	2,1
Jelka	79	20,3	25,3	45,5	8,9	0,0
Macesen	3	33,4	33,3	33,3	0,0	0,0
Ostali iglavci	2	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Bukev	260	25,0	35,8	22,3	12,7	4,2
Hrast	2	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Plemeniti listavci	75	17,3	33,3	34,8	13,3	1,3
Skupaj iglavci	132	17,4	28,0	47,0	6,8	0,8
Skupaj listavci	337	23,1	35,3	25,2	12,8	3,6
Skupaj	469	21,5	33,3	31,3	11,1	2,8

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	5,5
Veje	1,6
Osutost	0,4
Skupaj	7,5

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	17.010	22.484	132,2	40,7
Listavci	38.181	30.847	80,8	55,9
Skupaj	55.191	53.331	96,6	96,6

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst po podatkih evidence poseka

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drevesne vrste	% od celotne LZ
Smreka	26,5	51,2	6,0
Jelka	15,5	18,9	3,5
Bor	0,0	-	0,0
Macesen	0,1	13,0	0,0
Ostali iglavci	0,0	1,2	0,0
Bukev	51,2	20,5	11,6
Hrast	0,5	37,9	0,1
Plemeniti listavci	5,8	10,9	1,3
Trdi listavci	0,4	26,1	0,1
Mehki listavci	0,0	-	0,0
Skupaj iglavci	42,2	30,7	9,5
Skupaj listavci	57,8	18,9	13,1
Skupaj	100,0	22,6	22,6

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	% od LZ	m ³ /ha
Iglavci	136,3	37,4	17,9	16,7	41,4	30,7	37,7
Listavci	21,1	13,2	10,1	15,9	45,1	18,9	51,8
Skupaj	26,3	16,6	11,7	16,2	43,0	22,6	89,5

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
1995	18,6	15,7	0,1	0,5	0,0	56,7	1,3	6,8	0,3	0,0
2005	19,4	17,8	0,0	0,5	0,2	52,9	0,8	8,2	0,2	0,0
2015	11,7	18,5	0,0	0,2	0,6	56,5	0,3	11,9	0,3	0,0
2025	9,9	17,4	0,0	0,2	0,8	58,5	1,4	11,8	0,0	0,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP (m ³)	% na LZ	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Iglavci	14.429	20,8											
Listavci	41.387	23,5											
Skupaj	55.816	22,8											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Nega mladja	ha	8,29	8,29											
Nega gošče	ha	30,87	30,87											
Nega letvenjaka	ha	35,60	35,60											
Nega drogovnjaka	ha	84,18	84,18											
Naravni razvoj biotopov	m ³	3,75	3,75											

Rastiščnogojitveni razred 200: Varovalni gozdovi**Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po obliki lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	21,75	0,00	21,75
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Bukev	7,9	15,2	28,0	30,8	18,1	69,1	229,8
Hrast	19,3	26,6	24,7	18,6	10,8	10,5	34,9
Plemeniti listavci	1,7	9,5	29,7	36,8	22,3	3,6	12,0
Trdi listavci	18,3	25,6	25,0	19,7	11,4	16,8	55,9
Iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Listavci	10,6	18,0	27,2	27,8	16,4	100,0	332,6
Skupaj	10,6	18,0	27,2	27,8	16,4	100,0	332,6

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Listavci	2,49	2,12	2,12	1,55	0,54	100,0	8,82
Skupaj	2,49	2,12	2,12	1,55	0,54	100,0	8,82

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spremenjeni		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	21,75	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	21,75	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje

Razširjeni debelinski razred	Stoječe drevje število/ha			Ležeče drevje število/ha			Skupaj število/ha			
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	m³/ha
10 - 29 cm	0,0	26,7	26,7	0,0	6,7	6,7	0,0	33,4	33,4	13,0
30 - 49 cm	0,0	6,7	6,7	0,0	6,7	6,7	0,0	13,4	13,4	24,3
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	33,4	33,4	0,0	13,4	13,4	0,0	46,8	46,8	37,3

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova v %			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Drogovnjak	7,32	33,7	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	14,43	66,3	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	21,75	100,0	0,00	0,0	-	-	-	-

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Bukev	15	0,0	0,0	26,7	33,3	40,0
Hrast	2	0,0	50,0	0,0	0,0	50,0
Plemeniti listavci	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Trdi listavci	4	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0
Skupaj iglavci	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj listavci	22	0,0	4,5	27,3	27,3	40,9
Skupaj	22	0,0	4,5	27,3	27,3	40,9

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,6
Veje	0,0
Osutost	0,0
Skupaj	1,6

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka po podatkih evidence poseka

	Načrtovani posek (m³)	Realiziran posek (m³)	Realizacija sečnje (%)	Realizacija skupnega možnega poseka (%)
Iglavci	0	13	-	0,8
Listavci	1.506	105	7,0	7,0
Skupaj	1.506	118	7,8	7,8

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst po podatkih evidence poseka

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drevesne vrste	% od celotne LZ
Smreka	0,6	-	0,0
Jelka	0,0	-	0,0
Bor	10,2	-	0,2
Macesen	0,0	-	0,0
Ostali iglavci	0,0	-	0,0
Bukev	51,6	1,2	0,8
Hrast	11,7	1,6	0,2
Plemeniti listavci	1,8	0,7	0,0
Trdi listavci	21,5	2,2	0,3
Mehki listavci	2,6	-	0,0
Skupaj iglavci	10,8	-	0,2
Skupaj listavci	89,2	1,4	1,4
Skupaj	100,0	1,5	1,5

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih po podatkih evidence poseka

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	% od LZ	m³/ha
Iglavci	-	-	-	-	-	-	0,6
Listavci	2,3	1,5	1,4	1,3	0,8	1,4	4,8
Skupaj	2,3	1,7	1,5	1,3	1,3	1,5	5,4

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave deležev drevesnih vrst

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
1995	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	67,5	5,6	1,1	14,6	11,2
2005	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	52,4	0,0	5,4	42,2	0,0
2015	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,0	11,7	4,1	15,2	0,0
2025	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,1	10,5	3,6	16,8	0,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka

	MP (m³)	% na LZ	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Iglavci	0	0,0											
Listavci	2.062	28,5											
Skupaj	2.062	28,5											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Naravni razvoj biotopov	m³	7,32	7,32											

Rastiščnogojitveni razred 210: Gozdni rezervati**Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po obliki lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	9,45	0,00	9,45
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	23,4	53,6	18,4	4,6	0,0	1,3	4,2
Bukev	7,3	9,0	10,1	18,2	55,4	38,4	122,8
Hrast	0,5	6,8	29,9	34,8	28,0	27,2	86,8
Plemeniti listavci	17,3	35,3	34,2	10,2	3,0	8,2	26,1
Trdi listavci	7,6	11,6	31,8	32,6	16,4	24,9	79,6
Iglavci	23,4	53,6	18,4	4,6	0,0	1,3	4,2
Listavci	6,4	11,2	23,0	25,7	33,7	98,7	315,3
Skupaj	6,6	11,8	22,9	25,5	33,2	100,0	319,5

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,00
Listavci	1,68	1,55	1,33	1,21	0,62	100,0	6,39
Skupaj	1,68	1,55	1,33	1,21	0,62	100,0	6,39

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spremenjeni		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gozd s posebnim namenom, ukrepi niso dovoljeni	9,45	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	9,45	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje

Razširjeni debelinski razred	Stoječe drevje število/ha			Ležeče drevje število/ha			Skupaj število/ha			
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	m³/ha
10 - 29 cm	9,9	10,6	20,5	2,1	22,3	24,4	12,1	32,9	45,0	12,1
30 - 49 cm	0,2	7,7	7,9	0,1	22,6	22,8	0,3	30,4	30,7	37,4
50 in več cm	0,0	2,0	2,0	0,0	4,7	4,7	0,0	6,7	6,7	24,1
Skupaj	10,2	20,3	30,5	2,2	49,6	51,9	12,4	69,9	82,3	73,6

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oziroma zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova v %			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Raznomerni sestoji	9,45	100,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Hrast	4	0,0	0,0	25,0	0,0	75,0
Trdi listavci	4	0,0	0,0	25,0	25,0	50,0
Skupaj iglavci	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj listavci	8	0,0	0,0	25,0	12,5	62,5
Skupaj	8	0,0	0,0	25,0	12,5	62,5

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave deležev drevesnih vrst

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
2005	0,1	0,0	0,0	0,3	0,0	29,4	40,9	2,4	26,9	0,0
2015	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,0	46,4	4,5	27,1	0,0
2025	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	38,4	27,2	8,2	24,9	0,0

Obrazec E3: Povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva**Zasebni gozdovi****Preglednica/KG: Gozdni fondi po kategorijah gozdov**

Kategorije gozdov	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Možni posek			
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	% od lesne zaloge			% od P
Večnamenski gozdovi	10,05	186,1	207,1	393,2	6,61	4,15	10,76	23,7	15,5	19,4	70,8

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	0,45	4,5
Debeljak	6,02	59,9
Sestoj v obnovi	0,41	4,1
Raznomerni sestoji	3,17	31,5
Skupaj	10,05	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	23,0
Jelka	24,3
Bukev	27,0
Hrast	8,0
Plemeniti listavci	6,3
Trdi listavci	11,4
Iglavci	47,3
Listavci	52,7
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	4,6	16,8	23,2	28,5	26,9	47,3	186,1
Listavci	3,7	10,7	27,5	35,6	22,5	52,7	207,1
Skupaj	4,1	13,6	25,5	32,2	24,6	100,0	393,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP (m³)	% na LZ	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Iglavci	444	23,7											
Listavci	322	15,5											
Skupaj	766	19,4											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Nega mladja	ha	0,04	0,04											
Nega letvenjaka	ha	0,45	0,45											

Državni gozdovi**Preglednica/KG: Gozdni fondi po kategorijah gozdov**

Kategorije gozdov	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Prirastek (m³/ha)			Možni posek			
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	% od lesne zaloge			% od P
Večnamenski gozdovi	1.673,75	95,1	271,9	367,0	2,66	7,57	10,23	21,8	25,0	24,2	86,8
GPN, ukrepi niso dovoljeni	9,45	0,0	323,2	323,2	0,00	6,39	6,39	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	21,75	0,0	332,6	332,6	0,00	8,82	8,82	0,0	28,5	28,5	108,0
Skupaj vsi gozdovi	1.704,95	93,3	273,0	366,3	2,61	7,58	10,19	21,8	24,9	24,1	86,8

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	201,87	11,8
Drogovnjak	308,24	18,1
Debeljak	713,54	41,9
Sestoj v obnovi	285,29	16,7
Raznomerni sestoj	196,01	11,5
Skupaj	1.704,95	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	13,6
Jelka	10,7
Bor	0,5
Macesen	0,1
Ostali iglavci	0,6
Bukev	64,7
Hrast	1,2
Plemeniti listavci	8,0
Trdi listavci	0,6
Iglavci	25,5
Listavci	74,5
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	2,3	11,8	20,7	25,7	39,5	25,5	93,3
Listavci	7,3	13,4	26,6	33,1	19,6	74,5	273,0
Skupaj	6,0	13,0	25,1	31,2	24,7	100,0	366,3

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP (m³)	% na LZ	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Iglavci	34.687	21,8											
Listavci	116.037	24,9											
Skupaj	150.724	24,1											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Obžetev	ha	3,11	15,55											
Nega mladja	ha	25,67	25,67											
Nega gošče	ha	181,13	181,13											
Nega letvenjaka	ha	122,85	122,85											
Nega drogovnjaka	ha	149,15	149,15											
Naravni razvoj biotopov	m ³	26,93	26,93											

Vsi gozdovi enote so v revirju Brezova reber, zato za povzetek stanja in ukrepov na ravni revirja veljajo podatki za raven enote.

Povzetek stanja in ukrepov na ravni občin**Preglednica: Površina gozdov po občinah**

Občina	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Dolenjske Toplice	0,24	149,03	0,00	149,27
Mirna Peč	5,42	287,49	0,00	292,91
Žužemberk	4,39	1.251,09	0,00	1.255,48
Straža	0,00	17,34	0,00	17,34

Občina: Dolenjske Toplice – 157**Preglednica/LP: Površina občine po obliki lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	0,24	149,03	0,00	149,27
Delež (%)	0,2	99,8	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	3,6	19,7	20,6	22,9	33,2	7,4	24,1
Jelka	0,7	5,4	16,3	23,3	54,3	2,1	6,7
Macesen	4,4	26,7	25,9	16,5	26,5	3,3	10,9
Ostali iglavci	0,9	9,3	20,3	25,1	44,4	0,5	1,6
Bukev	5,4	11,9	26,1	34,9	21,7	69,6	226,0
Hrast	17,6	24,6	24,7	21,7	11,4	3,5	11,3
Plemeniti listavci	5,8	12,6	27,9	34,9	18,8	9,9	32,3
Trdi listavci	20,8	27,7	24,0	17,5	10,0	3,7	12,0
Mehki listavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	3,2	18,8	21,3	21,4	35,3	13,3	43,3
Listavci	6,6	13,2	26,2	33,5	20,5	86,7	281,6
Skupaj	6,1	13,9	25,5	32,1	22,4	100,0	324,9

Preglednica/PR1: Letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,12	0,39	0,30	0,21	0,21	14,9	1,23
Listavci	1,58	1,49	1,82	1,60	0,56	85,1	7,05
Skupaj	1,70	1,88	2,12	1,81	0,77	100,0	8,28

Preglednica/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradba sestojev ter podmladka

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovja	25,06	16,8	-	-	-	-	-	-
Drogovnjaki	30,78	20,6	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljaki	55,95	37,5	8,41	15,0	76,2	23,8	0,0	0,0
Sestoji v obnovi	37,48	25,1	26,38	70,4	15,5	84,5	0,0	0,0
Skupaj	149,27	100,0	34,79	23,3	-	-	-	-

Preglednica/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka					Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek oslabelega drevja in sanitarni posek			
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralne					
Iglavci	m³	814	907	0	0	0	1.721	26,6	93,8
	%	47,3	52,7	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m³	3.780	10.130	0	0	0	13.910	33,1	132,2
	%	27,2	72,8	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	4.594	11.037	0	0	0	15.631	32,2	126,5
	%	29,4	70,6	0,0	0,0	0,0	100,0		

Preglednica/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Nega gošče	ha	0,00	22,40	0,00	22,40
Nega letvenjaka	ha	0,00	12,28	0,00	12,28
Nega drogovnjaka	ha	0,00	5,86	0,00	5,86
Naravni razvoj biotopov	ha	0,00	10,53	0,00	10,53

Občina: Mirna Peč – 170**Preglednica/LP: Površina občine po obliki lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	5,42	287,49	0,00	292,91
Delež (%)	1,9	98,1	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	2,4	15,7	20,3	25,2	36,4	18,5	63,2
Jelka	3,7	15,6	22,4	27,3	31,0	4,0	13,9
Bor	8,9	46,6	32,7	5,9	5,9	0,1	0,3
Ostali iglavci	0,7	9,1	20,3	25,4	44,5	0,5	1,5
Bukev	6,7	13,8	27,3	32,5	19,7	69,6	237,9
Hrast	4,3	10,9	24,9	36,2	23,7	0,7	2,6
Plemeniti listavci	6,7	13,1	26,1	33,1	21,0	5,7	19,4
Trdi listavci	4,9	10,1	22,9	36,9	25,2	0,9	3,1
Iglavci	2,6	15,6	20,7	25,5	35,6	23,1	78,9
Listavci	6,7	13,7	27,2	32,5	19,9	76,9	263,0
Skupaj	5,8	14,1	25,7	30,9	23,5	100,0	341,9

Preglednica/PR1: Letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,25	0,68	0,55	0,47	0,39	24,8	2,34
Listavci	1,67	1,56	1,85	1,50	0,54	75,2	7,12
Skupaj	1,92	2,24	2,40	1,97	0,93	100,0	9,46

Preglednica/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradba sestojev ter podmladka

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovja	20,31	6,9						
Drogovnjaki	59,52	20,3	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljaki	165,08	56,4	23,87	14,5	9,8	90,2	0,0	0,0
Sestoji v obnovi	43,21	14,8	28,74	66,5	95,2	4,8	0,0	0,0
Raznomerni sestoji	4,79	1,6	2,59	54,1	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj	292,91	100,0	55,20	18,8	-	-	-	-

Preglednica/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka					Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek oslabelega drevja in sanitarni posek			
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralne					
Iglavci	m³	3.223	3.028	0	0	0	6.251	27,1	91,1
	%	51,6	48,4	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m³	10.257	8.394	0	0	0	18.651	24,2	89,5
	%	55,0	45,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	13.480	11.422	0	0	0	24.902	24,9	89,9
	%	54,1	45,9	0,0	0,0	0,0	100,0		

Preglednica/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Nega mladja	ha	0,04	4,60	0,00	4,64
Nega gošče	ha	0,00	19,09	0,00	19,09
Nega letvenjaka	ha	0,45	21,69	0,00	22,14
Nega drogovnjaka	ha	0,00	36,30	0,00	36,30

Občina: Žužemberk – 193**Preglednica/LP: Površina občine po obliki lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	4,39	1.251,09	0,00	1.255,48
Delež (%)	0,3	99,7	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	2,5	12,8	20,5	23,9	40,3	13,3	50,2
Jelka	2,0	9,3	21,3	28,3	39,1	13,2	49,6
Bor	0,6	9,2	20,5	25,3	44,4	0,3	1,1
Macesen	1,8	9,9	17,7	20,5	50,1	0,1	0,5
Ostali iglavci	0,2	3,1	13,2	27,5	56,0	0,7	2,7
Bukev	7,4	13,2	26,5	33,4	19,5	63,2	238,2
Hrast	1,9	8,0	23,0	34,8	32,3	0,8	3,2
Plemeniti listavci	8,6	14,5	26,8	32,1	18,0	8,3	31,2
Trdi listavci	12,6	20,0	24,1	25,7	17,6	0,1	0,4
Mehki listavci	33,3	44,5	22,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	2,2	10,8	20,7	26,1	40,2	27,6	104,1
Listavci	7,4	13,3	26,5	33,3	19,5	72,4	273,0
Skupaj	6,0	12,6	24,9	31,3	25,2	100,0	377,1

Preglednica/PR1: Letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,27	0,63	0,74	0,65	0,60	27,2	2,89
Listavci	2,14	1,63	1,86	1,56	0,53	72,8	7,72
Skupaj	2,41	2,26	2,60	2,21	1,13	100,0	10,61

Preglednica/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradba sestojev ter podmladka

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovja	156,95	12,5						
Drogovnjaki	215,32	17,2	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljaki	493,26	39,3	111,84	22,7	69,8	30,2	0,0	0,0
Sestoji v obnovi	205,01	16,3	135,38	66,0	52,0	48,0	0,0	0,0
Raznomerni sestoji	184,94	14,7	22,48	12,2	78,8	21,2	0,0	0,0
Skupaj	1.255,48	100,0	269,70	21,5	-	-	-	-

Preglednica/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka					Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek oslabelega drevja in sanitarni posek			
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralne					
Iglavci	m³	21.090	5.951	0	0	0	27.041	20,7	74,5
	%	78,0	22,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m³	38.114	45.608	0	0	0	83.722	24,4	86,4
	%	45,5	54,5	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	59.204	51.559	0	0	0	110.763	23,4	83,2
	%	53,5	46,5	0,0	0,0	0,0	100,0		

Preglednica/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Obžetev	ha	0,00	15,55	0,00	15,55
Nega mladja	ha	0,00	21,07	0,00	21,07
Nega gošče	ha	0,00	139,64	0,00	139,64
Nega letvenjaka	ha	0,00	88,88	0,00	88,88
Nega drogovnjaka	ha	0,00	106,99	0,00	106,99
Naravni razvoj biotopov	ha	0,00	16,40	0,00	16,40

Občina: Straža – 203**Preglednica/LP: Površina občine po obliki lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	0,00	17,34	0,00	17,34
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	2,8	6,0	21,9	16,5	52,8	8,7	32,0
Jelka	0,0	1,7	12,8	21,3	64,2	1,9	7,2
Macesen	7,1	7,1	21,3	14,2	50,3	0,7	2,5
Bukev	7,4	13,7	29,2	34,3	15,4	46,3	170,9
Hrast	9,1	17,3	23,5	27,9	22,2	21,1	77,6
Plemeniti listavci	12,4	16,8	27,2	29,3	14,3	8,1	29,8
Trdi listavci	9,3	17,2	23,4	27,8	22,3	13,2	48,9
Iglavci	2,6	5,4	20,3	17,2	54,5	11,3	41,7
Listavci	8,6	15,4	26,8	31,3	17,9	88,7	327,2
Skupaj	7,9	14,2	26,0	29,8	22,1	100,0	368,9

Preglednica/PR1: Letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,11	0,15	0,36	0,20	0,31	12,4	1,13
Listavci	2,22	1,76	1,92	1,55	0,51	87,6	7,96
Skupaj	2,33	1,91	2,28	1,75	0,82	100,0	9,09

Preglednica/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradba sestojev ter podmladka

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Drogovnjaki	2,62	15,1	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljaki	5,27	30,4	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerni sestoji	9,45	54,5	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	17,34	100,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka					Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek oslabelega drevja in sanitarni posek			
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralne					
Iglavci	m³	118	0	0	0	0	118	16,3	60,4
	%	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m³	76	0	0	0	0	76	1,3	5,5
	%	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	194	0	0	0	0	194	3,0	12,3
	%	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		

Preglednica/NGDL: Načrtovanih gojitvenih in varstvenih dela ni

12.2 Priloga 2: Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (npr.: V 2-3=25)

12.3 Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
09001A	36	37	36	39	37	37	36	36
09001B	36	37	35	39	36	37	36	36
09001C	36	37	36	39	36	37	36	36
09001D	36	37	36	39	36	37	35	35
09001E	36	37	38	39	37	37	36	36
09001F	36	37	35	39	34	37	35	35
09002A	36	37	36	39	37	37	34	36
09002B	36	37	36	39	36	37	34	35
09002C	36	37	38	39	35	37	34	34
09003A	36	37	37	39	36	37	35	36
09003B	36	37	37	39	37	37	35	36
09003C	36	37	37	39	37	37	35	36
09003D	36	37	35	39	36	37	35	35
09003E	36	37	36	39	36	37	34	35
09003F	36	37	36	39	36	37	36	36
09004A	36	37	37	39	37	37	34	35
09004B	36	37	37	39	36	37	35	36
09004C	36	37	38	39	35	37	34	35
09004D	36	37	37	39	36	37	34	36
09005A	36	37	36	39	37	37	34	35
09005B	36	37	38	39	35	37	34	35
09005C	36	37	36	39	35	37	34	35
09006A	36	37	36	39	36	37	34	35
09006B	36	37	38	39	36	37	34	35
09006C	36	37	37	39	36	37	34	36
09006D	36	37	36	39	36	37	34	35
09007A	36	37	34	39	37	37	35	36
09007B	36	37	36	39	37	37	37	37
09007C	36	37	37	39	36	37	33	36
09008A	36	37	38	39	36	37	33	35
09008B	36	37	37	39	37	37	34	37
09009A	36	37	37	39	37	37	34	37
09009B	36	37	37	39	35	37	33	35
09009C	36	37	37	39	36	37	34	35
09009D	36	37	38	39	37	37	34	35
09010A	36	37	36	39	36	37	34	35
09010B	36	37	37	39	36	37	34	35
09010C	36	37	37	39	36	37	33	35
09011A	36	37	36	39	36	37	34	35
09011B	36	37	37	39	37	37	35	36
09011C	36	37	37	39	37	37	35	37
09011D	36	37	38	39	36	37	34	35
09012A	36	37	37	39	36	37	34	35
09012B	36	37	37	39	36	37	33	35
09012C	36	37	36	39	36	37	34	36
09012D	36	37	37	39	36	37	34	35
09012E	36	37	36	39	37	37	35	36
09013A	36	37	36	39	36	37	33	35
09013B	36	37	39	39	37	37	35	36
09013C	36	37	38	39	38	37	36	38
09013D	36	37	40	39	36	37	35	36
09014A	36	37	39	39	37	37	35	36
09014B	36	37	37	39	36	37	34	35
09014C	36	37	36	39	36	37	33	34
09014D	36	37	36	39	38	37	35	36
09014E	36	37	36	39	37	37	35	36
09015A	36	37	37	39	36	37	34	35
09015B	36	37	38	39	36	37	33	35
09015C	36	37	36	39	37	37	34	35
09015D	36	37	36	39	36	37	34	34
09016A	36	37	36	39	37	37	34	35
09016B	36	37	37	39	37	37	34	35
09016C	36	37	36	39	37	37	34	35
09016D	36	37	37	39	37	37	34	35
09017A	36	37	37	39	37	37	34	35
09017B	36	37	38	39	37	37	33	35
09017C	36	37	38	39	36	37	34	35
09018A	36	37	35	39	37	37	33	36

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
09018B	36	37	36	39	37	37	33	35
09018C	36	37	38	39	37	37	34	35
09018D	36	37	38	39	37	37	34	35
09019A	36	37	36	39	37	37	34	35
09019B	36	37	38	39	37	37	33	34
09019C	36	37	37	39	37	37	34	35
09019D	36	37	37	39	37	37	33	34
09020A	36	37	36	39	37	37	33	34
09020B	36	37	36	39	37	37	33	34
09020C	36	37	37	39	36	37	34	35
09020D	36	37	37	39	37	37	34	35
09020E	36	37	36	39	36	37	33	34
09020F	36	37	36	39	36	37	33	34
09021A	36	37	37	39	37	37	34	35
09021B	36	37	35	39	35	37	34	34
09021C	36	37	37	39	36	37	35	36
09022A	36	37	36	39	37	37	33	34
09022B	36	37	36	39	36	37	33	34
09022C	36	37	36	39	36	37	33	33
09023A	36	37	37	39	37	37	34	35
09023B	36	37	37	39	37	37	33	35
09023C	36	37	37	39	37	37	34	35
09024A	36	37	36	39	36	37	34	35
09024B	36	37	36	39	36	37	33	34
09024C	36	37	37	39	36	37	33	33
09024D	36	37	36	39	35	37	32	33
09025A	36	37	37	39	36	37	32	34
09025B	36	37	37	39	36	37	33	35
09025C	36	37	36	39	36	37	34	35
09026A	36	37	37	39	37	37	34	35
09026B	36	37	38	39	36	37	34	34
09026C	36	37	38	39	36	37	33	33
09027A	36	37	35	39	36	37	33	34
09027B	36	37	37	39	34	37	34	33
09027C	33	32	32	33	33	32	33	33
09027D	36	37	34	39	34	37	33	34
09027E	36	37	34	39	34	37	34	33
09028A	36	37	38	39	35	37	33	34
09028B	36	37	38	39	36	37	33	34
09028C	36	37	38	39	36	37	34	35
09028D	36	37	36	39	36	37	34	35
09028E	33	32	32	33	33	32	33	33
09028F	36	37	34	39	34	37	32	32

12.4 Priloga 3: Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

RGR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
050	SM	124	0,128 1	0,083 6	0,060 1	0,045 9	0,036 5	0,030 0	0,025 2	0,021 5	0,018 8	0,016 5	0,014 6	0,013 1	0,011 8	0,010 7
	JE	216	0,221 4	0,125 5	0,080 8	0,056 4	0,041 6	0,031 9	0,025 3	0,020 5	0,017 1	0,014 4	0,012 3	0,010 6	0,009 2	0,008 1
	OI	309	0,048 8	0,044 0	0,039 0	0,034 3	0,030 1	0,026 2	0,022 7	0,019 6	0,016 8	0,014 5	0,012 5	0,010 9	0,009 6	0,008 8
	BU	425	0,114 5	0,072 6	0,051 0	0,038 2	0,029 9	0,024 2	0,020 1	0,017 0	0,014 6	0,012 7	0,011 2	0,010 0	0,008 9	0,008 1
	HR	518	0,040 7	0,031 8	0,024 4	0,019 2	0,015 9	0,014 0	0,013 1	0,012 8	0,012 6	0,012 4	0,011 5	0,009 5	0,006 2	0,001 0
	PL	621	0,173 9	0,078 7	0,042 5	0,025 7	0,016 8	0,011 7	0,008 4	0,006 3	0,004 9	0,003 8	0,003 0	0,002 5	0,002 1	0,001 7
	TL	721	0,066 0	0,035 5	0,024 7	0,019 1	0,015 7	0,013 3	0,011 5	0,010 3	0,009 3	0,008 4	0,007 8	0,007 2	0,006 7	0,006 2
	ML	809	0,110 9	0,053 0	0,030 5	0,020 7	0,015 3	0,011 9	0,009 6	0,008 0	0,006 8	0,005 9	0,005 2	0,004 6	0,004 1	0,003 8
070	SM	125	0,124 6	0,099 6	0,079 6	0,063 6	0,050 9	0,040 7	0,032 5	0,026 0	0,020 8	0,016 6	0,013 3	0,010 7	0,008 5	0,006 8
	JE	217	0,073 8	0,055 3	0,044 2	0,036 8	0,031 6	0,027 6	0,024 5	0,022 0	0,020 1	0,018 4	0,017 0	0,015 7	0,014 7	0,013 8
	OI	309	0,048 8	0,044 0	0,039 0	0,034 3	0,030 1	0,026 2	0,022 7	0,019 6	0,016 8	0,014 5	0,012 5	0,010 9	0,009 6	0,008 8
	BU	426	0,143 9	0,084 1	0,055 4	0,039 4	0,029 5	0,023 0	0,018 5	0,015 2	0,012 7	0,010 8	0,009 3	0,008 1	0,007 1	0,006 3
	HR	518	0,040 7	0,031 8	0,024 4	0,019 2	0,015 9	0,014 0	0,013 1	0,012 8	0,012 6	0,012 4	0,011 5	0,009 5	0,006 2	0,001 0
	PL	622	0,112 2	0,067 8	0,045 9	0,033 3	0,025 5	0,020 1	0,016 4	0,013 6	0,011 5	0,009 9	0,008 6	0,007 5	0,006 7	0,006 0
	TL	721	0,066 0	0,035 5	0,024 7	0,019 1	0,015 7	0,013 3	0,011 5	0,010 3	0,009 3	0,008 4	0,007 8	0,007 2	0,006 7	0,006 2
	ML	809	0,110 9	0,053 0	0,030 5	0,020 7	0,015 3	0,011 9	0,009 6	0,008 0	0,006 8	0,005 9	0,005 2	0,004 6	0,004 1	0,003 8
200	SM	124	0,128 1	0,083 6	0,060 1	0,045 9	0,036 5	0,030 0	0,025 2	0,021 5	0,018 8	0,016 5	0,014 6	0,013 1	0,011 8	0,010 7
	JE	216	0,221 4	0,125 5	0,080 8	0,056 4	0,041 6	0,031 9	0,025 3	0,020 5	0,017 1	0,014 4	0,012 3	0,010 6	0,009 2	0,008 1
	OI	309	0,048 8	0,044 0	0,039 0	0,034 3	0,030 1	0,026 2	0,022 7	0,019 6	0,016 8	0,014 5	0,012 5	0,010 9	0,009 6	0,008 8
	BU	425	0,114 5	0,072 6	0,051 0	0,038 2	0,029 9	0,024 2	0,020 1	0,017 0	0,014 6	0,012 7	0,011 2	0,010 0	0,008 9	0,008 1
	HR	518	0,040 7	0,031 8	0,024 4	0,019 2	0,015 9	0,014 0	0,013 1	0,012 8	0,012 6	0,012 4	0,011 5	0,009 5	0,006 2	0,001 0
	PL	621	0,173 9	0,078 7	0,042 5	0,025 7	0,016 8	0,011 7	0,008 4	0,006 3	0,004 9	0,003 8	0,003 0	0,002 5	0,002 1	0,001 7
	TL	721	0,066 0	0,035 5	0,024 7	0,019 1	0,015 7	0,013 3	0,011 5	0,010 3	0,009 3	0,008 4	0,007 8	0,007 2	0,006 7	0,006 2
	ML	809	0,110 9	0,053 0	0,030 5	0,020 7	0,015 3	0,011 9	0,009 6	0,008 0	0,006 8	0,005 9	0,005 2	0,004 6	0,004 1	0,003 8
2100	SM	124	0,128 1	0,083 6	0,060 1	0,045 9	0,036 5	0,030 0	0,025 2	0,021 5	0,018 8	0,016 5	0,014 6	0,013 1	0,011 8	0,010 7
	JE	216	0,221 4	0,125 5	0,080 8	0,056 4	0,041 6	0,031 9	0,025 3	0,020 5	0,017 1	0,014 4	0,012 3	0,010 6	0,009 2	0,008 1
	OI	309	0,048 8	0,044 0	0,039 0	0,034 3	0,030 1	0,026 2	0,022 7	0,019 6	0,016 8	0,014 5	0,012 5	0,010 9	0,009 6	0,008 8
	BU	425	0,114 5	0,072 6	0,051 0	0,038 2	0,029 9	0,024 2	0,020 1	0,017 0	0,014 6	0,012 7	0,011 2	0,010 0	0,008 9	0,008 1
	HR	518	0,040 7	0,031 8	0,024 4	0,019 2	0,015 9	0,014 0	0,013 1	0,012 8	0,012 6	0,012 4	0,011 5	0,009 5	0,006 2	0,001 0
	PL	621	0,173 9	0,078 7	0,042 5	0,025 7	0,016 8	0,011 7	0,008 4	0,006 3	0,004 9	0,003 8	0,003 0	0,002 5	0,002 1	0,001 7
	TL	721	0,066 0	0,035 5	0,024 7	0,019 1	0,015 7	0,013 3	0,011 5	0,010 3	0,009 3	0,008 4	0,007 8	0,007 2	0,006 7	0,006 2
	ML	809	0,110 9	0,053 0	0,030 5	0,020 7	0,015 3	0,011 9	0,009 6	0,008 0	0,006 8	0,005 9	0,005 2	0,004 6	0,004 1	0,003 8

12.5 Priloga 4: Dodatne naravovarstvene vsebine

Preglednica 94/KHT: Habitatni tipi vezani na gozdne površine enote

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotrajGGE	Ocena stanja na območju
(8310) Jame, ki niso odprte za javnost	<u>SI3000188 Ajdovska planota</u>	To so jame, vključno s pripadajočimi vodnimi telesi, ki niso odprte za javnost in so življenjski prostor specializiranih ali endemičnih vrst živali. Mednje sodijo različni nevretenčarji, zlasti hrošči, raki in mehkužci, ki imajo praviloma zelo omejeno razširjenost. Jame so prezimovališče in kotišče številnih netopirjev ter življenjski prostor človeške ribice. V Sloveniji jih najdemo v dinarskem svetu. Ogrožajo jih onesnaževanje voda, množičen obisk turistov (osvetlitev, hrup) in ponekod odlaganje odpadkov.	2.353 ha	1.361 ha	ugodno
(91K0) Ilirski bukovi gozdovi (Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion))	<u>SI3000188 Ajdovska planota</u>	Ilirski bukovi gozdovi rastejo na karbonatni podlagi na nadmorski višini 600-1400 m. Sestavlja jih več različnih združb (dinarski podgorski bukovi gozdovi, bukovi gozdovi z jelko, visokogorski bukovi gozdovi), zanje je značilna večja vrstna pestrost kot za ostale bukove gozdove. V Sloveniji so najbolje ohranjeni v dinarskem svetu, pojavljajo pa se tudi v Alpah in ponekod v vzhodni Sloveniji (Orlica, Bohor, Kum, Boč, Donačka gora). V preteklosti jih je ponekod ogrožalo panjevsko gospodarjenje, steljarjenje in gozdna paša, sedaj pa mestoma pospeševanje smreke in otežkočeno pomlajevanje zaradi objedanja.	1.794 ha	1.128 ha	ugodno

Preglednica 95/KVP: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine enote

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotrajGGE	Ocena stanja na območju
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*	<u>SI3000188 Ajdovska planota</u>	Sprednji del telesa in sprednja krila so črne barve, z zelenim kovinskim sijajem in značilnim črtastim vzorcem od svetlo rumene (na notranji strani) do umazano bele barve (na zunanji strani). Zadnja krila in zadek so cinober rdeče barve, krila s tremi večjimi črnimi lisami, zadek pa z malimi črnimi pikami. Samice se ne razlikujejo od samcev, so le za spoznanje večje in imajo debelejši zadek. Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. Mlade gosence se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrasti, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebki hranijo, ponoči pa pariyo. Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.	228 ha	94 ha	ugodno
rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>)*	<u>SI3000188 Ajdovska planota</u>	Poleg severnega medveda je rjavi medved največja danes živeča zver. Njegovo močno telo meri v dolžino 150-250 cm, rep ima kratek. Največji samci tehtajo pri nas več kot 200 kg, samice pa so občutno manjše. Je samotarska žival, ki lahko živi tudi do 35 let. Pri nas živi v bukovo-jelovih gozdovih dinarskega visokega krasa. Prehrana: pretežno (90%) rastlinojed (plodovi bukve, hrasa, kostanja, leske, oreha, dreva, jerebke, maline, jagode, borovnice, robide, hruške, jabolka, slive,..., trava, gobe,...), mravlje, mrhovina, mladiči rastlinojedov ipd. Zaradi velikosti telesa in pretežno rastlinske prehrane, ki ni energetsko bogata, mora medved pojesti veliko količino hrane, kar pomeni, da potrebuje veliko časa, da jo najde. Pri tem prehodi velike razdalje ter se seli. Zimo prespi, vendar to ni pravo zimsko spanje. Brlog, ki ne sme biti izpostavljen motnjam, je ključnega pomena za izbiro življenjskega prostora. To še posebej velja za samice, ki pozimi v njih kotijo mladiče. Pomembni so tudi mladi stadiji gozda, kjer uspevajo plodonosne vrste. Na izbiro življenjskega prostora močno vpliva človek.	1.610 ha	1.177 ha	ugodno

13 KARTNI IN PROSTORSKI DEL NAČRTA

Gozdnogospodarski načrti poleg splošnega dela skladno z Zakonom o gozdovih vsebujejo še prostorski del. Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo pa prostorski del nadalje opredeli kot kartni in prostorski del, ki se izdelata kot ločene priloge h gozdnogospodarskemu načrtu gozdnogospodarske enote.

Kartni del načrta

Kartni del vsebuje 12 kart, ki dopolnjujejo in prostorsko prikazujejo najpomembnejše lastnosti gozdnogospodarske enote in najpomembnejše usmeritve ter ukrepe.

1. Pregledna karta

Pregledna karta prikaže umestitev gozdov predmetne enote v območju in druge prostorske enote, kot so občine in katastrske občine. Podlaga karte je državna topografska karta s prikazanimi cestami in naselji. Prikazana je tudi površina gozdov, ločenih po lastništvu.

Karta omogoča uporabniku hiter splošen pregled nad umestitvijo gozdov v enoti in drugimi prostorskimi enotami.

V enoti je 1.715,00 ha gozdov, od tega 0,6 % zasebnih gozdov, 99,4 % državnih gozdov in 0,0 % gozdov lokalnih skupnosti. Enota leži v štirih občinah in sicer 1,0 % v Straži, 8,7 % v Dolenjskih Toplicah, 17,1 % v Mirni Peči in 73,2 % v Žužemberku. Podrobnejši podatki o površini gozdov glede na občine, katastrske občine in po oblikah lastništva so prikazani v Poglavlju 1.

2. Karta tipov drevesne sestave gozdov

Karta 2 prikazuje tipe drevesne sestave gozdov glede na razvojne faze oziroma tipe sestojev in poenostavljeno drevesno sestavo (iglavci, listavci). Ločeno so prikazani sestoji listavcev (delež listavcev višji od 75 %), pretežno listavcev (delež listavcev med 50 in 75 %), pretežno iglavcev (delež iglavcev med 50 in 75 %) in sestoji iglavcev (delež iglavcev višji od 75 %). Tipi drevesne sestave gozdov so določeni na podlagi terenskega opisa sestojev, zbrani pa so v sestojni karti. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

Podrobnejša razdelitev tipov drevesne sestave gozdov je opredeljena in prikazana v poglavju 3.5.

3. Karta gozdnih rastiščnih tipov

Karta 3 prikazuje površine gozdov po gozdnih rastiščnih tipih. Osnova za določitev gozdnih rastiščnih tipov je bil fitocenološki elaborat Gozdne združbe in rastiščnogojitveni tipi v gozdnogospodarski enoti Brezova reber (Zorn 1974) in Gozdni rastiščni tipi Slovenije (Bončina in sod., 2021). Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

Podrobni podatki o površini in deležu posameznih gozdnih rastiščnih tipov v enoti po skupinah so podani v poglavju 1.1.7 Vegetacijski oris GGE.

4. Karta kategorij gozdov

Karta 4 prikazuje površine gozdov po štirih kategorijah gozdov: večnamenski gozdovi, gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, gozdovi s posebnim namenom brez dovoljenih ukrepov (gozdni rezervati) in varovalni gozdovi. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

V enoti prevladujejo večnamenski gozdovi (98,2 %), 1,3 % je varovalnih gozdov in 0,5 % ha je gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni.

Podrobnejši podatki o kategorijah gozdov glede na lastništvo, rastiščne tipe in rastiščnogojitvene razrede so podani v poglavju 3.1.

5. Karta rastiščnogojitvenih razredov

Karta rastiščnogojitvenih razredov prikazuje površine po gozdnih odsekih iz podatkovne baze. Razredi se oblikujejo po skupinah gozdnih rastiščnih tipih in gospodarskih kategorijah gozdov. Oblikujejo se znotraj razredov območja, pri čemer so upoštevane tudi razvojne težnje v pogledu drevesne sestave in zgradbe gozdov, funkcije gozdov in stopnje njihove poudarjenosti ter način in intenzivnost gospodarjenja. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

Podrobnejši opisi značilnosti posameznih RGR so podani v poglavju 9.1.

6. Karta habitatov, biotopov in ogroženosti vrst

Na karti so prikazane vsebine s področja ohranjanja biotske raznovrstnosti, pridobljene v postopku vgrajevanja naravovarstvenih smernic s strani ZRSVN. Namen karte je prikazati območja gozdov, na katera se nanašajo Konkretne usmeritve s pripadajočimi upravljavskimi conami, navedene v poglavju 6.2.3.

Na karti so prikazana Ekološko pomembna območja, območja Natura 2000, naravne vrednote in zavarovana območja.

Preglednica K6: Prikaz območij pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti

Območja	Površina v ha
Celotni gozdni prostor	1.738,62
Natura 2000	1.353,89
EPO	1.496,48
Naravne vrednote	64,55
Zavarovana območja	0,00

Navezava na karto v besedilu: Poglavje 6.2.3. Usmeritve za krepitev in usklajitev funkcij gozdov, pod Usmeritve za funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti se smiselno doda besedilo: Prikaz območij gozdov, na katere se nanašajo konkretne usmeritve, je v merilu 1:25.000 prikazan v kartnem delu načrta (Karta št. 6).

7. Karta funkcij gozdov

Karta funkcij gozdov prikazuje območja s poudarjenimi ekološkimi, socialnimi in proizvodnimi funkcijami gozdov. Funkcije gozdov so prikazane ploskovno, linijsko in točkovno. Funkcije gozdov se kartira na podlagi tehničnih navodil, ki so del Navodil za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Karta funkcij gozdov v merilu 1:25.000 je podana kot priloga načrta v formatu pdf (interaktivni pdf).

Funkcije gozdov so bolj podrobno opredeljene v 2. poglavju - "Prikaz funkcij gozdov".

8. Karta ukrepov

Karta ukrepov prikazuje vrsto sečnje in jakost načrtovanega možnega poseka (izraženega v deležu od lesne zaloge sestoja), združeno po sestojih. Možni posek se določi ob terenskih meritvah (opisi sestojev), njegova jakost pa je odvisna od stanja sestoja ter usmeritev na ravni razreda. Možni posek ni določen v rezervatu (9,45 ha), v ekocelicah (26,93 ha), v že negovanih sestojih (239,30 ha) in v mladovjih (202,32 ha). Te površine na Karti 8 niso prikazane.

Največ površin (533,64 ha) ima jakost ukrepanja nad 25 %. Najpogostejša vrsta sečnje je redčenje na površini 855,29 ha. V skupini poseka redčenja je najpogostejša jakost poseka od 16 do 20 %. Pomladitveni posek ima najpogostejši delež ukrepanja nad 25 %.

Preglednica K8: Površina gozdov glede na vrsto in jakost možnega poseka (v ha)

Vrsta poseka	Delež možnega poseka od LZ (v ha)				
	1-10 %	11-15 %	16-20 %	21-25 %	nad 25 %
101 - redčenja	0,00	83,79	336,43	252,07	180,50
102 - pomladitveni posek	0,00	0,00	18,65	13,12	353,14
Skupaj	0,00	83,79	355,08	265,19	533,64

Možni posek je podrobneje opredeljen v poglavju 6.3.1.

9. Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del

Karta 9 prikazuje območja načrtovanih gojitvenih oz. varstvenih del, združena v tri sklope: obnova, nega in varstvo. Gojitvena oz. varstvena dela se načrtujejo na ravni sestoja; na karti 9 so prikazana na ravni celega sestoja, čeprav so dejansko dela načrtovana samo v delu sestoja. V enoti skupna površina območij obnove znaša 0,00 ha, nege 494,84 ha in varstva 20 dni.

Podrobneje so načrtovana gojitvena in varstvena dela opredeljena v poglavju 6.3.2.

10. Karta območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek

Na karti 10 so prikazana območja, kjer posamična izbira drevja za posek ni obvezna. To so manj donosni gozdovi na rastiščih z manjšo proizvodnjo sposobnostjo, panjevc, grmišča, pionirski gozdovi, v kolikor obsegajo večje zaokrožene celote, kjer ti gozdovi predstavljajo prevladujoč delež. Na teh območjih revirni gozdar ne označi vsakega drevesa za posek, kljub temu pa je za posek potrebna odločba.

V enoti teh območij ni.

11. Karta cestnega omrežja ter površin potencialno najugodnejših načinov spravila

Karta 11 vsebuje najprimernejše oblike oziroma tehnologije in omejitve glede pridobivanja gozdnih lesnih proizvodov. Karta prikazuje vse gozdne prometnice in druge prometnice, ki se lahko uporabljajo za pridobivanje gozdnih lesnih sortimentov. Prevladujoč način spravila se določi na ravni odseka, kjer niso upoštevani vsi terenski pogoji, ki vplivajo na izbiro načina spravila. Natančnejše tehnološke karte so del gozdnogojitvenih načrtov, ki niso sestavni del načrta enote.

Več o odprtosti gozdov in načinu spravila je opisano v poglavju 1.3.

12. Karta požarne ogroženosti gozdov

Karta 12 prikazuje gozdove glede na različno stopnjo požarne ogroženosti. Požarna ogroženost je določena na ravni odseka. Metodologija določitve požarno ogroženih kategorij je opisana v GGN GGO Novo mesto 2021-2030 v Poglavju 9. Površine kategorij požarno ogroženih gozdov so opisane v poglavju 1.6.

Požarna ogroženost je določena po štirih stopnjah ogroženosti: 1 - zelo velika ogroženost; 2 - velika ogroženost; 3 - srednja ogroženost; 4 - majhna ogroženost.

Prostorski del načrta

Prostorski del načrta je povzetek vsebin gozdnogospodarskega načrta GGE in je namenjen kot pripomoček pri usklajevanju različnih interesov v gozdnem prostoru in presojanju poseganja v gozdni prostor. Sestavljen je iz preglednic, kratkega komentarja in kart, ki so priložene kot priloga GGN GGE.

1. Stanje in razvoj gozdnih površin

Na karti št. 1 so v merilu 1 : 25.000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novodoločene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju, ki niso določena kot gozd, in površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Preglednica: Stanje in razvoj gozdnih površin

	Površina v ha	Indeks v %
Pretekli gozdnogospodarski načrt	1.725,69	100,0
Novo določene gozdne površine	1,45	0,1
Novo izločene površine	10,70	0,6
Izkrčene površine v preteklem obdobju	1,44	0,1
Skupna površina gozda novega načrta	1.715,00	99,4
Površine v zaraščanju	0,31	0,0
Druga gozdna zemljišča	12,40	0,7

Razlogi za novo določene in novo izločene površine se nahajajo v prilagoditvi meje enote novemu zemljiško katastrskemu načrtu, v različni kakovosti zarisa gozdne maske (novejše in kakovostnejše podlage), predvsem pa v izločitvi javnih cest. Izkrčene površine so nastale pri širitvi daljnovoda in kamnoloma Soteska ter pri rekonstrukciji občinske ceste Brezova Reber – Prečna.

2. Večfunkcionalna območja

Na dveh kartah v merilu 1 : 25.000 so prikazana območja gozdov, kjer se pojavljata hkrati vsaj po ena ekološka in socialna funkcija, ki zaradi svoje poudarjenosti vplivata na gospodarjenje z gozdovi.

Na karti št. 2a z naslovom "Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje" so izrisana območja, kjer so na isti površini navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, higiensko-zdravstvena, raziskovalna, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Takšnih površin je v enoti 62,34 ha.

Na karti št. 2b z naslovom "Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda" so izrisana območja, kjer so na isti površini navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolje obremenjujoče socialne funkcije (rekreacijska, turistična, poučna in obrambna funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

Preglednica: Pregled površin večfunkcionalnih območij

Območje	Površina (ha)	Delež od gozdnega prostora (%)
1. območje (E1&K1)	0,00	0,0
2. območje (E1&K2)	0,00	0,0
3. območje (E2&K1)	6,59	0,4
4. območje (E2&K2)	12,96	0,7
Skupaj	19,55	1,1

1. območje – s 1. stopnjo poudarjenosti sta navzoči vsaj ena ekološka in vsaj ena okolje obremenjujoča socialna funkcija,

2. območje – z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo 2. stopnje poudarjenosti,

3. območje – z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno ekološko funkcijo 2. stopnje poudarjenosti,

4. območje - z navzočo vsaj eno ekološko in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo na ravni 2. stopnje poudarjenosti.

3. Intenzivnost gospodarjenja

Na karti št. 3 je v merilu 1 : 25.000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 46. členom Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo.

Intenzivnost gospodarjenja je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50 %) in realiziran (50 %) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50 %) in realiziranih (50 %) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

- zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9,
- velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9,
- srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6,
- majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3,
- gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica: Pregled površin intenzivnosti gospodarjenja

Intenzivnost	Površina (ha)	Delež (%)
Zelo velika intenzivnost	799,25	46,6
Velika intenzivnost	577,92	33,7
Srednja intenzivnost	261,92	15,3
Majhna intenzivnost	66,46	3,9
Gozdovi brez načrtovanih ukrepov	9,45	0,5
Skupaj	1.715,00	100,0

V enoti prevladujejo odseki z zelo veliko, veliko in srednjo intenzivnostjo gospodarjenja, saj skoraj celotno površino pokrivajo visoko produktivni gospodarski gozdovi. Odsekov z majhno intenzivnostjo in brez načrtovanih ukrepov je manj kot pet odstotkov.

4 Gozdovi s posebnim namenom in varovalni gozdovi

Na karti št. 4 je v merilu 1 : 25.000 predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, ter varovane površine (varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom, kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno – režimi ne dopuščajo izkoriščanja gozdnih proizvodov) skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 01/13, 39/15 in 191/20) in 44. členom Zakona o gozdovih. To so gozdovi rezervata Brezova reber in varovalni gozd v odseku 28e nad peskokopom Soteska.

Preglednica: Površina gospodarskih kategorij gozdov in njihov delež v enoti

Kategorija	Površina v ha	Delež v %
Gozdovi s posebnim namenom, ukrepi niso dovoljeni	9,45	0,6
Varovalni gozdovi	21,75	1,3
Večnamenski gozdovi	1.683,80	98,1

5 Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja

Gozdov za sanacijo v enoti nismo opredelili.

6 Območja gozdov pomembna za ohranitev prosto živečih živali in biotske raznovrstnosti

Karta št. 6a v merilu 1 : 25.000 je namenjena prikazu območij grmišč, zimovališč, mirnih con, pasišč in koridorjev.

Preglednica: Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Območje	Površina v ha	Delež v %
Celotni gozdni prostor	1.738,62	100,0
Pasišča	5,94	0,3
Koridorji	3,21	0,2
Skupaj	9,15	

Mirnih con, zimovališč in grmišč v enoti ni.

Na karti 6b so v merilu 1 : 25.000 prikazana območja, ki so po predpisih o ohranjanju narave pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

Preglednica: Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

Območje	Površina v ha	Delež v %
Celotni gozdni prostor	1.738,62	100,0
Natura 2000	1.353,89	77,9
EPO	1.496,48	86,1
Naravne vrednote	64,55	3,7
Zavarovana območja	0,00	0,0

Površine in deleži so prikazani za celoten gozdni prostor.

Območja Natura 2000: POO Ajdovska planota.

Ekološko pomembna območja: EPO Ajdovska planota in EPO Temenica.

Naravne vrednote: Bič, Globodolsko polje in rezervat Brezova Reber.

Zavarovana območja: Mala Prepadna, Velika Prepadna, Velika Strašca (vse so točkovne).

7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Na karti št. 7 so v merilu 1 : 25.000 za zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda prikazana ogrožena območja zaradi:

1. poplav (poplavna območja: integralna karta poplavne nevarnosti, integralne karte razredov poplavne nevarnosti, opozorilne karte poplav, poplavni dogodki),
2. erozije celinskih voda in morja (potencialna erozijska območja: opozorilna karta erozije),
3. zemeljskih ali hribinskih plazov (plazljiva območja: karta verjetnosti pojavljanja plazov),
4. snežnih plazov (plazovita območja: karta lavinske nevarnosti).

Potencialna erozijska območja so opredeljena na podlagi Opozorilne karte erozijskih območij v merilu 1 : 250.000.

Prikazana so tudi varovana območja, in sicer hidrografija (os vodotoka) ter vodovarstvena območja državnega in občinskega pomena.

Preglednica: Varstvena in ogrožena območja gozdov po predpisih o vodah

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Plazljiva območja iz NUV1		
1 - Ni verjetnosti pojavljanja plazov	408,20	23,8
2 - Zelo majhna verjetnost pojavljanja plazov	761,67	44,4
3 - Majhna verjetnost pojavljanja plazov	564,53	32,9
4 - Srednja verjetnost pojavljanja plazov	7,80	0,5
5 - Velika verjetnost pojavljanja plazov	5,23	0,3
Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov		
Zanemarljiva stopnja verjetnosti pojavljanja	6,58	0,4
Zelo majhna stopnja verjetnosti pojavljanja	69,49	4,1
Majhna stopnja verjetnosti pojavljanja	115,74	6,7
Srednja stopnja verjetnosti pojavljanja	23,17	1,4
Velika stopnja verjetnosti pojavljanja	6,37	0,4
Zelo velika stopnja verjetnosti pojavljanja	0,03	0,0
Potencialna erozijska območja		
Običajni zaščitni ukrepi	2,19	0,1
Celotna površina GGE	1.715,00	100,0

8 Območja gozdov, kjer obstajajo omejitve pri krčitvah gozdov

Na karti št. 8 so v merilu 1 : 25.000 prikazana območja gozdov, kjer je krčenje prepovedano skladno s pravno podlago, s katero so razglašeni. To so območja gozdnih rezervatov, varovalnih gozdov, ter (pri)mestnih gozdov, kjer je gozd objekt razglasitve.

V enoti je 9,45 ha rezervata in 21,75 ha varovalnega gozda, kjer krčenje gozda ni dopustno.

V ostalih 1.683,80 ha strnjenih gozdov ali gozdov z vsaj eno izmed ekoloških funkcij na 1. stopnji poudarjenosti, krčenje gozda praviloma ni dopustno.

9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami in gozdnimi vlakami, so prikazana na kartah št. 9a in 9b v merilu 1 : 25.000.

V enoti ni območij, ki bi bila nezadostno odprta z gozdnimi vlakami.

Zaprtih gozdov v skladu z Uredbo o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest v enoti ni. Skupna dolžina gozdnih cest je 35,3 km. Vse gozdne ceste so produktivne. Poleg gozdnih cest je produktivnih tudi del javnih cest, skupaj 7,2 km. Povprečna gostota produktivnih cest v enoti je 24,8 m/ha.

Prednostno območje gradnje gozdnih cest je območje v okolici Kamenskega hriba v odseku 20d in deloma 20a ter območje v okolici Kulovih sel v odseku 27a.